

GORENJSKI GLAS

Franci Zavrl:
Nisem kriv!

Stran 10

Stran 8-9

Ijubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske Kranj
Gorenjc in banka — formula prihranka

Pred začetkom zборa kulturnih delavcev

Suverenost po meri Slovencev

Čeprav sama beseda suverenost v slovenskem ušesu ne zveni najbolj domače, pa to zadnje čase sploh ni ovira, da se ne bi prav o tem Slovenci nenehno spraševali. Nekateri sicer menijo, da imamo prav s svojo suverenostjo od nekdaj velike težave: ali je nimamo in jo pogrešamo, ali pa ne znamo najbolje živeti z njo. Vsekakor pa je bila tema, ki si jo je izbral za obravnavo drugi Zbor slovenskih kulturnih delavcev, dokaz naše streznjene zavesti, da očitno z našo narodnostno suverenostjo ni tako, kot smo morda mislili.

Streznjenje, ki se je napovedovalo že pred časom in doživelovo prav gotovo svoj višek ob »suspenzu« slovenskega jezika na sojenju pred vojaškim sodiščem Ljubljani, se pravzaprav zdaj nadaljuje ob spremjanju sedanje ustave. Pravniška pa tudi kopja drugih strok predvsem pa politike so se že prej, posebej pa ta dva dneva na Zboru, lomila ob vprašanju, ali si s sprejemanjem dopolnil k ustavi zapravljamo dosedanje samovladanja, ali pa si ga pravzaprav ne, ker ga kaj dosti že doslej ni bilo. Zapisane-

ga seveda več kot pa tistega dejanskega, v praksi.

Ne glede na to, pa je bil Zbor vsekakor odprta tribuna za odkrito soočenje z najrazličnejšimi pogledi, kar so nekateri imeli tudi za odkrit nastop opozicije sedanjih slovenskih oblasti. Naj imenujemo takšno pahljačo različnosti tako ali drugače, časi so danes taki, da prenesejo marsikatere besede, po katerih je človeku laže pri duši, kot je vzkliknil pesnik Menart. Ta različnost pa kljub na čase besednemu ognju, ki se mu niso mogli izogniti tudi navzoči politiki, kot Stanovnik in Smole, nikakor ni mogoča zanikati ne dejanske podpore sedanjim slovenskim politikom niti ne tega, da kaže morda suverenost dograjevati tudi s tako imenovan pozitivno alternativo. Če je slovenska politika odprla okna svežemu vetrju, nihče ne more pričakovati, da bodo velle samo mile sape, pač pa bodo njegovi sunki planili tudi v marsikatero preživeloto zatočlost.

L. M.

Ceste imajo različna križanja

Kranj, 17. novembra - »Težko dobivamo denar za to avtocesto. Zakon o njej v zvezni skupščini še ni sprejet in dokler ne bo, bomo takole »krpal« kot zdaj. Bojim pa se, da se bo zapletalo še naprej,« je rekel na posvetu v torek, ki ga je v Kranju s predstavniki Gorenjske sklical Skupnost za Ceste Slovenije, Andrej Levičnik.

Govorili so o izhodiščih za pripravo plana Skupnosti za ceste Slovenije za prihodnje leto. Gorenjci so se tokrat sporazumieli za trinajst skupnih izhodišč oziroma sklepov. Stanje na gorenjskih cestah je danes takšno, da kljub težavam ni moč več zmanjševati denarja za vzdrževanje, pa naj bodo to magistralne, regionalne, predvsem pa lokalne ceste. Tudi avtocesti se Gorenjska ob izgradnji karanškega predora ne more odpovedati. Ko bo predor gotov, mora biti tudi cesta do Ljubljane. Ne sme pa se tudi zgoditi, da bi ob gradnji avtoceste s povečanim prometom uničevali vzpotne. Predvsem pa mora Skupnost za ceste Slovenije do konca leta srednjeročnega obdobja izpolniti obljubo in obvezo, da bo uresničila programe na regio-

Delavski svet za izločitev

Škofja Loka, 16. novembra - Delavski svet v Termikinem tozdu Proizvodnja na Trati je včeraj odločil, da se izloči iz delovne organizacije, v kateri ne vidi možnosti za razvoj. Postopek izločitve bodo izpeljali do konca tega leta.

V tozdu so z nameravano izločitvijo seznanili tudi škofješki izvršni svet, ki pa je menil, da je (re)organizacija predvsem stvar vsakega podjetja samega, vsekakor pa podpira takšno organiziranost, ki zagotavlja razvoj in socialno varnost zaposlenih.

H. J.

Graja in pohvala Stanovniku

Predsedstvo Jugoslavije je obravnavalo izjave predsednika predsedstva Slovenije Janeza Stanovnika med nedavnim obiskom v Združenih državah Amerike, ki so še posebej med vodstvom Srbije dvignile obilo prahu. Državno predsedstvo je ocenilo, da je dal Janez Stanovnik v ZDA nekaj nesprejemljivih trditiv in ocen o položaju v državi in Srbiji, po drugi strani pa je bilo bivanje Stanovnika v ZDA in tamkajšnji pogovori z uglednimi funkcionarji z zunanjim ministrom Shultzem na čelu koristno za nadaljevanje sodelovanja in ustvarjalnega dialoga med državama. Državno predsedstvo je zavrnito očitke srbskega predsedstva, da vodstvo države v primeru Stanovnika noči oziroma ni ukrepalo. Taksni srbski očitki so nesprejemljivi in jih zvezno predsedstvo zavrača.

J. K.

Prihodnje leto mladinske igre Alpe Jadran - Delovna skupnost Alpe Jadran, v kateri sodeluje sedaj že 12 pokrajin, regij, republik, dežel in županij iz Jugoslavije, Italije, Avstrije, Madžarske in Zvezne republike Nemčije, gradi svoje sodelovanje tudi na športu. Vsako leto organizira skupnost mladinske športne igre, izmenično letne in zimske. Zadnje zimske igre so bile lani v Piancavallu v Furlaniji-Julijski Krajini, letne pa predlanskim v Puli. Naslednje zimske igre, ki imajo razen športnega pomena velik zblizevralni in prijateljski pomen, bodo med 11. in 13. marcem prihodnje leto v Kranjski gori. Tekmovanja v slalomu in veleslalomu bodo v Kranjski gori, hokej bo na Jesenicah, smučarski skoki v Planici in teki v Ratečah. V torek so tekmovali obiskali predstavniki športnih zvez sodelujočih na igrah in se dogovorili o tehničnih in organizacijskih podrobnostih. Največja udeležba bo očitno v hokeju, kjer bo verjetno nastopilo kar 12 moštov. Zborovalce je v torek na Bledu sprejel tudi predsednik slovenskega izvršnega sveta Dušan Šinigoj (na sliki), ki je tudi predsednik organizacijskega odbora iger. Zagotovil je, da je organizacija iger za nas čast, da bomo potrdili sloves dobrega organizatorja, skušali poseči tudi po kolajnah in nikakor ne zaostati za ravnjo dosedanjih iger. Na igrah bo sodelovalo nad 500 športnikov. J. K., slika F. Perdan

Planica, 15. novembra - Organizacijskemu komiteju Planice je uspelo, da so za trening s tremi snežnimi topovi usposobili 90-metrsko skakalnico. Na skakalnici trenirajo naši smučarski skakalci ter skakalci iz Avstrije in Zahodne Nemčije. (dh) - Foto: F. Perdan

Previdno v gospodarsko reformo

14 novih zakonov

Ljubljana, 15. novembra - Člani republiškega izvršnega sveta sodijo, da osnutke novih zakonov oziroma delovna gradiva zmanjšajo prežemlje reformski duh, zato čas ne bi smel biti prisila njihovega sprejemanja.

Pripravljenih je 14 osnutkov novih zakonov oziroma delovnih gradiv zanje, toliko smo jih že videli, je v pogovoru z novinarji dejal Milivoj Samar, predsednik republiškega komiteja za družbeno planiranje, vendar še ni moč dati strnjene ocene, kolikšen je njihov razkorak z usmeritvijo gospodarske reforme. Težko je reči, da niso izvedeni iz ustavnih amandmanjev, prav tako pa tudi ni moč reči, da izhodišča gospodarske reforme niso prisotna, niso pa povsem, je zapleteno dejal Samar, kar samo po sebi govori o zmedji, ki spremja začetek gospodarske reforme. Človek se zato vraša, zakaj takšna zmeda, zakaj ni jasne usmeritve, ki bi bila seveda prisotna v srednjem osnutku novega zakona, ki bi ji bilo dolgoročno podrejena vsa zakonodaja in vsi ukrepi gospodarske politike. Iz pogovora s člani republiške vlade, ki so nam povedali svoje misli o osnutkih zakonov, ki so jih že videli, je moč izlučiti odgovor, da na nekatera poglavitva vprašanja gospodarske reforme pravzaprav še ni jasnega odgovora, zlasti na tista, seveda, ki zadevajo vprašanja lastnine. Ideološke blokade so očitno prevelike, v tej zmedji pa so prisotni tudi poskusi centralizma, ki so po Samarjevi oceni zelo prisotni v osnutku zakona o družbenem planiranju. (več na 3. strani)

Elektrarna na Lomščici v obratovanje prihodnje leto

Lom, 16. novembra - Danes so na gradbišču Elektrove vodne elektrarne na Lomščici mudili predsedniki medobčinskih svetov družbenopolitičnih organizacij in gospodarske zbornice na Gorenjskem. To v Sloveniji edino visokotlačno elektrarno v Lomu gradi SGP Gradbine od lanskega avgusta, do avgusta prihodnje leto pa bo najbrž že poskusno obratovala. Na obisku so ponudili pomen gradnje vodne elektrarne za Gorenjsko in Tržič, čeprav so slednje pomeni tudi dokajen zalogaj.

D. Ž.

Jesenice, mesto brez duše

Je metalurgija edina jeseniška prihodnost

Jesenice, 16. novembra - Kakšna bo jeseniška prihodnost, bo še naprej samo metalurška ali bo tudi drugačna. Občina nazaduje in je skrajni čas, da se ponovno povzpne. Bodo Jeseničani zmožni miselnega zasuka s sedanjimi kadri, sedanjimi programi, sedanjimi ambicijami.

To so bila osnovna vprašanja in razmišljanja na sredini razširjeni seji jeseniškega komiteja Zveze komunistov z edino točko dnevnega reda: kako zaustaviti nazadovanje občine in kako mestu, ki je sedaj po besedah sekretarja komiteja Igorja Mežka brez duše, le-ta vrnilti. Seja komiteja je očiten znak jeseniškega nezadovoljstva s sedanjim stanjem, želje, da se razmere spremenijo, pa tudi dvomov, če je sedanja jeseniška najočigovnejša struktura s takim potencialom izobrazbe, znanja in volje sposobna. Železarna oziroma metalurška smer in miselnost so v občini še vedno, tudi na osnovi planskih dokumentov, vodilne, vendar je na osnovi komitejeve razprave sodeč vprašljivo na tem izhodišču graditi še naprej. V ospredje je razen železarne, ki se zadnje čase pobira in kaže v proizvodnji in kakovosti pozitivne značke, treba umestiti turizem, kovinsko predelavo, drobno gospodarstvo, kmetijstvo, pa tako opevane dejavnosti, ki naih bi jih prinesel karavanški predor z avtocesto. Vedno ostrešje pa se bo bohotil tudi problem nezaposlenosti, malo ali skoraj nič pa v občini ne naredi, da bi se izobrazbe na sestava zboljšala. Med zaposlenimi so še nepismeni, nad 800 zaposlenih nima osnovne šole, za njihovo izobrazbo premalo storimo, mlajši vodilni delavci pa se še prepočasi uveljavljajo. Konec končev pa se jeseniška občina lahko vsaj malo zgleduje po Innsbruku, kjer prinaša turizem 40 odstotkov družbenega proizvoda.

J. Košnjek

Šolska delavnica je lahko celo donosna

Omare in stavbno pohištvo po naročilu

Škofja Loka, 14. novembra - Medtem ko si v večini srednjih šol za mišljajo neposredno svobodno menjavo dela na področju šolstva tako, da jih družba pač mora plačati toliko, kot potrebujejo, se druge znajo obnašati bolj tržno in svoje delo še posebej vnovčiti. V gradbeni šoli, denimo, prodajajo betonske plošče ali pleskarske storitve, v učnih delavnicah lesarske šole na Trati, ki smo jo tokrat obiskali, pa stavbno pohištvo, omare za kuhinje in dnevne sobe ter druge izdelke po naročilu. Izkupička je dovolj za nakup osnovne učne surovine, to je lesa, za nove lesarske stroje in še kakšen dinar ostane za kino, izlet ali športni dan učencev.

Seveda je delo za naročnike podrejeno zahtevam učnega programa in nikakor ne obratno. Kot je povedal vodja šolskih delavnic Milko Budna, v prvem letniku učenci pri urah praktičnega pouka spoznajo ročna orodja za obdelavo lesa, ki jih kasneje v industriji skoraj ne vidijo več. Vsak naredi svoj "prvi izdelek", ki ga odnese domov, stolček, pručko, podstavek za novoletno jelko.

V kasnejših letnikih učenci preselijo v strojne delavnice šole oziroma sosednjih tovarn Gradisa in Jelovice. Kot se sprva bolj navdušujejo za spoznavanje posameznih faz dela v Gradisu ali Jelovici, pa jih potem bolj privlači delo v šolskih delavnici, kjer sodelujejo pri nastajanju izdelka od začetka do konca.

Naročni imajo ved kot dovolj. Njihova velika prednost je obrtniški način dela, ki ga je vse manj celo pri obrtnikih, saj se le-te zatekajo k specializirani oziroma serijski proizvodnji. Seveda vsak izdelek pod vodstvom učiteljev praktičnega pouka nastaja precej dolgo, saj gre pač za vaje in ne delo izkušenega mojstra.

Spremembu preveč teoretičnih programov usmerjenega izobraževanja pred dvema letoma je tudi nekdanje poklicne profile vrnile bliže starim tircnim. Tako je v prvih letnikih lesarstva pouk osnovne tehnike proizvodnje povsem nadomestil praktični pouk, znatno več pa ga je tudi v naslednjih letnikih. Ostaja predvsem še resna dilema, ali zaključni izpit po sklenjenem učenju v šoli ali po sklenjenem pripravnosti, s katerim se dejansko konča vzgojnoinzobraževalni proces. Prav bi bilo po pripravnosti, vsaj za tisti del izpit, kjer se zahteva strokovno-praktično znanje učenca.

H. Jelovčan

Sklic škofjeloške skupščine

Škofja Loka, 15. novembra - V ponedeljek, 21. novembra, ob 16. uri se bodo na skupnem zasedanju zbrali delegati vseh treh skupščinskih zborov. Uvodoma bodo volili novega člena predsedstva naše republike (predlagan je dr. Ivan Ribnikar), nakar se bodo posvetili bolj domaćim temam. Občinski izvršni svet bo dobil nadomestilo za pet članov, pretresli bodo devetmesecno poslovanje in predloge za razbremenjevanje gospodarstva, se seznaniti z učinki ukrepa družbenega varstva v Gradisovih Lesopredelovalnih obratih ter s predlogom za reorganizacijo strokovnih služb občinskih samoupravnih interesnih skupnosti in upravnih organov.

H. J.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejam in pišem: Štefan Zargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volček (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Len Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl-Zlebir (socialna politika), Dušan Humer (šport), Vilma Stanovnik (Tržič, turizem), Vine Bešter (mladina, kulturna), Franjo Perdan in Gorazd Šink (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Nada Prevc in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Akontacija naročnine za 2. polletje 24.000 din

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mačli oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnjenju 421-1/72.

NOVICE IN DOGODKI

Franc Benedik, sekretar občinskega komiteja ZKS Škofja Loka:

Škofjeločani so v politiki netradicionalni

Škofja Loka, 15. novembra - O sloviti 17. seji prvič mož jugoslovenske Zveze komunistov se ne bomo silili povedati nič več novega. Ocenji, da je zmagač razumna pot, bomo dodali le razmišljaj, da pa do popolne zmage razuma v obliku uspešno odklukanje "politike treh reform" še veliko veliko manjka. In čeravno je napredno slovensko politično vodstvo z zagovarjanjem te smeri dobro podporo in povrnih uglej med večino ljudstva (ne glede, da ji nekateri zaradi kritik na Bavčarjev Odbor za varstvo človekovih pravic, zaradi izbire kandidata za slovensko predsedstvo pa tudi zaradi očitanega odstopanja od slovenskih stališč do ustavnih sprememb v zvezi s finančiranjem JLA), se poraja dvom, ali bo ljudstvo, zlasti še komunisti v občinskih vodstvih in osnovnih organizacijah, zmoglo oziroma pripravljeno narediti kaj več od načelne podpore politiki treh reform.

17. seja je vsekakor prinesla tudi to dobro plat, da smo se vprašali, kaj je naša naloga po njej, je dejal Franc Benedik, sekretar občinskega komiteja ZKS v Škofji Loka. »Odlöčili smo se, da na prvo sejo komiteja uvristimo tezo o razvojni preobrazbi združenega dela ter oceno o delu osnovnih organizacij Zveze komunistov po programsko-volilnih sejih.«

Zakaj delo osnovnih organizacij?

»Kar četrtnina vseh osnovnih organizacij se v desetih mesecih ni "uspela" niti sestati. Februarja in septembra smo za sekretarje pripravili zelo kakovostna seminarija, z uglednimi predavatelji, tudi zato, da spodbudimo aktivnost v osnovnih organizacijah. Priznati moram, da se s kakšnim večjim uspehom ne moremo pohvaliti. Zlasti sem začuden zaradi molka po zadnjem, septembrskem seminarju, ko je Miloš Prosenec govoril o aktualnih gospodarskih in političnih dogajanjih pa tudi sami dogodki v zadnjih dveh mesecih so sili k večji aktivnosti komunistov. V tem času so se sestajali ljudje v samoupravnih organih in drugih družbenopolitičnih organizacijah ter izražali podpora slovenskemu političnemu vodstvu, medtem ko se je od osnovnih organizacij sestala komaj dobra tretinja. Na torkovem občinskem komiteju smo kritično ocenili delo osnovnih organizacij in sklenili, da se s sekretarji iz nedelavnih posebej pogovorimo, za tiste, ki imajo tudi malo članov, pa pretehtamo, ali je sploh smiseln, da še obstajajo.«

Najbrž pa do torka niste neprizadeto čakali v pisarni? Upam si trdit, da v primerjavi s preteklimi leti delamo veliko manj v pisarnah. Seveda me je zanimalo, zakaj se komunisti ne sestajajo. Odgovori so različni: da so aktivni v samoupravnih organih in drugih družbenopolitičnih organizacijah, da nimajo lastnih problemov, o katereh bi morali razpravljati, da po 17. seji, odkar ljudi ni več tako dolgo, ne čutijo potrebe, da bi se sestali. Izgovori so nesprejemljivi, prav tako razmišljaj, saj

Preobrazba je tu in je nujna

Škofja Loka, 15. novembra - Na eni strani tezo o razvojni preobrazbi gospodarstva, ki jih slovenskim komunistom nalaže njihov ceka, na drugi strani velike besede o "sestopu partieje z oblasti". Kako naj komunisti v osnovnih organizacijah, ki so še včeraj morda edini na glas povedali, zakaj v podjetju ne gre, kot bi moral, in terjali rešitve, ravnajo danes; ali naj se še vmešavajo v gospodarske zadeve oziroma da katerje meje ali pa naj, kot je bilo tudi slišati iz razprave na načinjenem občinskem komiteju ZKS v Škofji Loka, partija končno neha s starimi "kominternskimi" metodami dela, ter postane stranka, za katero se bo jasno vedelo, kaj in koga zastopa.

Tovrstne dileme so spodbudile porazne številke v poročilu občinskega komiteja, da se v desetih mesecih od programsko-volilnih sej osnovnih organizacij, ki so bile decembra lasti oziroma januarja letos, komunisti niso niti enkrat sestali kar v četrtni organizaciji, medtem ko je skoraj tretjina takih, kjer so se le po enkrat. Glede na aktualna dogajanja v naši družbi, zlasti na "vročo jesen" in vlogo Zveze komunistov v njih bi pač pričakovali, da bodo tudi komunisti v škofjeloških osnovnih celicah rekli kakšno besedo.

Kajpak število sej ni in ne more biti merilo za ocenjevanje vsebine dela komunistov, kaže pa vendarle na neko (ne)disciplina. Recepta, kako naj se komunisti v osnovnih organizacijah obnašajo, da bodo ugledni, neprisiljeno vplivni s svojimi predlogi in spet privlačni za mlade, očitno (še) ni. "Spodaj" želi navodila od "zgoraj", "zgoraj" več ustvarjalnosti, pobud tudi od "spodaj". Organizacija, ki je bila toliko desetletij vzvrsena, ki je delala po "direktivah", se v vseh svojih členih prepresto ne more kar čez noč spremeniti v vzor demokracije, odprtosti. Hkrati pa to ne sme biti opravičilo za sedanje brezdelje ali celo pristajanje na raven Zveze borcev (ki se ne pomlajuje). Preobrazba je nujna in je tu, namesto zbegnosti pa bi bilo mnogo koristnejše ozreti se in videti, kako drugi tudi iz strganj partijskih niti sebi šivajo novo obleko...«

H. Jelovčan

Odmev škofjeloških komunistov na cekajeve teze o razvojni preobrazbi gospodarstva

Večina že ima izpit iz tržnega gospodarstva

Škofja Loka, 16. novembra - »Podjetje, ki prodaja na zahod brez izgube, je že opravilo izpit iz tržnega gospodarstva. Takih podjetij je v naši občini, kjer izvozni izkupiček predstavlja petnajst odstotkov celotnega prihodka, čeprav nedvomno rezerve še obstajajo, je na včerajnji seji občinskega komiteja ZKS dejal predsednik komisije za družbenoekonomske odnose Miro Pinterič, ko so govorili o tezah za razvojno preobrazbo gospodarstva in vlogi komunistov pri tem.

Miro Pinterič je tudi dejal, da se preveč ukvarjam s trenutnimi problemi, pozabljamo pa na razvoj. Mnogi ploskajo tržnemu gospodarstvu, v bistvu pa sploh ne vedo, kaj pomeni; samo možnost, da se dober gospodar izkaže. Škofjeloško gospodarstvo ima tržne pogoje, a žal jugoslovanske spone, ki jih obljubla razrahlati nova zakonodaja. Ali bo ta res tako, kot jo želimo (če banka Železarni zniža obresti, da bi jo olajšala izgubo, tò ni tržno gospodarstvo) in potrebujemo, pa je odvisno tudi od gospodarstva samega, od strokovnjakov (tudi komunistov!), ki morajo dati osnutke zakonov na mizo in jih temeljito prečesati.

Kranjski borci:

Ne zaostrovati odnosov

Kranj, novembra — V torek, 15. novembra je bila v Kranju razširjena seja občinskega odbora zveze borcov, na kateri so obravnavali aktualne družbenopolitične in ekonomske razmere v Sloveniji in Jugoslaviji, ki jih je udeležencem predstavil Bojan Polak - Stjenka, ZZB NOV Slovenije.

O vsem so spregovorili, kar danes teži slovenskemu in jugoslovanskemu človeku, posebno pa borce. O socialističnem samoupravljanju, ki je danes že čisto v ozadju, o pomanjkanju iniciativne socialističnih sil, tudi Zveze komunistov, da bi na pravih osnovah in pravi način razreševali odnose, na osnovi katerih se ustvarjajo nezaupanja, o odnosih z armado, o procesu proti četverici, o zadnjih volitvah, o odnosu do mladih, o zadnji Sta-

komunisti nič ne moremo. Kučan ne rabi le načelne podpore.«

V slovenskem cekaju, sklicem za 25. november, napovedujejo kadrovske spremembe, da bi lažje uresničili preobrazbo organizacije. Podobno razmišljate tudi v občinskem komiteju?

»Gotovo bodo kadrovske spremembe in odgovarjanje za slabo delo komunistov potrebne tudi na nižjih nivojih. Neaktivnost je namreč letos postala eden od glavnih razlogov za izstop iz Zveze komunistov (odločilo je 58 članov, manj kot lani), medtem ko so prej prevladovale kritike na politiko Zveze komunistov, ki da je nemočna spremniti razmere.«

Stari člani torej še odhajajo; kaj pa novi? So?

»Novih članov ni in jih najbrž ne bo, dokler bo vladala kriza na gospodarskem in političnem področju. Ne vem, kakšne metode dela bi privabilove nove, zlasti mlade, ljudi. Upam, da bo na to vsaj delno odgovoril dokument o prenovi, ki ga pripravljajo v slovenskem cekaju.«

Na temeljnih kandidacijskih konferencah za člana predsedstva Slovenije so Škofjeločani večinsko podprli Igorja Bavčarja. Kako vi ocenjujete celotni kandidacijski postopek in "pričakovano" zmago dr. Ribnika?

»Mislim, da v kandidacijskih postopkih naši komunisti niso delovali, kot bi bilo treba. Glede na dokaj dobre gospodarske rezultate škofjeloške občine bi pričakovalo, da bodo poleg Bavčarja dalni močnejši podpori tudi kateri drugi. Temeljni kandidacijski konferenčni postopki so prestopka v republiški skupščini. Mislim, da dr. Ribnikar kot več strokovnjak v javnosti uživa spoštovanje in da moramo trinajsto gledati na vse skupaj. Imamo več drugega pomembnejšega dela, zlasti v gospodarstvu, politiziranju. Sicer bomo pa deli v ponedeljek, na občinske skupščine, kako bodo Škofjeločni ni volili.«

Sestoto milijonov za GZ2 v Kranju - V programu Cestno komunalne skupnosti v Kranju je bila letos nad področju kanalizacije glavna investicija na zbiralniku GZ2 in zadrževalniku. Gradnja in urejanje vseh vzporednih naprav in inštalacij na Stari cesti v Kranju se je za priklop Zlatega polja na čistilno napravo začela že pravzaprav lani. Do konca leta pa bodo dela na tem pomembnem zbiralniku končali. Tako so pred dnevi tudi že asfaltirano novo urejeno Staro cesto. Sicer pa so letos dela na tem odseku veljala Cestno komunalno skupnost kar 600 milijonov dinarjev. - A. Ž.

Poračuni in telefonski imenik

Križe - Sredi minulega tedna se je še enkrat sestal centralni gradbeni odbor za izgradnjo telefonskega omrežja v krajevnih skupnostih Križe, Pristava, Senično in Kovor v tržški občini. Ugotovil je, da 440 naročnikov na tem območju že ima vključen telefon. Če ne bi bilo zapletov in manjših okvar v krajevni skupnosti Kovor (naselje Stagnej) in v krajevni skupnosti Senično (Zgornje Veterno), bi bila celotna akcija že končana. Tako pa zdaj izvajalci odkrivajo še napake na dveh krajih, vendar bo, kot kaže, tudi to delo kmalu končano. Na Stagnah praktično ni več nobenih zadržkov (saj je znan tako vzrok okvare, kot povzročitelj), na Veternu pa morajo najti še povzročitelja, ki bo Papu poravnal stroške za popravilo.

Odbor je obravnaval tudi stroške oziroma poračun za celotno akcijo: 410 rednih naročnikov bo moralo prispevati še 65.610 dinarjev, 40 naročnikov iz leta 1982 v krajevni skupnosti Kovor pa 46.620 dinarjev. Pet naročnikov Senično-Zavok bo za dodatno opremo moralo plačati še 143.430 dinarjev, 23 iz območja Stagney-Kovor pa 339.920 dinarjev; slednji v dveh obrokih do 15. decembra.

Odbor je poskrbel tudi za interne telefonske imenike, ki jih naročniki z območja krajevne skupnosti Križe, Pristava in Senično lahko dobijo v krajevni skupnosti Križe pri tajniku, z območja krajevne skupnosti Kovor pa v osnovni šoli Kovor ob torkih in četrtekih od 17. do 19. ure. Kar zadeva zamudnike in tiste naročnike, ki niso pravočasno (do 13. oktobra) poravnali obveznosti, je odbor sklenil, da morajo zdaj poravnati še obresti. Kdor pa ne bo pravočasno poravnal še zadnjega zneska (poračun), ga bo Podjetje za ptt promet Kranj izključilo iz telefonskega omrežja. Ponovni vklop pa ni ravno poceni.

A. Ž.

Javni razpravi

Kranj - Osnutek zazidalnega načrta za gradnjo obrtnih delavnic in stanovanjskih objektov na območju Gorenja in Britofa v kranjski občini bo do 7. decembra letos razgranjena v sobi 106 kranjske občinske skupštine, v prostorih krajevnih skupnosti Primskovo in Britof ter v prostorih Obrnega združenja občine Kranj. Poleg pisnih predlogov in pripomemb bosta v krajevni skupnosti Primskovo in Britof tudi posebni javni razpravi. Na Primskovem bo javna razprava v sredo, 23. novembra, ob 18. uri v prostorih Obrnega združenja, v Britofu pa 24. novembra ob 18. uri v Domu Andreja Kmeta.

A. Ž.

Bohinjci izboljšujejo trgovsko ponudbo

Bohinjska Bistrica - V krajevni skupnosti Bohinjska Bistrica so že daje časa opozarjali, da je trgovska ponudba tako za domačine kot za turiste slaba in preskromna. Nekaj let so sicer še upali, da bodo problem rešile trgovske organizacije, zdaj pa so pobudo prevzeli v roke zasebnikov. V organih krajevne skupnosti in tudi na občinski ravni so njihove predloge podprtih, predvsem zato, ker ni pričakovati, da bi kdaj tudi v Bohinju tako kot na Bledu zgradili poslovno-trgovsko hišo. Domačini bodo v posebej zgrajenih brunaricah in zidanih stavbah poskrbeli za prodajo tistih izdelkov, ki so jih Bohinjci in turisti najbolj pogrešali v sedanji (držbeni) trgovski ponudbi. V eni od brunaric bo cvetličarstvo, v drugi prodaja otroške konfekcije in perila, v objektu ob poti proti zdravstvenemu domu bo prodaja sadja in zelenjave, v krajevni skupnosti pa imajo tudi ponudbe domačinov, da bi uredili trgovino s pisarniškim materialom, šolskimi potrebščinami in fotokopirnico, prodajalno izdelkov ročnega pletenja in perila, manjšo športno trgovino... Kot je povedala Stanka Zupan, v svetu krajevne skupnosti ni bilo nikdar vprašanja, ali podpreti takšne pobude in ponudbo ali ne, temveč zgolj to, kje so možnosti za postavitev brunarie in kakšni naj bi bili objekti. Skupaj z občinskimi organi so tudi za to poiskali rešitve.

C. Z.

DOPISNIKI SPOROČAJO

Ogled gledaliških predstav

Občinski svet zveze sindikatov v Radovljici se je odločil, da bo poslej za člane iz delovnih kolektivov organiziral ogled gledaliških predstav tudi na Jesenicah in v Kranju, piše **Još Rok**. Se ta mesec ali pa decembra bodo organizirali skupinski obisk v gledališču Tone Čufar na Jesenicah, ki se bo predstavilo komedijo Jeana Anouïhla »Valček toradorjev«. V Prešernovem gledališču v Kranju, ki je spet poklicno, pa si bodo ogledali komedijo Fafila Hadžića »Strup ljubezni«. Za obe predstavki bo občinski svet zveze sindikatov zagotovil brezplačen vstop.

Umrl je Edvard Zorko

Konec oktobra so v ožjem družinskom krogu v Kranju pokopali 87-letnega Edvarda Zorko iz Radovljice. Bil je izredno družaben in delaven v raznih društvinah in organizacijah. Pisal je tudi kronike in celo poezijo. Z vedrino in optimizmom si je pridobil številne prijatelje in znance domale v vseh krajih Slovenije. Pred vojno je Zorko služboval v Vrbački banji, med vojno pa je bil v artillerijski brigadi VII. korpusa. Konec leta 1943 so ga Nemci ujeli in odgnali v taborišče, od koder se je vrnil po osvoboditvi in se zaposlil v bolnišnici v Begunjavcih. Delal je v različnih organizacijah in društvinah, vsa leta pa je bil tudi tajnik občinskega združenja borcev prostovoljcev za severno mejo in organizator proslav ter srčanj.

Z njegovo smrtnjo se je skrčilo število Maistrovih borcev v radovljški občini na tri še žive od nekaj desetin, kolikor jih je imelo združenje po osvoboditvi. V Lescah živi Miloš Kelih, na Bledu Valentin Perc in na Lipnici pri Lancovem Valentin Zupan.

JR

Gorenjska v planu Skupnosti za ceste Slovenije

Trinajst sklepov kot trinajst črnih točk

Kranj, 17. novembra - Na posvetu v torek v Kranju, ki so se ga udeležili predsedniki občinskih skupščin oziroma izvršnih svetov in občinskih skupnosti za ceste z vseh gorenjskih občin ter odgovorni iz Cestnega podjetja Kranj, je v razpravi o izhodiščih za sestavo plana Skupnosti za ceste Slovenije za leto 1989 predstavnik republike skupnosti za ceste med drugim posebej poudaril, da bo v planu prihodnje leto kot novost in posebnost tudi posebna naloga »odprava črnih točk«. Skupnost za ceste Slovenije se bo na ta način vključila v širšo slovensko akcijo za zmanjšanje prometnih nesreč za 10 odstotkov. Gorenjski predstavniki tej razlagi niso oporekali, pač pa so predstavniki Skupnosti za ceste Slovenije odločno opozorili, da je treba tudi njihove sklepe, za katere so se dogovorili pred torkovim posvetom, enako resno oziroma kot zelo kritične črne točke vključiti v plan Skupnosti za ceste Slovenije za leto 1989. Takšnih obvezujočih sklepov oziroma črnih točk pa je trinajst.

Celotno razpravo pri pripravi izhodišč za sestavo plana za prihodnje leto bi lahko izkoristili v osnovno ugotovitev, da je Gorenjski občini ob vseh denarnih težavah slovenske skupnosti za ceste, ki so bile še posebej izrazite v prvi polovici letosnjega leta zaradi izredno nizkega bencinskega dinarja za ceste, le-ta v dosedanjem obdobju tega srednjoročnega programa rezala pravzaprav, če ne že najtanjšo, pa vsekakor zelo tanko rezino. V vseh gorenjskih občinah namreč ugotavljajo, da je sprememb glede upravljanja z regionalnimi cestami na začetku tega srednjoročnega obdobja povzročila tisto, na kar so takrat opozarjali. Občinske skupnosti za ceste so povsod zbirale dodaten denar za urejanje regionalnih cest, s katerimi so upravljale. Zdaj, dve leti pred iztekom srednjoročnega programa pa se kaže, da se program, ki so ga takrat sprejeli delegati skupščin za regionalne ceste, ne uresničuje. Poraja se torej vtis, da je šlo takrat pravzaprav za neke vrste umetno nastavljenje zavora, da gorenjske ceste v primerjavi z ostalimi v Sloveniji ne bi preveč izstopale.

Avtocesta in programi

Casa do konca srednjoročnega obdobja ni ostalo veliko, vendar vseeno toliko, da je sliko še moč popraviti in spremeniti. Prvi del sklepov iz obvezujočega seznama črnih točk v gorenjskem deležu plana Skupnosti za ceste Slovenije se nanaša na avtocesto, regionalne ceste ter uresničitev programov. Odločna je zahteva, da je gradnjo avtoceste treba prilagoditi gradnji karavanškega predora, kar pomeni, da mora biti, ko bo zgrajen predor, zgrajena tudi štiripasovna avtocesta od predora do Ljubljane. Med gradnjo predora v gorenjskih avtocestah pa je treba preprečiti poškodovanje ali celo razpad obstoječega cestnega omrežja na vzporednih cestah zaradi povečanega prometa. Prav pri tem imajo na Gorenjskem namreč že nekaj slabih izkušenj. Med gradnjo avtoceste pa bi bilo treba ustrezno usposobljati tudi celotno vzpostavljeno necestinsko cesto Naklo-Gobovce-Černivec.

Nič manj odločna tudi ni zahteva, da mora Skupnost za ceste Slovenije zagotoviti

dosedno in celovito uresničitev srednjoročnih planov gorenjskih občinskih skupnosti za ceste, ki so jih le-te sprejeli za regionalne ceste, ko so bile še v njihovi pristojnosti. Razen tega pa je do konca tega srednjoročnega obdobja treba dokončati prepočasno obnovno magistralnih cest na Gorenjskem. Gre za odseke oziroma dele odsekov Korensko sedlo-Podkoren, Tabre-Belca, Mlake, Lesce-Černivec, Podtabor-Kranj (dodatna dva pasova), Žirovnica-Lesce (preplastitev), Labore-Jeperca in Ljubelj-Tržič.

Mostovi in usadi

V izhodiščih za sestavo plana republike skupnosti za ceste so na Gorenjskem trenutno trije mostovi (Fortuna v Spodnjih Gorjah in dva na Jezerskem). Vendar pa je na Gorenjskem kar 27 takšnih mostov na magistralnih in regionalnih cestah, ki bi jih bilo treba hitro oziroma pospešeno reševati. Kar pa zadeva usade na vseh kategoriziranih cestah, predvsem pa na lokalnih, za katere se zbira denar prav tako v republiški skupnosti za ceste Slovenije, je število še večje. Pri slednjih je bilo tudi največ kritike na počasnost, posebej še, ker bi marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se vse bolj potrjuje slutnja, da se zavira že pri pripravi projektov in raziskav za sancijo, je zato več kot neodgovorno. Marsikje in marsikdaj občinske skupnosti za ceste lahko začasno ali pa celo z določenim deležem posodile ali odstopile del denarja, da bi bile poškodbe odpravljene. Sedanje ravnanje, ko se v

Povsod le glasba

GODBA? NE, TO JE ORKESTER

Kranj - Potem ko je lani aprila že kazalo, da bo kranjski Pihalni orkester izgubil svojega dirigenta Branka Markiča, se je zdaj obrnilo na bolje. Markič je namreč hotel v opozorilo, kako mesto skrbi za svojo godbo, odstopiti. To pa bi po vsej verjetnosti pomenilo tudi razpad (vsaj začasni) kranjskega Pihalnega orkestra.

Zdaj je kranjskim godbenim zagotovljena tista osnova, na kateri tako pomembna glasbeni skupina kot navadno občinska godba povsod tudi je, sploh lahko obstaja. Ali so zdaj rešeni vsi problemi Pihalnega orkestra?

Lahko bi tako reklo. Toda še vedno ne moremo razrešiti problema, ki se vleče že leta in leta premalo novih, mladih članov. Poskušali smo že na različne načine, se dogovarjali z Glasbeno šolo, ponujali učencem brezplačno šolanje, preprivečali starše. Toda odziv je picel, letos smo dobili v orkester le enega mladega. Morda je pri starših teh učencev še vedno zakoreninjeno prepričanje, da smo le pleh muzika, da je bolj ugledno igrati v drugih glasbenih skupinah. Saj naši člani tudi igrajo druge, posebej poleti je veliko tega.

Včasih je za mlade zanimiv program dela, gostovanja...

Tega se pri nas ne manjka, gostujemo doma, pri pobratenih mestih, pa čez mejo. Res je tega veliko, če prištejem še vaje dvakrat tedensko, se srečamo kar okoli dvestokrat v letu. To pa je tako - glasbo je treba imeti rad, potem tudi vaje niso odveč, ne gostovanja, skratka ničesar ne težko.

Prav gotovo, sicer ne bi nekateri v tem orkestru, tak naziv nosi skupina že skoraj dvajset let, vztrajali cela desetletja...

Sveda, nekateri igrajo že šestdeset let.

Ali to tudi pomeni, da je program prilagojen starejšemu delu orkestra?

Nikakor ne. Mislim, da je celo zahteven. Znani so naši novoletni koncerti; nekaj dni pred koncem decembra predstavimo na koncertu popolnoma nov pro-

gram. Zdaj to počenjam že šesto leto in prav veseli smo, da nas v kinu Center, drugega prostora v Kranju pač ni, pričaka vedno do zadnjega kotička zasedena dvorana. Sklenili smo, da bomo poslušalce presenetili še nekajkrat z takimi novostmi, ob desetletnici novoletnih koncertov pa program sestavili iz najboljih že zaigralnih skladb. Letos bomo predstavili slovenske narodne, prvič doslej pa smo po-

vabili tudi pevca, baritonista Miha Plajbesa.

Kapelni pri godbah so vedno tudi prirejali skladbe za svojo glasbeno skupino, tudi vi tako dele?

Tudi. Sicer pa tudi najdemo pripredbe, ampak to ni ravno zelo lahko.

Ceprav ste kapelnik devet let, pa ste orkesteru pravzaprav zvesti že tri desetletja. Zaradi česa takšna zvestoba?

Nekaj bo že zaradi družinske tradicije, saj v orkestru igra tudi moj oče. Zato sem tudi sam kot učenec glasbene šole začel igrati v orkestru, to pa se je nadaljevalo tudi kasneje, ko sem se odločil za študij čela na ljubljanski glasbeni akademiji. Glasbo je pač treba imeti rad, glasba je lahko vse obenem - poklic in hob. Zame to pač drži in se za marsikoga v orkestru.

V navadi je že, da za nekatere nastope povabite tudi druge glasbenike. Ali zato, da vse sku-paj bolje zveni?

Res povabimo nekaterje znane glasbenike, skoraj po pravilu so Kranjčani, ni jih ravno tako malo. Problem pa je v tem, ker v orkestru nimamo nekaterih instrumentalistov. Manjkojo nam trobentači. Prav čudno, včasih je bil to zanimiv in popularen instrument, zdaj se mi zdi, ga v glasbenih šolah malo ali skoraj ne poučujejo. Pomagajo nam zato študenti ljubljanske akademije. Tudi tolkalcev manjka, pa

še kaj. Zato vabimo navadno trobentača Stanka Praprotnika, pozavnista Sašo Grašiča...

In kadar kdo zvoli, orkester pa ima nastop?

Takrat se oprimem sam instrumenta, razen pihal obvladam vse drugo, pa kar gre.

Ste razmišljali še o kakšnih spremembah, novostih, da bi bili tudi po tej strani zanimivi za nove, mlade glasbenike?

Smo. Ampak za vse, kar bi se zdaj domisli, bi rabili več denarja. Mislimo smo tudi že na maržetke, saj gre končno tudi za atraktivnost nekega nastopa, pa se takoj pojavlja vprašanje denarja za oblike, dekleta pa bi bile seveda hitro za to. Sindikat, ki je naš pokrovitelj, nam zdaj zagotavlja ob kulturni skupnosti solidno osnovno, za kaj več pa bi morali iskati še kakšnega mecenja. Drugje to drugače urejajo. Ko smo gostovali po nekaterih italijanskih mestih, smo zvedeli, da starši sami prispevajo za enotno obliko, še instrument kupijo, samo, da mladi glasbenik lahko igra v orkestru. To je tam čast, nagrada.

Pa tudi nabiranje znanja?

Tudi. Praksa v orkestru se obrestuje, saj se mladi veliko naučijo. Ni tako redko, da so prav iz naše ter seveda tudi iz drugih godb mladi izbrali glasbeni poklic. Zame je ta poklic pač najlepši.

Lea Mencinger

Srebrni upokojenski zbor iz Kranja

PEVSKI PATRIOTIZEM DRUŽI STAROSTNIKE

Kranj, novembra - Pred 25 leti je bil na pobudo Matije Cerarja v Kranju ustanavljen zbor Društva upokojencev. Taktirko sta mu vtihtela Tone Marolt in do nedavna Vencelj Sedej, zdaj pa dvajseterica veteranov prepeva pod vodstvom Eda Ošabnika, pevovodje, ki dirigira še dvema radovljiskima zboroma.

Pevovodja Edo Ošabnik

motiv našega druženja pa je tudi družabnost. Potem ko človek dolga leta prepeva, mu srce ne

da prenehati, čeravno mu glas opeša in nima več izrazite moči za zahtevnejše petje. Upokojenski zbori pa svoje programe pripravljajo tistem, kar pevci še zmorejo.«

Glas kranjskega upokojenskega zabora se ocítno daleč razleže in sedanja pevska generacija obeta, da se bo še dolgo. Zbor se je namreč pomladil, od dvajseterice pevcev jih je kar enajst starejših, kar jim je svojevrsta garancija za prihodnost. Vadijo enkrat tedensko, njihov repertoar pa obsegata široko le-tevico zborovskih pesmi. Pevovodja pravi, da se pri izbiri programa ravna po pevcih, pa tudi po občinstvu, ki mu prepevajo.

Zbor, ki mu je letos 25 let, ki ima za sabo vrsto nastopov, vključujuči tudi 14 zborovskih revij, in se ponaša vse polno priznanj, dela s skromnimi denarnimi sredstvi. Ta dobijo od do-

mačega društva, nekaj navrže zvezra upokojenskih društev Slovenije, nekaj honorarji od nastopov na pogrebih, delež prispeva tudi kranjska Zveza kulturnih organizacij. Slednja se je letos ob jubileju še posebej izkazala, saj poleg denarja nudi tudi strokovno pomoč.

Srebrni jubilej bodo pevci pravljali s prazničnim koncertom drevi v dvorani kranjske gimnazije. V goste so povabili ženski upokojenski zbor Lipa iz Radovljice (mimogrede tudi v Kranju razmišljajo o ustanovitvi ženskega zabora), ki ga prav tako vodi Edo Ošabnik. Dvoje pesmi bo kranjski zbor na jubilejnem koncertu zapel pod taktirko Vencelja Sedeja, ki je z 80 leti najstarejši pevec, donedavna pa je zboru tudi dirigiral. Po stažu najstarejši pa je Jože Cej, ki je član zabora že vseh 25 let.

D. Z. Žlebir

Razstava v Mestni hiši v Kranju

FOTOGRAFSKO USTVARJANJE NA GORENJSKEM

Kranj - Razstava dosežkov fotografskih skupin Gorenjske, ki jo je letos organizirala Zveza kulturnih organizacij občine Kranj, pomeni kratek preizvod fotografiske ustvarjalnosti na Gorenjskem.

Po izboru tem na razstavi še vedno prevladuje krajina, v nekaterih primerih tradicionalna, sicer pa zanimiva zaradi novih iskanj, ki vnašajo v stare okvire drugačno pojmovanje svetlobe, jih bogatijo s strukturami in različnimi objekti.

Močan odziv je našla pri oblikovalcih tudi arhitektura krajina, deloma povezana z obdajajočim, deloma omejena na detajl, v nekaterih primerih pa povsem podrejena avtorjevi ustvarjalni zamisli kot samostojna, na čistost oblik oparta kompozicija.

Svet struktur, ki si je v zadnjih desetletjih pridobil močne pozicije v fotografiji, se kaže na razstavi v raznolikih ostankih. V nemalo primerih njegovo samostojnost omejuje nosilec, na katerega se struktura veže, naj bo to krajina, tehnički, biološki ali geološki objekt. Običajno strukture ne dosežejo meje abstraktnega, razen če jih k temu ne spodbudi sama zasnova podlage-abstraktno pojmovan umetniški predmet, sledovi aerodinamičnih ali svetlobnih gibanj.

Po številu eksponatov je enakovredna sopotnica krajini figuralka. Od bolj ali manj realistično zasnovanih portretov spremljamo figuro, ne bistveno preoblikovano, na njeni poti v krajino, na mestne ulice, v tovarne in interiere vseh vrst. Izjemo pomeni barvno preoblikovana portretna figuralka.

V zvezi s predstavljenim figuralnim svetom velja omeniti tudi akt, ki je v zadnjem času vedno bolj pogost gost fotografiskih razstav. Na naši prireditvi ga spoznavamo v njegovem povezovanosti s portretom ali kot nepogrešljivo sestavino razpoloženjsko obarvan krajina, v spet kot voluminozno, v svetlobi spremenljajočo se biološko pojavnost.

Poleg članov gorenjskih fotoklubov se na razstavi zaradi prireditve in spodbude predstavljajo tudi fotografi, člani fotokluba A. T. Linharta v Radovljici.

Cene Avguštin

Okrogla miza v Kosovi graščini na Jesenicah

KULTURA SLONI NA LJUBITELJSTVU

Jesenice, 17. novembra - V okviru prireditve Čufarjevih dnevi 88 so na Jesenicah pripravili zanimivo okroglo mizo o položaju in problemih ljubiteljske kulture.

V okviru letošnjih Čufarjevih dnevi 88, ki potekajo v jeseniški občini, so minuli ponedeljek pripravili v Kosovi graščini na Jesenicah okroglo mizo o kulturnem utripu v občini, predvsem o položaju ljubiteljske kulture in delu društva.

Uvodničar Joža Varl, predsednik Zveze kulturnih organizacij občine Jesenice je najprej govoril o migracijskih tokovih v občini, o priseljevanju delavcev iz drugih republik predvsem v mesto Jesenicu. Občutni priliv je dobro spremenil vso podobo jeseniške doline in tudi splošno kulturno sliko ter kulturni okus prebivalstva občine.

Prav zato je pri ljubiteljski kulturi treba pomisliti tudi na to in jo skrbne načrtovati. Naslopnost pa je kulturna podoba na mestnem področju dovolj kakovostna, pестra in stalna: tako gledališka, koncertna, razstavna, brašna, filmska, mladinska...

Poudari je, da kulturno ponudbo zagotavljajo nepoklicne kulturne skupine, razen knjižnice, kina, delavske univerze in glasbene šole, ki delujejo poklicno. Razpravo pa je spodbudilo njegovo vprašanje, kakšno kulturo sploh ponuditi, ko pa drži, da je vedno več takih, ki si želijo kruha in zabave. V razpravi so tudi poudarili, da je na nekaterih področjih jeseniška kultura povsem enakovredna s kakovostnim slovenskim nepoklicnim kulturnim vrhom, medtem ko je na drugih še dokaj neobjektivna in provincialna. Premalo pozornosti uživa tudi kulturna in naravna dediščina.

V pogovoru na okrogli mizi so med drugim razpravljali o gradnji večnamenske dvorane na Blejski Dobravi, o premalo izkoriscenih prostorih delavskega doma Julke in Albina Pibernika na Javorniku, o mladih, o kvalitetnem kadru ter seveda o pomankanju denarja, ki ga stalno primanjkuje prav kvalitetni kulturi in njenemu razvoju.

D. Sedej

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši razstavlja akad. kiparka Alenka Vice-ijo. V mestni hiši je na ogled *numizmatična razstava*: Kovani denar evropskih držav od 16. do 19. stol. in Spominski denar ob olimpijadi. V galeriji Mestne hiše je na ogled *fotografika razstava* gorenjskih fotoklubov.

V Carniumu, Delavski dom, vrtijo danes, v petek, ob 18. uri amer. komedijo *Velik* (gl. vloga Tom Hanks), ob 20. uri pa amer. srhljivo *Ponorel* (režija R. Polanski, gl. vloga Harrison Ford).

JESENICE - V razstavnem salonu V. Gregorača v delavskem domu na Javorniku odpirajo danes, v petek, ob 18. uri razstavu likovnih del slikarja *Marjana Židaneka* z Jesenice. Ob otvoritvi nastopa v kulturnem programu Primož Keršan.

V prvem nadstropju Kosove graščine je na ogled razstava *Slovenski gledališki portret*. Še do 26. novembra pa je odprt razstavni program akad. slikarja *Marjana Jemec - Božič*. V razstavnem salonu Dolik razstavlja akad. kipar *Aladin Lanc*.

ŠKOFJA LOKA - Na Loškem odru bo danes, v petek, ob 16. uri predstava M. Frayna *Hrup za odrom* za OŠ I. Grohar. Jutri, v soboto, ob 9. uri bodo predstavili ponovili za OŠ C. Golar. V soboto, ob 19.30 pa bodo Hrup za odrom odigrali za izven. V nedeljo ob 20. uri pa to predstavo gostujejo v Medvodah.

V galeriji Loškega gradu razstavlja akad. kipar *Ignac Ribič*.

DOMŽALE - V Likovnem razstavišču Domžale bo danes, v petek, ob 18. uri otvoritev razstave akad. slikarke *Štefke Košir - Petrič*.

KRANJ - Danes, v petek, ob 19. uri bo v Domu JLA v večeru književnika Josip Osti govoril o delih Zdravka Kecmana.

V koncertni dvorani Gimnazije Kranj bo danes, v petek, ob 18. uri slavnostni koncert moškega pevskega zboru Društva upokojencev Kranj.

NAKLO - Danes ob 17. uri odpirajo v Domu DPO Naklo razstavo,

na kateri sodeljujeta slikarji Lucija Šubic in Dana Šemrov, Janez Vovk z leseniimi kipi, Boris Udovč z izdelki v kamnu, aktiv kmečkih žena, Čebelarska družina Naklo in Turistično društvo Naklo.

RADOVLJICA - V OŠ A. T. Linharta danes, v petek, ob 18. uri odpirajo klubsko razstavo *fotografij in diapositivov* FK klub Radovljica. Pionirji, člani fotokraska, pa razstavljajo v pasazi graščine.

KOMENDA - Gledališka skupina DPD Svoboda Duplica bo v nedeljo, 20. novembra, ob 15. uri nastopila s satiričnim kabaretom Milaša Mikelna *Zaradi inventure odprto*.

PREMIERA V ČUFARJEVEM GLEDALIŠČU

Jesenice - Jutri, v soboto, ob 18. uri bo v okviru Čufarjevih dnevov na odru Gledališča

PREJELI smo

DA SPOMINI NE ZBLEDIJO

Na pobudo brigadirjev-veteranov MDB in Centra za mlačinsko prostovoljno delo pri RK ZSMS - Ljubljana, smo ustanovili INICIATIVNI ODBOR, ki poskuša organizirati takšno obliko delovanja vseh brigadirjev, ki bo nudila možnost koordinacije in sodelovanja.

1. April je dan mlačinskih delovnih brigad.

Nedvoumno je, da bo mlačinsko prostovoljno delo in njegovi cilji imelo v naši družbi še dolgo mesto in vlogo, a v obliki, načinu in času primerno. Poglavitni in osnovni namen ob fizičnem in strokovnem delu, predvsem druženju, spoznavanju, utrjevanju pridobitve naše revolucije, kot so bratstvo - enotnost, mir, svoboda, samoupravljanje, delovnih navad nikakor ne bo zmanjšalo.

Brigadirje-veterani, takratna mlačina generacija, smo v večini izšli iz NOB in na svojih plečih ponesli nadčloveška bremena pri obnovi porušene domovine.

6000 slovenskih brigadirjev in brigadirk, smo gradili progo BRČKO-BANOVIČI. Na 277 km dolgi progi ŠAMAC-SARAJEVO, se je zvrstilo čez 14000 brigadirik in brigadirjev v teh izmenah iz vse Slovenije.

Ta delovni zagon in polet so povzeli mlajši mlačinci in mlačinke in mi čutimo dolžnost, da ga ohranimo, ne sme iti v pozab.

Veterani - graditelji Novega Beograda iz vse Jugoslavije so 11. aprila v Parku prijateljstva slavili štiridesetletnico začetka gradnje.

Zvrstite so se proslave tudi pri nas.

Slavili smo štiridesetletnico izgradnje proge SEŽANA - DUVOLJE. Primorska je slavila 40 letnico začetka gradnje Nove Gorice. Pod Trško goro pri Novem mestu pa 30 letnico gradnje AVTO-CESTE »BRATSTVO-JEDINSTVO« - Ljubljana Zagreb.

Med podvige slovenskih brigadirjev in brigadirk, poudarjam masovnost udeležbe gradnje AVTO-PUTA »BRATSTVA-JEDINSTVA« od 1. aprila 1948 leta in vse do konca njene izgradnje.

22. oktobra smo se brigadirji Gorenjske, Kopra, Nove Gorice, Ljubljane, Novega mesta, Maribora in Celja udeležili proslave ob 40 letnici gradnje avto ceste v Sremski Mitrovici. Na pot smo se odpravljali z raznimi občutki, a zavestno, da gremo na proslavo v imenu vseh slovenskih brigadirjev in brigadirk, predvsem pa, da se je cesta BRATSTVA IN ENOTOSTI zgradila na teh temeljih.

Že ob samem prihodu so se vse dileme razblinile. Pričakali so nas brigadirji MDB »Milan Stjepanović-Marko« iz Sremske Mitrovice, ki so bili na mlačinski delovni akciji SUHA KRAJINA leta 1985.

V brigadirskem razpoloženju smo skupaj odšli v DOM športov, na osrednjo proslavo. Prisrčni so bili stiski rok z ostalimi brigadirji, pa naj je to bil brigadir Slobodan, Aca, Pera, Mirsad,

Ahmed ali Alija. Bili smo Jugoslavija v malem. Z nageljni in ozako proslave, nas Slovence ni bilo težko najti in ganljiva so bila srečanja z znanci iz drugih republik po štiridesetih letih.

Po uradnem programu smo si ogledali filme o mlačinskem delovnih akcijah, nato se z avtobusi odpeljali na mesto Preboja Sremske fronte, »Spomen groblja«.

Naša delegacija je položila venec, si ogledala prizorišče preboja, nakar smo se vrnila na tovarisko srečanje. Ob tem srečanju smo brigadirji dokazali, da duh Bratstva in enotnosti ni zamrl, le da a je treba gojiti in naprej razvijati.

Organizirano, se bomo lažje udeleževali obletnic-proslav, saj so te oblike sodelovanja-druženja, lahko učne ure za mladi rod.

Na željo brigadirjev - veteranova, nam v tovrstnih pripravah Občinski komite ZSM in SZDL - Škofta Loka nudi vso podporo, v pobudi organiziranosti brigadirjev, udeležencev prostovoljnega akcij, ki so bile lokalne, regionalne, republiškega, zveznega in mednarodnega pomena leta 1946 pa do danes.

Naša naloga naj bi bila predvsem skrb za ohranjevanje in utrjevanje tradicij mlačinskih delovnih akcij, sodelovanje z vsemi brigadirji, sodelovanje pri sedanjem brigadirskem delu, zbiranje gradiva, ter nenehna čvrstitev naše organiziranosti.

Naj zaključim z besedami, ki jih je v Sremski Mitrovici izrekel predsednik mlačine Jugoslavije - Branko Greganović: »Danes, ko beležimo 40 let od prve delovne zmage, s katero je začeta velika trasa bratstva in enotnosti, smo ponosni, ker smo generacija, ki se ima na kaj osloniti, ampak tudi tista, ki se ne zadovoljuje samo s spomini na prvene prostovoljnega dela mlačin. Naši starši so izgradili avto-ceste za svojo bodočnost - za nas. Na nas pa je, da oboroženi z znanjem, poštenjem in delom korakamo še bolj hitro in boljše v svet napredka, ustvarjajo in ljubezni.«

Zbačnik Sonja - Zofka

IZJAVA

Slovenska kmečka zveza in Zveza slovenske kmečke mlačine sta v času politične krize pred 17. septembrom CK ZKJ in zaradi pritiska Predsedstva SFRJ na Skupščino in ustavne komisijo v zvezi s sprejemanjem ustavnih dopolnil, podprli slovensko politično vodstvo v obrambi slovenske suverenosti. Terjali smo ne-popolstvost in odločnost pri obrambi človekovih pravic in naslonitev na demokratične sile v Sloveniji. Začasni »razplet« krize ocenjujemo kot nesprejemljiv politični kompromis.

V zvezni skupščini sprejeta ustavna dopolnila k zvezni ustavi po naši oceni bistveno načenjajo suverenost slovenskega naroda. Nerazumljivo nam je ravnanje delegatov Skupščine SR Slovenije, ki so na podlagi poročila svojega predsednika, ne da bi se seznanili s tekstrom

ustavnih dopolnil, sklenili, da referendum ni več potreben. Po-novo zahtevamo, da vsako spremembo republiške ali zvezne ustave sprejememo na referendumu.

Volitve člana Predsedstva SR Slovenije so ponovno razkrile absurdnost veljavnega volilnega sistema, zato zahtevamo neposredne in svobodne volitve.

Janez Janša, Franci Zavrl, Ivan Borštnar in David Tasić, obsojeni na ljubljanskem procesu, so dobili pozive za prestajanje kazni, čeprav Komisija Skupščine SR Slovenije ni dala svoje ocene o ustavnosti in zakonitosti procesa in spornega vojaškega dokumenta. Slovenšča državna oblast torej ni sposobna ali ni pripravljena, da zaščiti pravice državljanov.

Republiška konferenca SZDL oz. njeni Predsedstvo tak razplet dogodkov očitno dovoljuje ali celo podpira. Po vsem tem se sprašujemo, ali se sme SZDL še predstavljati kot legitimna zveza slovenskih državljanov in njihovih združenj, ki naj bi se zavzemala za spoštovanje človekovih pravic, politično in ekonomsko svobodo ter pluralistično družbo.

Slovenska kmečka zveza Zveza slovenske kmečke mlačine

vozil. Če samo pomislim, da je za vsako najmanjšo malenkost potrebno nič koliko soglasij, ki, jasno, niso zastopni, ni pravzaprav nič čudnega, da pride do takega tipično birokratskega nesmisla, za katerega se nič ne bo čutil odgovornega. Pa se bo moral! Najprej so tu nadzorni organi, brez katerih ne more potekati nobena gradbenega dejavnosti v občini, totej Lokainvest in morda še kdo (n. pr. škofjeloški zavod za planiranje ali kako se že imenuje). Podjetje za PTI promet in cestno podjetje sta kriti s soglasji, ki jih je izdal tisti nadzorni ali planski organ. Naj mi bo oproščeno, če mi ti odnosi niso jasni, saj mi ni jasno tudi to, kdo je za kaj zadolžen. Menim pa, da neposrednega krivca ne bo treba iskati z lučjo pri tem dnevu, saj je na vseh soglasjih organizacija in podpisana odgovorna oseba. Kdorkoli že soglasje izdaja, mora vedeti, da kaj gre. Če ne ve in se ne poznam, nima v tej organizaciji kaj iskati. Če ve, da so posledice takšne, kakršne sem nastel, je zanje moralno in seveda tudi materialno odgovoren! Takšno početje je do skrajnosti nestrokovno in neodgovorno, povzročilo pa je kar trojno škodo in sicer:

1. predstavitev pred nekaj leti položenega kabla

2. učinek inflacije, posledica bo nekako polovica (ali še manj) predvidene dolžine rekonstruiranih cestnih odsekov in 3. še vedno bo cesta skozi Selško dolino, zlasti pozimi, tako nevarna kot je bila doslej, česar vrednostno ne moremo natančno oceniti. Vsota vsekakor ne bi bila majhna!

Od navedenih terjam, ne držem si sicer zapisati v imenu javnosti, javen, kratek in jednat odgovor. Ne bo škodilo, če bosta kronologijo dogodka popisala tudi Podjetje za PTI promet Kranj in Cestno podjetje, pa tudi organi Krajevne skupnosti Železniki. Bolj kot opis teh zaniknosti nas zanima, kaj bodo navedeni nadzorni in planski organi ukrepali, da bomo prebivalci Selške doline dočakali rekonstruirano cesto v planirani (= 5 km) in ne v zmanjšani dolžini, ne da bi nas še enkrat udarilo po iz dneva v dan plitvejšem žepu. Morda si bodo po uspešno opravljeni rekonstrukciji v celotni dolžini, čeprav na njihove stroške, le zaslužili odvezo, prej absolutno ne!

Istočasno predlagam javnemu tožilcu Gorenjske, da celo zadevo prouči še s stališča gospodarskega kriminala - nesporno gre za malomaren odnos do družbenega lastnine, zaradi česar je škoda že nastala in tudi od njega terjam javen odgovor v bližnji prihodnosti.

OSNOVNA ŠOLA BRATSTVO IN ENOTOST 64000 KRANJ

Komisija za delovna razmerja OSNOVNE ŠOLE BRATSTVO IN ENOTOST KRANJ razpisuje za DOLOČEN ČAS prosta dela in naloge

UČITELJA RAZREDNEGA POUKA od 1.12.1988 do 6.1.1989
PSIHOLOGA od 1.12.1988 do 31.3.1989 z možnostjo podaljšanja do izteka porodniškega dopusta.

Pogoji: višja oziroma visoka izobrazba ustrezne smeri.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh.

IZ ZGODOVINE NOB

Ivan Jan 29

Prenašanje prvih uporniških isker na Koroško

Koroška je tudi po plebiscitu leta 1920 ostala pod Avstrijo, od marca 1938 pa je ječala tudi pod Hitlerjevo peto, ki je uničevala predvsem zavedne slovence kar se po svoje nadaljuje tudi dandanes. Nacistična okupacija je aprila 1941 zajela tudi Slovenijo, ki je bila v sestavi Jugoslavije, ali natančneje: Štajersko in Gorenjsko. In ko je bila 27. aprila 1941 osnovana Osvobodilna fronta, najprej imenovana Protiimperialistična fronta slovenskega naroda, ki se svoj program najprej povzela v sedmih, nato pa v devetih točkah, je 2. točka govorila (da je cilj programa OF tudi): »Osvoboditev in združitev razkosanega slovenskega naroda, vstevši koroške in primorske Slovence!«

To je bil zgodovinski in domoljubni cilj OF! Zahodni del Koroške je sodil v operativno območje Gorenjske. S tem je bilo za gibanje v njej tudi zadolženo pokrajinsko vodstvo na Gorenjskem, kar tedaj seveda ni moglo biti znanovo javnosti. Tako je štab 1. grupe odredov imel tudi nalogo, da poleg Gorenjskega in Kočrškega, čimprej osnuje tudi Koroški odred (glej Glas G., 8. 4.). Zaradi še hujših razmer, kot so bile na Gorenjskem pa tega v letu 1942 ni bilo mogoče udejaniti.

Toda, tovrstna naloga je bila neprestana. Zato je gorenjsko pokrajinsko partizansko vodstvo poskusilo na Koroškem vsaj s prvimi ogledi in navezovanji s protinacistično nastrojenimi Slovenci. In to se je začelo prav v najhujših dneh NOB, poleti 1942. V Ljubljani je bilo že nekaj let več koroških ubežnikov, ki so pobegnili pred nastično zasedbo. Med njimi tudi zavedni Ivan Županc-Johan, ki se je leta 1941 priključil partizanom na Dolenjskem. Spomladi 1942 je z drugimi partizani iz Dolomitov prišel na Gorenjsko. Tu ga je dobil Lojze Kebe - Štefan, ki je bil grupni politkomisar in hrkati sekretar Pokrajinskega komitepta KPS za Gorenjsko. Le-ta je Županc dal prve napotke za delo v njegovih rodnih krajinah. Bil je z Obirja blizu Železne Kaple. Kmalu nat je odrinil prek Karavank. To se je zgodilo okoli 7. julija 1942. Na to nevarno pot z njim je šel Alojz Župan-Peter, predvojni komunist (stari oče zdaj mladega in že znamenitega smučarskega skakalca Matjaža Župana) iz Dupelj: Tako je prišlo do prvi stikov z njegovim bratom in sestro, ki je bila poročena v Železni Kapli, v Kortah, Selah in v bližnji okolici. Dobil je tudi prve stike z »zelenimi kadrovci«, ki so se skrivali pred nastiči, in vsem razlagal, za kaj gre. Na tem delu Koroške, ki je spadal v delovno območje kranjskega okrožja, so ljudje tedaj prvič slišali vsaj nekaj o pravem partizanskem boju in o OF. Toda, kaj več tedaj še ni bilo moč napraviti. Za tem se sta prva partizanska glasnika vrnila po ročat na gorenjsko stran. Po tem je Županc še večkrat in z novimi pomočniki odšel v svoje kraje ter vzpostavil stik tudi z Jurijem in Karлом Pušnikom-Gašperjem v Lobniku. Tja je z njim šel tudi politični delavec Stane Mrhar in sestavili so prve odbore OF.

S podobno nalogo je malo kasneje - septembra 1942-odštel na zahod tudi Matjaž Verdnik ((Stajži, Moti) Tomaž, politkomisar Gorenjskega odreda. Prihodnjih: Tudi v času okupatorjeva ofenzive napredni partizani niso mirovali

France Trefalt

KAKO SO UKINJALI PREŠERNOVO GLEDALIŠČE 6

O, kako bedna in slab skrita obličja likvidatorjev našega največjega dosežka v gorenjski kulturni! To, kar obljubljajo, bi bilo 3-krat več kot sedanja najvišja subvencija gledališču. Pod to masko vidimo resničen obraz prav dobro in natančno.

O tej zgodovinski seji na kratko: Večina ansambla je bila navzoča, da s svojo prisotnostjo do kaže svojo ljubezen do gledališča tudi v tej najtežji - smrtni ur!

Govori? Mogoče bodo že prvi meseci pokazali zmotno, ki jo dosledno nekateri zastopajo, da namreč poklicno gledališče ne zmore tistega, kar bo lahko izvedlo diletantstvo. Med zmotami se v gorovih nekaterih bliskajo neiskrenost, bes in ironija. — Sicer pa je magnetofonski trak radijskega reporterja Šobra, ki ga je na to sejo poslala ljubljanska radijska postaja, še tisti večer točno reprodusiral odломke teh govorov.

Samo se dve izjavi:

1) Mojster Marc izjavlja v imenu »Iskre«, da so moralni ljudi s silo goniti v gledališče! To izjavo je

uredništvo tel. 21860

TV SPORED**PETEK**

18. novembra

- 9.25 Video strani
9.35 Mozaik: Tednik
10.35 Dokumentarci meseca
11.20 Svet na zaslonu
12.00 Lorcá, španska nadaljevanka
12.55 Titov Vrbaš: Nogomet - YU : Francija (mladi), prenos
14.45 Video strani
16.30 Poročila
16.40 Video strani
16.45 Mozaik, ponovitev
17.45 Spored za otroke in mlade
18.15 Dinarski gozd, izobraževalna serija
18.45 Risanka
18.55 Video strani
19.00 Vreme
19.01 Obzornik
19.13 TV okno
19.18 Zrno
19.22 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.15 Propagandna oddaja
20.25 R.Mc Donald: Melba, avstralska nadaljevanka
21.15 Propagandna oddaja
21.25 Čas negotovosti
22.20 TV dnevnik
23.35 Desni breg, levi breg, francoski film
0.15 Video strani

18.40 Številke in črke, kviz
19.00 TV koledar
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Kriminalistične zgodbe
20.50 TV izdaja »Radio TV. revije«
21.55 TV dnevnik
22.15 Kulturni magazin
23.40 BIS
1.15 Poročila**SOBOTA**

19. novembra

- 7.55 Video strani
8.05 Ponovitev otroških oddaj
8.05 Radovedni Taček
8.20 Lonček kuhanj: Špageti
11.10 Slovenski ljudski ples
12.30 Video strani
16.40 Poročila
16.50 Video strani
18.25 Tebi na ljubo, Anka — mladinski film
18.45 Risanka
18.55 Video strani
19.00 Vreme
19.01 Knjiga
19.13 TV okno
19.22 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.15 Propagandna oddaja
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.35 S. Sheldon: Diamantna dinastija, ameriška nadaljevanka
21.20 Propagandna oddaja
21.30 Visoki cilji — smučarji pred novo sezono
22.05 TV dnevnik
22.20 Panonski mornar, oddaja TV Novi Sad
23.15 Čuvaj, ameriški film
0.50 Video strani

Oddajniki II. TV mreže:

- 19.00 Videomeh, ponovitev
19.30 TV dnevnik
20.00 Afrika v stiski, posnetek dobrodelnega koncerta z Dunajem
21.50 En avtor, en film
22.15 Smrt Marija Riccija, švicarski film
Zagreb I. program
8.00 Poročila
8.25 Otraška serija
8.55 TV v šoli
10.30 Poročila
10.35 TV v šoli
12.30 Poročila
12.35 Risana
12.55 Titov Vrbaš: Nogomet — YU : Francija (mladi), prenos
14.20 Francoski jezik
15.20 Poročila
Nočni program, ponovitev
17.25 Poročila
17.30 Oddaja za otroke TV Skopje
18.00 Znanost: tri desetletja v vesolju
18.30 Risanka

15.55 Jugoslavija, dober dan
16.25 P. Kovač: Kaj mora sova opraviti požimi, predstava za otroke
17.25 Major Atherton, ponovitev nadalj.
18.55 Beograd: Kvalifikacije za SP v nogometu, YU : Francija, prenos
20.45 Velika dežela, ameriški film
TV Zagreb I. program
9.00 TV v šoli, ponovitev
10.20 Poročila
10.35 BIS, ponovitev do 12.35
17.00 Narodna glasba
17.30 Poročila
17.35 TV koledar
17.45 Sedem TV dni
18.30 Dokumentarna oddaja

glasba - 8.05 Pionirski tehnik - 9.05 Pogovor s poslušalcí - 10.05 Sobotna matineja - 11.05 Naši znanstveniki pred mikrofonom - 11.20 Minute za staro glasbo - 11.35-14.00 Naši poslušalci čestitajo pozdravljanju - 12.30 Kmetijski nasveti - 14.05 Glasbena panorama - 15.10-15.25 Popoldanski mozaik - 16.00 Vrtljak in EP - 16.30 Srečanje republik in pokrajin - 17.00 Studio ob 17.00 zunanjepolitični magazin - 18.30 S knjižnega trga - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00 Radio na obisku - Radijski portret 22.20-24.00 Od tod do polnoči - 23.05 Literarni nočturno - Vadim Šefner: arhitektura ognja 00.05-5.00 Nočni program glasba - 13.30 Od melodije do melodije - 14.35-15.25 Popoldanski mozaik - 15.30 Dogodki in odmivi - 16.00 Vrtljak želja in EP - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 18.00 Minute z ansamblom Vilija Petriča - 18.15 Gremo v kino - 19.00 Radijski dnevnički - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Pojemo in godemo - 20.00 Mladi mostovi - 20.30-23.00 Slovencem po svetu - 23.05 Literarni nočturno - Kajtan Kovič: Genesis - 00.05-4.30 Nočni program

Sobota, 19. novembra:
Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - 8.35 Mladina poje - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 12.10 Pod domačo marelo - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Iz glasbene tradicije jugoslovenskih narodov in narodnosti - 13.20 Osmotrnice, obvestila in zabavna glasba - 13.30 Od melodije do melodije - 14.35-15.25 Popoldanski mozaik - 15.30 Dogodki in odmivi - 16.00 Vrtljak želja in EP - 16.30 Srečanje republik in pokrajin - 17.00 Studio ob 17.00 zunanjepolitični magazin - 18.30 S knjižnega trga - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00 Radio na obisku - Radijski portret 22.20-24.00 Od tod do polnoči - 23.05 Literarni nočturno - Vadim Šefner: arhitektura ognja 00.05-5.00 Nočni program glasba
NEDELJA, 20. novembra:
Prvi program
5.00-8.00 Jutranji program - glasba - 8.05 Radijska igra za otroke - 9.05 Še pomnite, tovariši - 10.05 Nedeljska matineja 11.00-16.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljanju - 13.20 Kmetijski nasveti - 14.05 Glasbena panorama - 15.10-15.25 Popoldanski mozaik - 16.00 Vrtljak želja in EP - 16.30 Srečanje republik in pokrajin - 17.00 Studio ob 17.00 zunanjepolitični magazin - 18.30 S knjižnega trga - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00 Radio na obisku - Radijski portret 22.20-24.00 Od tod do polnoči - 23.05 Literarni nočturno - Vadim Šefner: arhitektura ognja 00.05-5.00 Nočni program glasba

RADIO

PETEK, 18. novembra:

- Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - 8.35 Mladina poje - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 12.10 Pod domačo marelo - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Iz glasbene tradicije jugoslovenskih narodov in narodnosti - 13.20 Osmotrnice, obvestila in zabavna glasba - 13.30 Od melodije do melodije - 14.35-15.25 Popoldanski mozaik - 15.30 Dogodki in odmivi - 16.00 Vrtljak želja in EP - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 18.00 Minute z ansamblom Vilija Petriča - 18.15 Gremo v kino - 19.00 Radijski dnevnički - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Pojemo in godemo - 20.00 Mladi mostovi - 20.30-23.00 Slovencem po svetu - 23.05 Literarni nočturno - Kajtan Kovič: Genesis - 00.05-4.30 Nočni program

Sobota, 19. novembra:
Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 8.05 Radijska igra za otroke - 9.05 Še pomnite, tovariši - 10.05 Nedeljska matineja 11.00-16.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljanju - 13.20 Kmetijski nasveti - 14.05 Glasbena panorama - 15.10-15.25 Popoldanski mozaik - 16.00 Vrtljak želja in EP - 16.30 Srečanje republik in pokrajin - 17.00 Studio ob 17.00 zunanjepolitični magazin - 18.30 S knjižnega trga - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00 Radio na obisku - Radijski portret 22.20-24.00 Od tod do polnoči - 23.05 Literarni nočturno - Vadim Šefner: arhitektura ognja 00.05-5.00 Nočni program glasba

KINOS

KRAJN CENTER

18. novembra: amer. gangster, film NEDOTAKLJIVI ob 16. in 18. uri, amer. trda erotika ZVEZDA PORNO FILMA ob 20. uri, otrokom ne dovolimo ogleda filma!, 19. novembra: amer. gangster, film NEDOTAKLJIVI ob 16., 18. in 20. uri, amer. trda erotika ZVEZDA PORNO FILMA ob 22. uri, 20. novembra: amer. risanka ASTERIX PROTI CEZARJU ob 10. uri, amer. gangster, film NEDOTAKLJIVI ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. akcij, krim. filma RDEČA VROČICA ob 21. ur, 21. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 22. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 23. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 24. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 25. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 26. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 27. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 28. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 29. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 30. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 31. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 32. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 33. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 34. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 35. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 36. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 37. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 38. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 39. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 40. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 41. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 42. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 43. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 44. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 45. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 46. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 47. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 48. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 49. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 50. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 51. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 52. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 53. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 54. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 55. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 56. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 57. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 58. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 59. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 60. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 61. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 62. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 63. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 64. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 65. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 66. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 67. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 68. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 69. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 70. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 71. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 72. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 73. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 74. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 75. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 76. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 77. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 78. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 79. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 80. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 81. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 82. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 83. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 84. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 85. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 86. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 87. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 88. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 89. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 90. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 91. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 92. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 93. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 94. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 95. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 96. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 97. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 98. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 99. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 16., 18. in 20. ur, 100. novembra: amer. akcij, krim. film RDEČA VROČICA ob 1

Zbor slovenskih kulturnih delavcev

Zbor slovenskih kulturnih delavcev

Suverenost je mogoče uveljavljati samo v demokratični

Ali je pravkar končani Zbor slovenskih kulturnih delavcev v dveh dneh - če pa bi bilo treba pa tudi dlje, je bilo domenjeno na začetku - tudi dejansko zaokrožil na čase burno, na čase tudi čustveno, a vendarle pretežno razumsko izmenjavo mnenj, zahteve, pričakovanj o različnih pojavnih oblikah slovenske suverenosti - niti ni tako pomembno. Verjetno bo priložnosti za razčiščevanja ter poseganja v zgodovino, da bi vendarle prišli do korenin problemov in pojavorov, še veliko - kjerkoli. Bolj pomembno je bilo pravzaprav to, da so si slovenski kulturniki in razumniki nastavili zrcalo in ugotovili, kar so pač morali ugotoviti: da s sliko, ki se je pokazala, niso zadovoljni. Se več: samostojnost, neodvisnost, samovladanje ali kar že razumemo pod besedo suverenost, očitno ni nekaj samo po sebi danega.

France Bučar za Gorenjski glas: "Po moji oceni je osrednja tema tega kulturnega dne predvsem vprašanje referenduma. Potrebno je vložiti še zadnje napore, da do tega zares pride. Ne pričakujem pa kakšnega posebnega rezultata, ker vse kaže, da se je naša politika odločila, da gre vse skupaj skozi in so tukaj potem samo še zadnji vzdihljaji. Vsekakor pa mora tudi slovenska inteligencija (ponovno) reči svojo besedo."

Bogdan Pogačnik za Gorenjski glas: "Kultura je bila vselej temelj za obstoj slovenskega naroda. Tudi danes se moramo, čeprav smo formalno v lastni državi, znova boriti za svojo suverenost in samobitnost. Zopet pa je kultura tišta, ki se poleg mladih ljudi, ki niso obremenjeni s predsedki in strahovi preteklosti, najbolj zavzema za to, da ostanemo to, kar smo - Slovenci, odprtici sicer vsakomur, vendar pa ostajamo sami svoji, ker kultura nikoli ni bila ustvarjena za to, da bi se komurkoli podrejala. Bistvo vsake kulture, torej tudi slovenske, je svoboda."

Boštjan M. Zupančič za Gorenjski glas: "Potrebno je videti ljubljanski proces in oceniti, kako to vpliva na suverenost slovenskega naroda. Druga stvar, ki se mi zdi pomembna ob današnjem dogodku, pa je ali govorimo o pravni suverenosti ali govorimo o literarno - domišljiski suverenosti. O pravni suverenosti slovenskega naroda po mojem ne more biti govor, kljub vsem deklaracijam, ustavam... kajti pravna suverenost pomeni vojsko, diplomacijo in finance, pomeni oblast na svojem področju in primer Janše dokazuje, da te suverenosti pri nas niso. Kar pa se tiče druge, metaforične suverenosti, o kateri je morda lahko govor, gre, bom rekel naravnost, za vprašanje, ki ga mora pri nas vsak posameznik najprej razrešiti vsak pri sebi, se potem združiti v celoto in doseči tudi pravno suverenost, pri čemer pa brez tveganja seveda ne bo šlo!"

Dimitrij Rupel za Gorenjski glas: "Moje izhodišče je, da ne le, da smo del suverenosti izgubili, marveč Slovenci prave suverenosti nikoli doslej niti nismo imeli. Ob pogovorih o suverenosti pogosto pozabljamo na zelo pomembno komponento suverenosti - demokracijo. Znana je cela vrsta suverenih držav, ki pa so nedemokratične. Nemoemo se boriti za suvereno republiko, navznoter bi bili pa nedemokratični. Kar pa se tiče ideje o demokratični zvezzi, je danes to malo drugače; m-

slim, da bi bilo nujno in imenu nekega pluralizma in raznovrstnosti političnega prostora ustanoviti takšno zvezo. Kakšna pa bi bila njena vloga, seveda ni odvisno od nas, kajti sami vidite, da se naša politična klima spreminja iz dneva v dan."

anketa: Vine Bešter
foto: Gorazd Šink

Izjava Zbora slovenskih kulturnih delavcev

Glede na vse številnejše napade na predsednika Predsedstva SR Slovenije in glede na posredne in neposredne zahote v drugih republikah, še zlasti v SR Srbiji, po njegovem odstopu, zbor slovenskih kulturnih delavcev

ugotavlja

da je tovarš Janez Stanovnik kot predsednik Predsedstva SR Slovenije predstavnik slovenskega naroda in prebivalstva Slovenije, da je torej voljen in odgovoren prebivalstvu republike in narodu, ki ju legitimno predstavlja. Zato zbor slovenskih kulturnih delavcev na svojem zasedanju v Ljubljani, dne 16. novembra 1988, soglasno in odločno

zavrača vse zahteve,

ki bi kakorkoli posegale v polje slovenske suverenosti s kakšnim koli pozivom na odgovornost slovencev, katerega je volilo in ga lahko odpokliče samo prebivalstvo SR Slovenije in suvereni slovenski narod.

Tretja, četrta Jugoslavija?

Slovenija je v slovenski ustavi opredeljena kot država, vendar nam je razvoj zadnjih let pokazal, da je republiško državnost treba razumeti v določenem obsegu in v določenih zgodovinskih in družbenopolitičnih okoliščinah, da gre tako pri republikah kot pri federaciji za specifično in državopolitično tvorbo, ki kaže očitne tendenze nadaljnje razvoja in spremnjanja. To potrjuje sedanja ustavna reforma, ki očitno vodi še k nadaljnji in bolj korenitni reformi, celo k novi ustavi, k ustavi za sodobno rabo. Razmišlanje o tretji (četrti ali peti) Jugoslaviji je že postalno legitimno in celo nujno.

Vladimir Kavčič

Kolikšna demokracija?

Zbrani na Zboru slovenskih kulturnih delavcev so se teme o suverenosti lotili sistematično, saj so obravnavali kolikortoliko zaokroženo zgodovinsko in ekonomsko vprašanja, ustavno problematiko, vojaško jezikovne zadeve in druge sicer na osnovno temo vezane splošne zadeve. V uvodni besedi je Miloš Mikeln razložil vzgibe, ki so vodili k izbirni teme, pri čemer se niso ozirali na to ali bo ta pogoda tako slovenski ali jugoslovanski politiki. Tema pa prav danes kar kriči po obravnavi, saj je govoriti o suverenosti enako kot govoriti o doseženi stopnji demokracije. Prav gotovo je slovenski narod na usodnem razpotju, ko se postavlja vprašanje, ali si pot pravzaprav lahko svobodno izberi. Slovenija si zdaj na način, ki ni najmanj lahek, isče pot nove enotnosti.

To misel je povzel tudi Jože Smole, ko je govoril, da skuša SZDL Slovenije odražati paletto najrazličnejših, alternativnih interesov ljudi, pri tem pa si nihče ne sme lastiti monopola nad resnico. SZDL naj bi postala prostor argumentiranih spopadov nasprotnikov si mnenj, prostor, ki naj pomaga razvijati civilno pravno družbo, takšno, ki dosledno spoštuje obstoječo zakonodajo. Ni se strinjal z mnenji, ki jih je zdaj slišati, da je namreč slovenska politika pri sprejemanju ustavnih dopolnil ravnala henčelno, pač pa obratno, to pomeni uspeh slovenske in jugoslovenske nove politike.

Nadaljnji razvoj

O vprašanjih nadaljnega razvoja je govoril Vladimir Kavčič. Prepričan je, da med vprašanja nacionalne suverenosti nedvomno sodi tudi načrtovanje gospodarskega razvoja, zavestno opredeljevanje razvojnih tokov. Dosedanji raz-

linistične budnosti in vojaških procesov, se je spraševal Tone Pavček.

Prepričan je, da je osnovno vprašanje suverenosti vprašanje demokracije. Ko govorimo o suverenosti, se danes slepimo s pritrjevanjem politični laži o »že doseženem stanju«. Med suverenostjo in demokracijo pa mora stati enačaj, stati mora med nelodljivostjo svobode posameznika in skupnosti, civilne družbe in države. Krivdorek vojaškega procesa nam govorja, da takšnega enačaja nisroznali doseči, da je slovensko politično vodstvo znova napacno ocenilo avtentične zahteve in potrebe ljudstva. Še važnejše pa je, da nismo uspeli vzpostaviti zavesti o tem, da je človek kot svobodna oseba absolutna vrednota, temelj suverenosti.

Suverenost pa je Janez Stanovnik označil kot sposobnost brezprizivnega odločanja in izvrševanja takih odločitev. Po Stanovnikovem mnenju je slovenski narod svojo moč našel v volji, ki je obstajala že pred potrditvijo v Kočevju in Črnomlju.

O suverenosti pač ne more odločati le en sam niti skupina, pač pa le ljudstvo. Toda, tako meni Stanovnik, v ljudstvu imamo še vse preveč posameznikov, neinformiranih, nezainteresiranih. Odločilna zgodovinska krizpotja

Izjava dramskih umetnikov

Na pobudo Izvršnega odbora Združenja dramskih umetnikov Slovenije na seji 7. 11. 1988 je predsedstvo Združenja po posvetovanju z vsemi pododbori v slovenskih gledališčih sklenilo javnosti posredovati naslednjo izjavo:

Nam, slovenskim gledališkim ustvarjalcem, igralcem, režiserjem in drugim, je slovenski jezik temeljno izrazno, ustvarjalno in delovno sredstvo. Ponosni smo nanj, radi ga imamo in spoštuemo ga. Zahievamo, da ga spoštujejo tudi drugi.

Ves čas sojenja proti Janši, Zavrlu, Borštnarju in Tasiču smo Slovenci v najrazličnejših institucijah, skupčinah, družinah in kot posamezniki zahtevali, naj teče postopek pred ljubljanskim vojaškim sodiščem v slovenščini. To se ni zgodilo kljub naporom slovenske javnosti. Slovenski jezik je bil zapostavljen, potisnjen v kot, poteptan in z njim ustavna pravica slovenskega naroda. Zato slovenski gledališčniki, člani Združenja dramskih umetnikov Slovenije izjavljamo: če bodo 21. 11. v Sloveniji obsojeni v neslovenskem jeziku odšli na prestajanje zaporne kazni, člani Združenja dramskih umetnikov Slovenije v znak protesta proti nespoštevanju slovenskega jezika tega dne na Slovenskem ne bomo javno nastopali.

voj pa je pokazal, da so splošne in skupne ideološke predpostavke dosegli svoj višek, da so se izčrpale in za prihodnost niso več uporabne. Slovenija je industrializirana in onesnažena, kot da v njej živi deset milijonov ljudi. Tak dosedanji razvoj je bil del politike, ki je hotela državo hitro industrializirati, ponuditi delo industrijskim množicam, jih po hitri poti predelati v delavski razred, ki bi potreval legitimitet revolucionarne oblasti. Po Kavčičevem mnenju je takšen dosedanji razvoj katastrofičen. Pri tem pa, četudi načrti za izhod obstajajo, je vendarle zavest o naši lastni prihodnosti še preveč šibka ali pa je sploh ni - kot bi se bali lastne prihodnosti.

Duhovno premraženi

Ali je temo, o kateri so govorili slovenski kulturniki priklicalo slovensko uporništvo zoper vsljene metode izrednih stanj, sta-

pa smo doslej uspešno prehajali, kadar smo imeli mäšovno celotno slovensko ljudstvo zavedno in mobilizirano v skupnem cilju. V tem okviru bi morali še kako

Ustavne spremembe

Pri sprejemanju nove, moderne ustave vsekakor ne smemo ponovno priti v položaj, da ne bi vedeli, kaj smo sprejeli in da bomo še čez leta ugotavljali, koliko suverenosti bomo Slovenci zgubili z ustavnimi spremembami. Za vsako pravno normo je ob njenem sprejemu treba vedeti, kaj prinaša. To še temelj bolj velja za ustavne norme, s katerimi se odloča o položaju slovenskega naroda in drugih narodov v federaciji.

dr. Ivan Kristan

Izjava sprejeta na zboru slovenskih kulturnih delavcev

Glede na to, da se je Zbor slovenskih kulturnih delavcev že na svojem prvem zasedanju letos, prav na dan pre arretacije, zaradi očitnih političnih implikacij, zaskrbljen spriča suma o legitimnosti in zakonitosti zavzel za usodo primera Janša;

glede na to, da je sam postopek proti Borštnarju, Tasiču, Zavrlu in Janši potekal v okoliščinah, ki so že začetni dvom o zakonitosti procesa in zakonski podlagi tega procesa samo še potrdil in do bolečine okreplil;

glede na to, da sta sodbi zoper četverico zaradi svojih protislovnosti, nedorečenosti, ko spregledujeva vrsto bistvenih vprašanj, med njimi predvsem vprašanje ustavnosti pravtista dokumenta, katerega naj bi četverica izdala kot vojaško skrivnost, strokovni in nestrokovni javnosti jasno dokazali montiranost tega procesa; glede na to, da je postopek kljub opozorilom najvišjih predstavnikov slovenskega naroda na slovenskem teritoriju potekal v neslovenskem jeziku, s čimer sta bili kršeni tako slovenska kot jugoslovenska ustava;

glede na to, da je bila pri Skupščini SRS celo ustanovljena komisija, ki naj bi proučila ustavnost in zakonitost postopka proti četverici.

Zbor slovenskih kulturnih delavcev dne 15. novembra v Ljubljani presoja:

- da je sodba zoper četverico v nasprotju s slovensko in zvezno ustavo;
- da je sodba izdana na podlagi zakonov, ki to niso, ker so ne določni in torej protiustavni;
- da je v zadevi sodilo vojaško sodišče, ki v pravni državi ne more imeti pristojnosti nad civilnimi osebami in je sodba že zaradi tega povsem nesprejemljiva;
- da celoten primer predstavlja vsaj napad na suverenost celotnega slovenskega naroda.

Spriča tega Zbor slovenskih kulturnih delavcev danes in takoj kot najmanj zahteva vsaj:

- da ustrezeni zvezni in republiški zakonodajni, sodni in upravni forumi preprečijo izvršitev te sodbe, ki je bila vsekakor izdana proti volji slovenskega ljudstva;
- da se storiti vse, da bi se spremeniла absurdna zakonodaja, na podlagi katere je bila tako monstruozna sodba sploh lahko izdana.

razmisli, kaj bi pomenil referendum o ustavnih spremembah - ali bi pomenil utrjevanje enotnosti volje, moči, utrjevanje suverenosti.

Zveza razuma

Ko je govoril o slovenski demokratični zvezi razuma in slovenskem političnem neredu, kot je svoj prispevek označil, je Dimitrij Rupel dokazoval, da slovenski nacionalni partiji ni uspeli ohraniti narodove suverenosti, saj dosedanja razprava še ne zastavlja bistvenih vprašanj o demokraciji. Ko je govoril o prihodnosti Slovenski demokratični zvezi razuma, je zbor predlagal, naj dosedanji iniciativni odbor preimenuje v ustavnini, ta je dobil tudi nalog, naj do 10. decembra pripravi ustavnini občini zbor zvez razuma.

Slovenci smo s sprejetjem ustavnih dopolnil mnogo izgubili, je zatrdil Ivan Kristan, ko je polemiziral z Miranom Potrčem in njegovimi izjavami v Sevnici. Kristan je menil, da se s tako postavljenimi ustavnimi dopolnilmi kot so predstavljene sedaj, ne ohranijo vsa načela in vsi odnos med republikami v federaciji, ne utrujejo se položaj republik v federaciji, nasprotno pa so prizadeti ustavni temelji odnosov v federaciji, republike pa da izgubljajo del svoje sedanje suverenosti oziroma samostojnosti. Po njegovem mnenju obstajajo razlogi za trditev, da

mnenje skupščine SR Slovenije do osnutka dopolnil v sprejetem predlogu ni bilo v celoti oziroma dosledno upoštevano.

Slepilo suverenosti

Tineta Hribarja je zanimala dilema, ali je v razpravah okoli ustavnih dopolnil prišlo do prenosa suverenosti ali suverenosti prenosa narodovnih pravic. Če je prišlo do prenese suverenosti potem je to po njegovem mnenju vsekakor izdaja naroda, kar pa ne spremeni na stvari, če gre za zavestni prenos suverenosti. Ustavna dopolnil po Hribarjem mnenju povečujejo omejnost slovenske suverenosti. Vsekakor pa dopolnila k ustavi pisati na tak, kot da se je prenos suverenosti že zgodil. Zato bi morali zavrniti dopolnjevanje ustavne in se odločiti za novo. Kajti je poganjaj, kot jih je označil, nismo dobili nič, »vrgli so nas iz lastne hiše«. Kje je tu zmaga, kje kompromis. Po njegovem mnenju je izvod na vseh teh zagat v parnamentarni demokraciji.

O posledicah ustavnih sprememb sta govorila tudi Tone Peršak in Rudi Šeligo. Predsednik društva slovenskih pisateljev je med drugim odgovoril na kritike Društva in zavrnih obtožbe, da si pisatel

Zbor slovenskih kulturnih delavcev politični ureditvi

Suverenost je vprašanje demokracije

Trdno sem prepričan, da je osnovno vprašanje suverenosti vprašanje demokracije. Z omejeno demokracijo ali s tako imenovanimi postopnimi koraki k demokratizaciji imamo lahko le delno, okrnjeno, nikakršno suverenost. Povedati to resnico o nepravi suverenosti je kajpak dolžnost, ki me spominja izreka: Ako ti ne bodo govorili, bo kamenje vpilo.

Ko duhovno premraženi (ob koncu slovenske pomlad?) bivamo v mrzli domačiji in se sprašujemo o svoji prihodnosti, nam kaj malo pomagajo še kadeče se besede o socializmu po meri človeka, o slovenski suverenosti, če se ta visoka in lepa gesla fizično pred nami, kakor bi jih polil s kropom. Strah pred perspektivo, ki to ni, narekuje premisleke o potek resnične demokracije, resničnega političnega pluralizma, resnično odprtje družbe in ne več zgolj o enostranskem monopolu nad resnicami življenja in suverenosti naroda. Mesto slovenskega kulturnika pri tem je določeno in to v temeljni funkciji kulture same: je v odklanjanju poslušnosti modnim ali dnevnopolitičnim resnicam, v kocbekovski zavezanosti svoji resničnosti, v zvestobi svoji usodi, za polnost svojega življenja in enake polnosti naroda, v katerega si bil postavljen z rojstvom, določen za pripadnost tej narodni in kulturni skupnosti - ali za odpadništvo. In isto velja za vsakega.

Tone Pavček

bi bila obenem tudi demokratična. Šeljko je nato predstavil del odgovorov slovenskih pisateljev na objavljene ustavne amandmaje.

O suverenosti naroda in države je govoril Boštjan M. Zupančič in pri tem opozoril na sedanje prebujanje slovenskega naroda, na pojavitvenje tako imenovane javnosti. To, kar se sedaj dogaja v Sloveniji, je po njegovem mnenju preizkus zahodne civilizacije, ob tem pa ni nepomenljivo, ali bomo to energijo zadržali zase, ali pa se bomo odprli tudi drugim v Jugoslaviji.

Zbor slovenskih kulturnih delavcev se ni izognil niti tako imenovanih vojaških vprašanj. Ko je Zdenko Roter predstavljal nekatere podatke iz ankete o slovenskem javnem mnenju, je ugotovil, da imajo Slovenci povsem »normalen« odnos do JLA, normalen in kritičen odnos do vprašanih splošne ljudske obrambe in družbene samozračitve. Pred kratkim objavljena anketa je pokazala, da v Sloveniji ni nizakršnega protiamardnega razpoloženja, napadov in kontrarevolucije. Z dobrino mero prizadetosti je o jeziku v JLA govoril Franci Sterle in omenil ustavno možnost formiranja vojske tudi po nacionalnih enotah.

Ingo Paš se je razgrel ob ugotavljanju, da ni vsebina ustavnih dopolnil niti jasna niti usklajena. Nekatere formulacije, ki jih zdaj prinašajo dopolnila, je označil kot pitljiska, saj so zastavljena tako, da si jih lahko vsakdo tolmači po svoje. Ali naj bo potem to tudi zagotovilo ustavnosti, ko pa se v praksi pojavi, da je nekaterim državnim organom vprašanje varovanja suverenosti naroda le drugorazredno vprašanje. Dal je pobudo skupščini, naj se najprej razresijo temeljni odnosi v federaciji, vse federalne pristojnosti pa bi morale biti takšativno naštete.

Kaj pa slovenski jezik?

Že Ingo Paš je s tem, ko je navedel, da akt državnega organa, s katerim se prizadene element državne suverenosti - misil je na jezik - nima učinka, načel nov sklop razprav. V pravni državi bi sicer veljalo, da gre takšna sodba kam drugam kot v koš, pri nas pa je drugače, saj smo, kot se je izrazil, pravno nepravna država.

Janez Dular pa je okreal Slovenske, ki ne skrbi niti za tisto suverenost, ki jo imamo, končno ni le dolžnost, pač pa tudi pravica varovanja. Kako bi drugače razumeli, da se pravici, ki jo glede jezika zares imamo, nemalokrat odpovedujemo in pri tem navedel nekaj primerov, od katerih je pač najbolj znacenilen ta, da imajo naši osnovnoscilci najmanj ur pouka materinščine v Evropi.

Janez Menart je menil, da družba, ki je dopustila prevlado razrednega nad nacionalnim, ne more reševati uspešno vseh vprašanj, še posebej, ker po njegovem mnenju manjšina, partija, odloča o vsem. Ocenil je, da gre za takovo imenovanje narejeno suverenost tako v republiki znova kot tudi navzven. Na videz zaskrbljeni za usodo naroda, pa se zahtevamo, da slovenski vo-

nost slovenskega jezika in s tem suverenosti slovenskega naroda, na to jezikovno področje so ga po njegovem mnenju zožili slovenski politiki.

Kritike slovenske politike se je v svojem prispevku lotil tudi Matevž Krivič, saj se ne strinja z informacijo, da slovenska stališča glede ustavnega dopolnila o finančiranju JLA niso bila neučinkovita. Celo več, zdi se mu, da so pri tem v ustavnih komisijih enostavno spregledali zanko. Zbor je nato sprejel tudi sklep, naj v zboru združenega dela o tem govori Boštjan M. Zupančič.

Kaj zapisati ob koncu drugega zborna? Za razliko od junijskega je bil pač za dobro mero bolj glasen, bolj prizadet, saj so ugledni kulturni delavci in politiki na čase tudi v vročimi besedami razpravljali o tem, kako si in kako bi si morali zagotovljati svojo suverenost. Koliko bo k tem prizadevanjem prinesla tudi nova zveza razumnikov, bo povedal čas. Ta bo končno tudi merilo zahtevam po ukinjanju partijskega monopola nad vsemi družbenimi področji. Razpravljalcji so še poudarjali, da je še vredno razmislet, če naj se ustavnih amandmajih odločamo z referendumom, še posebej, ker so pravniki pa tudi drugi navajali vrsto hudo kritičnih pripombe na nekatere amandmaje in pri tem opozarjali na izgubo suverenosti, ki da jo prinašajo v sedaj sprejeti oblike. Vsi pa so bili mnenja, da se suverenosti, ne glede na to, da imamo pri tem različna vidjenja, že dolgo nismo tako zavedli, kot prav ob sojenju četverici, ob spraševanju, ali si res samovladamo ali pa je to le naša predstava.

Lea Mencinger

jaki v JLA govorijo v svojem jeziku, dopuščamo namerno žaljivost odgovora, ki zadeva jezik, itd. Po njegovem je rešitev iz takšnega položaja v neposrednih volitvah in v konfederalativnih ureditvih države.

Ko je Jaša L. Zlobec razpravljal o suverenosti, se je prav tako dotaknil jezika naroda. Ob sojenju četverici je seveda glede jezika šlo za eklatantno protiustavnost. Toda proces je brez dvoma izpostavil tudi druga vprašanja - vprašanje demokracije, javnosti dela institucij, nedovolnost sodišč, političnih procesov kot preiskušenega orodja socialističnih oblasti... Proces torej ni načel le vprašanja suvere-

Izjava Društva slovenskih pisateljev

Še enkrat: za referendum, zoper amandmaje!

1. Leta 1945 je Boris Kidrič rekel, da revolucija pomeni praktično urenčičev poezije genialnega Franceta Prešerena in da poslej na Slovenskem ne more več biti spora med idejami in življenjem. Že kmalu po tej izjavi so morali umolkniti ali celo v zapor pomembni slovenski pesniki in pisatelji: Vitomil Zupan, Dušan Pirjevec, Jože Javoršek, Ludvik Mrzel, Igor Torkar, Bojan Štih, Marjan Rožanc, Edvard Kocbek in mnogi drugi. Iz tega izhaja, da so slovenski pisatelji lahko na moč nezaupljivi do ideoloških konstruktorjev, kot je današnji - v zvezi z ustavnimi amandmaji - o doseženem soglasju v slovenski družbi, ki ga motijo le zlonamerni posamezniki, poleg njih pa nestrostkovne in netočne izjave, kot je izjava Društva slovenskih pisateljev Za referendum, zoper amandmaje! (3. novembra 1988).

2. Miran Potrč trdi, da se slovenski pisatelji ne spoznamo na ustavno pravo, kar do neke mere drži. Vemo pač to, da v svetu veljajo tudi dvesto let stare ustave, ki jih razume, denimo, vsak »neposredni proizvajalec v zdrženem delu«, pa kljub temu niso ovira gospodarskemu razvoju ali razvoju demokratičnih odnosov.

3. Potrč v nekateri drugi zagovorniki amandmajev trdijo, da z njimi - čeprav smo veliko pristojnosti prenesli v federacijo - Slovenski nismo tako rekoč nič izgubili. »Matematiki«, pri kateri tisti, ki mu je bilo nekaj odvzeto, ničesar ni izgubil, očitno zaupajo le strokovnjaki.

4. Potrč očita, da imamo za nesprejemljive amandmaje, ki so vendar ali dobesedno prepisani iz ustave iz leta 1974. Mi pa se sprašujemo, zakaj so naši ustavotvorci takšne - bolj ali manj - dobesedne prepise imenovali amandmaje?

5. Ko se v svoji kritiki sklicujemo na prvotno stališče slovenske skupščine o nesprejemljosti amandmajev, nam Potrč očita, kako so moreno sklicevati na organ, ki je nelegitim. Ko postavljamo vprašanje o (ne)legitimnosti delegatskega sistema, pa nas ogroženo zavrača, kako si upamo pomisliti na nelegitimnost legalnega organa!

6. Potrč je pisateljem med drugim oporekal oblastniško vedenje ali vsaj boj za oblast, pri čemer se nemara ni zavedal, da ponavlja stare magične obrazce, ki so dejanski oblastnikom - z umetnim ustvarjanjem sovražnikov - omogočali izvajanje razrednega boja in - navsezadnje popolno diktaturo. Svoje dvome o postopkih ustavotvorcev izražamo predvsem zato, ker si ob morebitni »zmagi« amandmajev, ne bi mogli prideti na prsi poleg različnih odlikovanj in trofej tudi pisateljske krizanteme. Prepadi med politiko in kulturo, spad med idejami kulture in želesnim zakonom politike se na ta način sicer odpira, toda vse kaže, da ne more biti drugače, kljub lepim obljuham revolucije in tragičnim izkušnjam povojnega razvoja naših odnosov.

7. Pisatelji se seveda ne odrekamo jasnim izjavam in stališčem v zvezi z oblastjo. Seveda mislimo, da je sedanje ureditev oblasti na Slovenskem nedemokratična in seveda podpiramo težnje k političnemu pluralizmu. Dovoljujemo si pač izreči to, da zahteva po suverenosti (ki je danes tako v ospredju) nima smisla brez hkratne zahteve po demokraciji, kar pomeni dvoje: če nismo ravnodušni do izgubljanja suverenosti republike Slovenije, si ravno tako ne želimo živeti v republiki, ki bi bila suverena, vendar nedemokratična.

Glede na vse povedano ponavljamo svoj poziv iz prve izjave (3. novembra 1988), da smo za referendum in zoper delegatov pritrivite predloženim amandmajem. Glede na javni iziv v zvezi z nesprejemljivimi dvajsetimi točkami, jim zdaj tu dodajam podrobnejšo razlag. (Sledi še dvajset tipkanih strani razlage glede amandmajev.)

Svetovni popotnik Janez Zazvonil

Slovenca srečaš povsod po svetu

Kranj, 16. novembra - Tržičan Janez Zazvonil, ki sicer že debelo desetletje prebiva s svojo družino v Kranju, je od malih nog navdušen za izlete in potovanja. Pred tremi leti ga je radovnost popeljala do daljne Kitajske, lani si je ogledal dežele Južne Amerike, letos pa je s prijateljem obiskal Avstralijo in Indonezijo. Povsod je srečal Slovence, zato Janez pravi, da je ves svet naš dom.

Iz mladosti se najraje spomina dne, ko ga je njegov oče kot član in sodelavec Počitniške zveze Jugoslavije vzel s seboj na potovanje po domovini. Otroci imajo pač radi vožnjo in opazovanje pokrajine. Potlej so ga v srednjih letih začele zanimati zgodovinske znamenitosti in raznolikosti v današnjem načinu življenja ljudi. Z dvignjenim palcem ob cesti je priomal do Hrvatske, Bosne in Srbije. Tudi kot student visoke šole za organizacijo dela ni zdržal vselej doma, leta 1972 pa sta začela z ženo Jano potovati po Evropi in tri leta pozneje obiskala celo vzhodnorusko pokrajino Sibirijo. Njuna popotovanja pa je rojstvo otrok Luka, Lare in Blaža skrajšalo v družinske izlete in popotniške dopuste v starem kombiniju.

»Skromen družinski proračun iz dveh prosvetarskih plač«, pojasnjuje Janez Zazvonil, ki že od 1974 leta poučuje tehniško vzgojo v osnovni šoli v Križah, »doigri mi omogoča kakšne daljše poti v svet. Vseeno me je vleklo v neznanke kraje. Ko sem v Kranju spoznal popotnika Iztoka Klavoro, so njegove priopovedi še bolj podčrpali željo, da bi obiskal daljnje dežele. In ko se je 1986. leta ponudila priložnost za cene no skupno pot na Kitajsko, sem jo izkoristil. To je bilo čudovito, nepozabno doživetje, ki bo ostalo v spominu tudi zaradi zapisov v dnevniku in okrog 400 barvnih diapozitivov.«

Zanimanje za druga ljudstva

Med številnimi popisanimi vtisi s skoraj enomesecne poti v Kitajsko - tam si je Janez ogledal Peking in obiskal več krajev v osrednjem delu države - bi bilo težko izbrati eno samo doživetje ali posebnost. Vsa Kitajska, od mesta do vasi, je namreč po načinu življenja po vsem različna od naše dežele; kot je spoznal Janez, dalj je človek tam, manj ve o njem. Od vsega so ga najbolj impresionirali tamkajšnji prebivalci, ki jih odlikujeta marljivost in vedenožnost.

»Neprecenljivo je spoznavanje tujih krajev in drugih ljudstev,« razmišlja sogovornik in dodaja: »Prav to me je lani spodbudilo skupaj s prijateljem Klavorom.«

Letošnje poletje je pisaniemu popotniškemu mozaiku Janez dodal še nekaj zanimivih drobcev. S prijatelji je pri Jatu izpostavljal popust za pot v Avstralijo, kjer so si ogledali Sydney, Brisbane in druga mesta, z ladjo potovali na Koralni greben in z načetim avtom prekrižarili centralni del dežele. Še lepsi so spomini iz Indonezije, zlasti z Balija, pa doživetja s postanka v trgovskem središču Singapur.

»Kar popotnik prinaša s seboj, ko se vedno znova kolastovka vrača v domači kraj,« nagaša Tržičan Zazvonil, ki je prav ob nastajanju zapisa dopolnil štiri desetletja življenja, »ostaja v njem in ga plemeniti. Človek se obenem zave lepot svoje dežele in bolje ceni vse, kar ima. Seveda pa vsa doživetja v svetu stalno zbujujo željo po novih poteh in spoznanjih!«

Ta Janezova želja bo gotovo klub vse večji denarni stiski še kdaj uresničena. Na njegovih popotovanjih s prijatelji namečni turističnih vodičev, hotelske strehe zamenjujeta pogost spačna vrča ali šotor, skromna hrana pa je slastna tudi iz domačega kotla. In kadar telo prevzame utrujenost po naporni poti, ali dušo v samoti stisk a do motorje, najbolj pomaga prav topla tovariška beseda.

S. Saje

Visok uspeh slovenskih kuharjev na 6. kuharski olimpiadi

Dve zlati za naše

Pet slovenskih kuharjev, Janez Lenček, Andrej Goljat, Slavko Adamlje, Valter Lapajne in Erelin Gričon, je na 6. kuharski olimpiadi in na 17. IKA HOGA 88 v Frankfurtu od 16. do 20. oktobra Jugoslaviji prisluzile zlato medaljo za skupinsko delo in zlato medaljo za toplo kuhinjo. Od desetih menujev, ki so jih predlagali naši kuharji, so organizatorji izbrali štajersko smetano juho, puranovo rolado na podvarku, pekarski krompir in prekmursko gibanico. Njihov dosežek je še ena velika pridobitev za naš turizem. Jo bomo znali izkoristiti?

Menu za devet mark

Ni tako enostavno, kot bi kdo misil, sodelovanje na taki olimpijadi, da bi kar prišel, vzel meso in tisto, kar gre zraven, skuhal kar se ti zdi najboljše, lepo serviral in ponudil žiriji v oceno... Tudi za kuhanje olimpiade so potrebne velike priprave, pravila. Kot pove Janez Lenček, šef kuhinje hotela Toplice na Bledu, letos je petič vodja jugoslovanske kuharske ekipi na kuhanje olimpiade v Frankfurtu, pa pripravljali organizatorji deset različnih menujev, oni pa so izbrali enega samega. In zanimivo je tudi to, da menu ni smel stati več kot 10 nemških mark. Torej, kuhalni naj bi menuje, ki bi jih stregli povprečnim turističnim gostom v svoji deželi. Ko so se organizatorji odločili, so v blejski hotel Toplice poslali pakete s posebnim porcelanom, na katere bo na olimpijadi predstavljenje jed. Jed. Sledi to, da torek moral najprej skuhati pri nas servirati na njihov porcelan - tokrat je bil uporabljen porcelan firme Schonwald - jih fotografirati in vrniti porcelan ter poslati fotografije, da se lahko že vnaprej videli, kako bo izgledal.

Ničkoliko je bilo seveda tudi drugih priprav: treba se je bilo enotno obleči, prispetati za srečelov v korist Unicefa, zbrati denar po naših delovnih organizacijah, da so imeli za kritje stroškov, kajti vse stroške olimpiade, vsega potrebnega za kuho, aranžiranje in podobno, so nosili sami.

38 ekip iz 36 držav

V Frankfurtu so jih na velikem sejemske prostoru čakalne improvizirane kuhinje, kar dešet v vrsti

Franci Zavrl:

Nisem kriv!

Franci Zavrl, »pobalin« iz Mavčič, medijski heroj novega časa, na plakatu, s katerim se poslavljajo od Slovencev za leto in pol, pravi: »18 mesecev — malo za oblast, veliko za človeka. Toda vrnil se bom! Kljub vsem političnim pritiskom in dejstvu, da ga, kot pravi, čaka keha, ostaja trden v svojih načelih in prepričanju, da ni kriv.

In če se mi je najprej zdelo, da trenutek, ko nekdo odhaja v zapor, ni pravi za pogovor, sem sedaj prepričana, da boste ob obranju teh besed tudi vi občutili grenkovo »političnega žrtvovanja« v imenu ne vem katerega ljudstva in na drugi strani vztrajno upanje v prihodnost.

FRACI ZAVRL
Rojen 3. januarja 1962
Horoskop: Kozorog
Barva oči: modra
Višina: 172 cm
Teža: 61 kg

Šolanje: Gimnazija Kranj (oprščen mature zaradi odličnega spričevala)
Filozofska fakulteta (dipl. psiholog)

Dosedanja aktivnosti: odgovorni urednik Radia študent
odgovorni urednik Mladine

— Vojnički rok služil leta 1980 v Postojni.
— Iz delavske družine s šestimi otroki.
— Neporočen, brez otrok
— Na vojaškem procesu v Ljubljani leta 1988 obsojen na 18 mesecev zapora.

To politično poletje, ki je bilo obremenjeno s sojenjem na Roški, in ki je vznemirjalo ljudi, je iz štirih obsojencev naredilo, hote ali nehote, nove heroje. Kako si doživljal to množico ljudi, ki te je vsak dan čakala na Roški?

»V resnicu mislim, da sem neke vrste heroj. Ta pokončna država ves proces brez zagovornika je vendarle močna gesta. Ni pa, da bi se tem preveč hvalil. To sem vzel nase: prišel sem iz dvorane, ljudje so hoteli v meni videti človeka, ki se drži, ki je močan, ki ve, kaj hoče, ki ve, da ni kriv in obnašal sem se precej optimistično, samozavestno, vedno sem povedal, kaj se je dogajalo v dvorani. To je bilo nujno, kajti nisem mogel priti iz dvorane in jokati. Ta množica je bila velika podpora, ko vidiš, da se ljudje različnih usměritev, od kristjanov do komunistov, zborejo na Roški, žrtvujejo svoje počitnice, stojijo osem ur na soncu in se obnašajo civilizirano, hkrati pa dovolj odločno pokažejo, da se ne strinjajo s tem, kar se dogaja, dobiš neko moč, saj veš, da tudi druge zanima, kaj se s tabo dogaja.«

Kako si dojel razglasitev sodbe in poziv na prestajanje kazni?

»Sam poziv za prestajanje kazni, me ni tako prizadel, kot razbesnil. Počutil sem se popolnoma izigranega. Tukaj bi se dalo narediti marsikaj. V tistem trenutku pa, ko se je brala obsooba, mi je šlo na jok. Po eni strani sicer držiš neko svojo medijsko podobo, image, po drugi

Čeprav sem bil sicer vedno zadnji na vrsti, je zaključno besedo predsednik senata dal najprej meni. Bil sem verjetno najbolj nevaren, saj nisem nicesar priznal, imel sem konsistentno obrambo in proti meni ni bilo nobenega dokaza. Ko sem torej tobral, me je predsednik senata vmes vprašal: »Pa, kaj je Zavrl? Misliš, da si na »faksu? Mi smo na sodišču.« Vladalo je antiintelektualno vzdružje.«

strani pa si zlomljen. Tistega dne popoldan sem šel nazaj v psihiatrično bolnišnico, bil sem sam in povsem zlomljen. Ta raz-

cep, ki je bil pri meni prisoten že ves čas, je zelo utrudljiv. Na Mladini si na videz zelo suveren, svoboden, dinamičen, vesel človek, v resnicu pa vse dneve dela, se kregaš z ljudmi, itd. Osebna dimenzija tega se kaže v tem, da je za časopisa sicer fino vse to z zaplembami, kot posameznik pa moraš s tem opraviti sam. Ta razcep sem vzel nase. Eno je, kakšen sem doma in drugo, kakšen sem v službi.

Sedanja obsodba, ki ti bo ukradla leto in pol svobode pa verjetno presega te okvire žrtvovanja za službo.

»Dolgo časa sem obiske na sodišču jemal kot del službe in se je dalo to prenašati. Ko pa enkrat prideš na glavno obravnavo ali ko se proti tebi sproži popolnoma nerazumljiv postopek na

»Naj me obsodijo na smrt z ustrelitvijo, toda naj to naredijo resno, zakonito in naj dokažejo krivdo.«

vojaškem sodišču, se stvari kvantitativno spremenijo. Igrsi si samo ti, to ni več služba, ljudje iz redakcije ti ne morejo več pomagati, niti Odbor za varstvo človekovih pravic. Glavna teža je samo na tebi, na odločitvi, kako se boš zorganiziral, ali boš pustil, da gre vse vnemar, ali se boš umaknil... in odločil sem se, da bom vztrajal. Zato tudi ne bom emigriral, ker nimam zakaj, ker sem zaveden državljan.«

Koliko ti je ostalo še zaupanja v to oblast, recimo tudi slovensko?

»Apriorno ne zaupam nobeni oblasti. Mislim, da je to konstantni moment vsakega državljanja, da ne zaupa oblasti. To je tudi poteza demokracije, da se ne zahteva apriornega zaupanja, kajti ravno nezaupanje legalizira oblast, ki se mora vedno znova potrjevati pred volilci.«

Kot sem slišala, se še vedno dela na tem, da bi vam odložili prestajanje kazni?

»Tudi jaz sem slišal. Mnogi nas sprašujejo, zakaj nismo zapisali za odlog. Za to se je odločil samo Boršnar, iz zdravstvenih razlogov. Mislim, da je to najboljša gesta, ki smo jo lahko naredili. Če veš, da se ne bo nič spremenilo, da ni nobenih izglerov, da ne bi bili vsaj nekaj dni v zaporu, potem pač greš. Mogo-

če pa je, da se bo v dneh do 21. novembra še kaj zgodilo. Razmere se namreč spreminja vsak dan.«

V zapor boste torej šli prostovoljno?

»Poskušal bom storiti vse, da me ne obožijo še begosumja in za leto in pol zaprejo na zaprti oddelek.«

Kako si predstavljaš ta del življenja, ki ga boš preživel v zaporu?

»Vsak zapor je zapor, če je še boljši. Gibati se moraš v okviru zakonov in hišnih redov, ki vladajo v represivnih aparatih države. Znotraj tega moraš paziti, kako se obnašaš do drugih zaporovnikov, si pač le eden izmed njih. Skušal bom tvorno sodelovati pri nastajanju zaporniškega časopisa, verjetno bom urejeval tudi zelenice.«

»Ta čas mislim nameniti predvsem študiju in magistrirati, skratka gojiti tradicijo izpred 2. svetovne vojne.«

Težko razumem tvoj optimizem. Je to zunanj image, ki ga še vedno hranaš?

»Danes ponovi sem sanjal grozne sanje o zaporu, vse, kar sem dosedaj videl v filmih, to šikaniranje, nasilje, grozni pazniki, ne moreš k svojim bližnjim. Toda, ko vzameš stvar nase, se ravnaš po nekem principu realnosti, postaneš minimalist. To ni optimizem, temveč reflektiran minimalizem. Veš, kaj lahko narediš in znotraj tega narediš isto najboljše. To ni več image, to je eksistencialna drža. Ali naj pustim, da me režim do konca povozí? Tega ne smem.«

Takrat si šel tudi v bolnišnico?

»Tako popoldne, kajti to, da te nekdo obtoži nečesa, o čemer nimaš pojma, je preveč in stvari ne moreš več gledati racionalno. Bil sem na psihoterapevtskem oddelku v Centru za mentalno zdravje in imel podobne težave, kot ostali. Udeleževal sem se terapevtskih skupin, se sprehabal, pogovarjal z ostalimi, študiral.«

Kakšen je bil odnos vojaških oseb do tebe?

»Ta odnos poteka na različnih nivojih. Eno je odnos varnostne službe, ki te zasleduje in ti to vidiš, ker tega sploh ne skriva in to je grozen pritisk. Vse do aretacij nisem jemal resno. Vse do tedaj, ko so začeli posegati v intimnost, ko so stali pred stanovanjem, ko sem videl, da pred bolnišnico vsak dan stojita dva fanta in čakata, če bom kam sel.

Boršnar je bil, potem ko je izstopil iz partije, dalj časa nadzorovan. Po mojem mnenju, on ne bi smel imeti dostopa do teh papirjev. Utemeljeno sumim, da so ta dokument poslali v obtok in potem nadzirali njegovo kroženje ter skonstruirali tisto, česar niso mogli nadzorovati.«

Drug odnos se je pokazal na glavni obravnavi. Ko prideš na obravnavo ti prvi dan ponudijo kavo, skratka — navidezna prijaznost v stilu »vse se lahko zmenimo«. Trgovali smo, koliko bom dobil kazni in podobno. Ko ne sprejemem nihove igre, se zalamo. Ves čas so hoteli, da sprejamem vojaškega zagovornika. Potem so se odnosi zaostrali in konec je bilo s kavo. Tretji odnos se je pokazal na glavni obravnavi, kjer se vse kaže kot neka slabá farsa, nobenega resnega dokaznega postopka ni, v odmorih se zafrkavaš s tožilcem ali je bil v Mostecu ali ne... Četrти odnos je odnos vojaških policijcev na sodišču, ki te spremljajo, čeprav tega ne bi smeli. Tudi na stranišču sem jih moral prositi. Nekaj časa sem bil takoj alergičen na oficirje. Se zgodi, pač...«

Ko boš naredil magisterij, boš...?

»Dve možnosti sta: ali odides v tujino in imaš še kaj od življenga ali pa narediš pri nas še doktorat. Mislim, da bom postal skraten manager. Nisem akademski filozof; magisterij iz filozofije je zame najboljša rešitev, saj si pridobiš potreben miselnih aparat.«

Kdaj si se prvič srečal z Janešom in Tasićem?

»Na glavni obravnavi. Takrat so bili vsi potrati. Prišel sem no-

Že prej si omenil, da v tem trenutku ne misliš emigrirati.

»Vsekozi sem imel potni list. Vsak pravi vohun je emigriral, ko so ga odkrili. To, da jaz nisem, je dokaz, da nisem vohun. Ta oblast si je z odsodbo nakopal na glavo težko breme in to breme bo požrlo. Ona bo morala to rešiti, to ni več moj problem. V očeh sodržavljanov nočem nikoli biti emigrant. Svoobčno se hočem vračati sem in tudi, če bom šel ven, bom šel, ko bom jaz to hotel, ne pa, ko me bo nekdo prisilil.«

Si potem, ko so zaprli Janeza Janšo, pričakoval, da imajo tudi tebe na seznamu?

»Takrat se je govorilo o spiskih, vedelo se je, da sem imel prste zraven pri večini magnetogramov, ki so krožili. Bil sem neka centralna točka in v toliku sem pričakoval, da se bo nekaj zgodilo. Potem ko je bil vpletén še Tasić, mi niti približno ni bilo

ter, vse pozdravil, se tudi nasmehjal in s tem hotel povedati »Fantje skupaj smo!« Na neki način sem jih bodril, vsakega sem pogledal v oči, na glavno obravnavo sem prišel z majico Mladine, bil sem arroganten, vztrajen in med obravnavo so taki postali tudi oni. Vsak dan je bilo bolje, vsak se je postavil na svojo pozicijo, nihče se ni vdal.«

Ste se lahko pogovarjali?

»Ne. V odmorih je bil vsak v svoji sobi, zraven sebe je imel dva vojaška policija, ni se smel obračati. Glavna finta je bila v tem, da so obtožene manipulirali s tem, da so jih izolirali. Potem so manipulirali z izjavo enega in jo ponujali drugemu kot drugačno interpretacijo. Na glavnih obravnavih se je to podrl, ker se vidi, kje kdo stoji. Pričevanja se na takih procesih pogosto spremenijo, ko človek vidi, kakšne karte so na mizi, za kaj gre. To je recimo storil Janša, s tem, da sodišče njegovega pričevanja na glavni obravnavi sploh ni upoštevalo.«

Naredilo je svoj konstrukt in uporabil njegovo izjavo iz preiskave, kot da se nanaša na en papir, v resnicu pa je on govoril o drugem.«

Takrat si šel tudi v bolnišnico?

»Tako popoldne, kajti to, da te nekdo obtoži nečesa, o čemer nimaš pojma, je preveč in stvari ne moreš več gledati racionalno. Bil sem na psihoterapevtskem oddelku v Centru za mentalno zdravje in imel podobne težave, kot ostali. Udeleževal sem se terapevtskih skupin, se sprehabal, pogovarjal z ostalimi, študiral.«

Kakšen je bil odnos vojaških oseb do tebe?

»Ta odnos poteka na različnih nivojih. Eno je odnos varnostne službe, ki te zasleduje in ti to vidiš, ker tega sploh ne skriva in to je grozen pritisk. Vse do aretacij nisem jemal resno. Vse do tedaj, ko so začeli posegati v intimnost, ko so stali pred stanovanjem, ko sem videl, da pred bolnišnico vsak dan stojita dva fanta in čakata, če bom kam sel.

Težava je v tem, da se ukinja Ljubljansko armadno območje in ne vem, kako bo potem, ko v Ljubljani ne bo več vojaškega sodišča. Bodo Slovencem sodili v Zagrebu? O tem se skoraj ne govori.«

do tega trenutka, ker ne bo moč pojasniti, kaj se je dogajalo v tej družbi zadnjih nekaj let. Težko bo priti do dokumentov in obdržati pozicijo, ki jo sedaj zavzemata Janša in Odbor, ko pravita, da je bila zadaj načrta strategija vdora v civilno sfero. Strategija, pri kateri ima bistveno vlogo varnostna služba, ki oceni razmere in ugotovi, da je to kontrarevolucija. To oceno sprejemajo višji organi in na podlagi tega izda konkretni dokument in steče akcija. Mi smo del te konkretnih akcij. Najprej so nas gledali, kako pišemo, ugotovili, da smo

kontrarevolucionarji in sestavili dokumente, na podlagi katerih so nas zaprli. Bojim se, da, če ne bo prišlo do premika, ne bom nikoli pravi »dachauci«.

Kako si razлагаš to menjanje in neodločnost slovenske politike?

»Vedno sem ji, v pogovorih z njenimi predstavniki, očital, da ne dela javno in da zakulisno trguje. Druga stvar je nenačelost. To so moje glavne zamere slovenskim politikom.«

Zdi se mi, da je tudi t.i. slovenska pomlad v zatonu?

»Ob izstopu intelektualcev in partije sem pričakoval, da bo liberalni del slovenske partije reagiral drugače in da bo to je mal, kot zadnje opozorilo, da je treba opraviti s tistimi, ki kolejajo okrog reforme. Mislim, da smo, mi širje v Odboru del te slovenske pomlad oz. cena, ki je bilo treba plačati. Na ta račun se je marsikaj spremeno. Smo pač »stalinistične« žrtve.«

Samo cena je prevelika.

»Ja, res. Sam sicer nisem vernik demokratizacije, toda ne vredim konca slovenske pomlad. Mislim pa, da je cena bila preveč, da je tisti trenutek, ko je Krančič kolebal o tem ali je bil v Beogradu ali ne, ali se je prepričal na CK-ju ali ne...«

Ob prebiranju knjige o ljubljanskem procesu, sem na straneh, kjer so objavljena pisma, ki ste jih dobili od ljudi, opazila, da so ti pisale »oboževalke«.

»Ko smo sestavljali to knjigo smo se dogovorili, da bo vsak prikri en sfero in tako sem jaz prikri eno sfero, da privatne, intimne intervencije. To so pisma ljudi, ki se radi srečali z mano. Na vedenju ni pisem sem tudi odpisal.«

Kako se sicer punc obnašajo do tebe?

»... to so finti, kjer nisem močan. Precej jih je bilo, ki se obnašajo do mene

Štefetovemu Lojzku gre na bolje

Bilo je kot čudež

O Štefetovem Lojzku iz Tržiča, ki ima redko bolezen epidermolitis bullozoza, smo v začetku letosnjega leta že pisali. Bilo je takrat, ko je bila zanj akcija zbiranja denarja za pregledne oziroma zdravljenje v specialistični londonski bolnišnici za kožne bolezni. Od takrat je prijel veliko novega. Tudi razveseljive novice so vmes: angleški zdravniki so ugotovili, da je zanj še vedno upanje, da ozdravi, oziroma da se mu stanje močno izboljša.

Na prvih pregledih v Londo- nu februarja letos so mu tamkajšnji specialisti natančno pregledali ne le kri in vodo, temveč tudi lase in znoj. Domov se je vrnil z zdravili, predvsem pa z vitamini in minerali, ki bodo razmerje bakra in cinka v telesu spet spravili v sorazmerje. Preprosto povedano, obeh kovin bi morallo biti v telesu v enakem sorazmerju, 1:1. Lojzek pa je imel 99 enot bakra na 1 enoto cinka. Preveč bakra v telesu pa povzroča vnetja. Prav zaradi tega nesorazmerja je bil Lojzek, ki se je rodil le z malim mehurčkom na peti, že po nekaj tednih ves kot ena sama živa rana. Osemnajst let se že z njim trudi mama Ivica, vendar, je bilo vse zaman. Zdaj je k Štefetovim posvetil žarek upanja. Po osmih mesecih zdravljenja po navodilih dr. Daviesa, je danes v njem že veliko manj bakra in več cinka.

"Ko sem začel jemati vitamine in minerale, sem se počutil silno močnega, polnega energije," pripoveduje Lojzek, "potem pa je moč počasi začela izginjati, začeli pa smo opaziti spremembe na koži. Ranice so se manjšale in sušile. Tudi koža na obrazu

Včasih si je mama Ivica želeta, da bi postala medicinska sestra. Ni ji bilo usojeno, potem pa je življenje hotelo, da je medicinska sestra in negovalka svojem Lojzku. - Foto: D. D.

je postala močnejša, odpornejša."

"Zame je bilo kot čudež," pravi mama Ivica, ki je po toliko letih obupavanja spet dobila trdno upanje. "Sama sem bila ob izboljšavah Lojzkove bolezni kot prerjena. Zdaj je bilo le vpraša-

nje, kaj bodo pokazali ponovni pregledi, kaj bodo dejali zdravniki. V ameriški bolnišnici dr. Barry Jones so mu konec septembra slikali roko v zeh strani in odprli zapestje. Zdravniki bi mu radi roko operirali tako, da bi jo pregibal v zapestju in bi mu tudi ločili prstke. Vendar, nišo pritakovali, da je roka v tako slabem stanju. Ugotovili so, da kote še v redu, kost pa je zraščena. Če bi se koža toliko pozdravila, da bi bila možna transplantacija njegove lastne kože, ga bodo operirali. Zdravniki dajejo vse upanje. Vsačih šest tednov sporočata v London o Lojzkovem stanju, junija pa bosta morala ponovno na pregled in po nove količine mineralov in vitaminov. Taka bolezen se ne pozdravi čez noč in tudi zdravniki ne morejo delati čudežev. Ko sva februarja v Londonu začela s kopelmi s posebnim oljem in posebno nego po kopanju, mu je šla koža z rok in nog. Pod tisto kožo, za katero sem mislila, da je zdrava, je bila sama rana. Zdaj šele raste njegova prava, nova koža.

Seveda to še vedno ni koža v našem pravem pomenu besede, kot si jo predstavljamo zdravi ljudje. Mama Ivica mora Lojzka še vedno vsak drugi dan skopati, vsega poviti, vsakokrat porabi zanj po 10 metrov gaze, kajti ga za je še vedno njegova druga koža, še vedno mora biti vse sterilizirano. Na ranice mu polaga posebne mrežice, namočene v parafinu in vazelinu. Mehurji se

zdaj skoraj ne dela več. Štefetovi so od srca hvaležni vsem, ki so kakorkoli pomagali in omogočili Lojzku zdravljenje. Radi bi, da bi bilo vsem otrokom, tako bolnim, kot je bolan Lojzek, omogočeno takšno zdravljenje. Ne bi bilo napak, ko bi koga od naših zdravnikov, ki bi se hotel specializirati za to bolezni, poslali v Anglijo na specializacijo. Res, da ta bolezen ni pogosta, zato pa je toliko hujša in zahteva dolgotrajno zdravljenje in veliko, veliko nege. Tu pa se mama Ivica sprašuje (pa marsikdo drugi tudi), kako je mogoče, da ji ob takih hudi bolezni zdravstvo ne prizna nadomestila za nego bolnična na domu. Morda zato, ker njenega Lojzka v Tržiču še noben zdravnik ni videl brez oblike v povojev? "Noben medicinska sestra ne bi zanj naredila tega, kar naredi mati. Morda le sestra usmiljenka..." razmišlja oče Alojz.

Pred meseci so Lojzka v Tržiču upokojili. Ivica upa le, da ne bo stalno, da bo dobil kakšno službo, vsaj po štiri ure. V Škofji Loki se je izučil za telefonista. Ne more si misliti, da bi bil zaman ves trud, ki ga je vložila vanj: vsak dan ga je vodila v šolo v Križe, vsak dan hodila ponj, potem spet v Škofjo Loko... Naj bo vse to zaman? Invalidinja pri takem mladem človeku ni rešitev. Upa, trdno upa, da bo drugače. Spomladni bosta šla spet v London do zdravnika, če bodo le zmogli. Da je le upanje.

D. Dolenc

V kranjskem domu učencev opažajo:

Kulturni šok povod za druženje z alkoholom

Z domom učencev navadno povežemo bodisi (pre)zasedenost postelj bodisi spore zaradi (pre)visokih stroškov oskrbe. Le malokdaj pa smo pripravljeni prisluhniti tudi drugačnim dogajanjem, problemom, usodom. V kranjskem domu učencev na Zlatem polju, raztresenem v treh stavbah, je v tem šolskem letu 480 mladih ljudi; dobri dve tretjini jih obiskuje srednjo tekstilno in obutveno šolo, sledijo učenci gradbenje šole pa mlekarne in kmetijske. Prihajajo mladi, stari komaj petnajst let, v čustveno izjemno občutljivem obdobju, ko se z eno roko še stegujejo za materinim krilom, z drugo pa dopovedujejo, da so že zreli, odrasli...

V Kranju prihajajo do daleč; iz Prekmurja, Bele krajine pa še od dje, iz drugih republik. Pretežno iz Sanskega mosta vsakega septembra, že vrsto let, gradbenice pripelje za razred fantov, ki jih štipendira za poklice v gradbeništvu. V vseh letnikih ih ima trenutno 76.

vem letniku s soglasjem Gradbična pošljemo domov. Zasvojenost z alkoholom se navadno pokaže v tretjem letniku, ko gredo učenci za pol leta na prakso. Vemo, da se v gradbeništvu dosti pije. Učenci delajo osem ur, potem so prosti, ne vedo, kaj bi sami s seboj. Dostirkat se v družbi zapijejo. Lani smo imeli dva zasvojenja, letos smo jih sedem (dva od njih učenca mlekarne in kmetijske šole) sprejeli v dom pogojno.«

Ko psiholog govori o kulturnem šoku prišlekov, ima v mislih štiri glavne potrebe: otroci, kar v bistvu so, so prizadeti zaradi izgube družin, tako kot vsak človek hočejo biti v novem okolju sprehjeti, hočejo nekaj posmeti, imeti občutek, da lahko izbirajo, kaj bodo iz svojih življenj naredili, hočejo pa se tudi zabavati, veseliti. Žal so fantje prizadeti v vseh teh osnovnih potrebah.

Vzgojitelji v domu učencev imajo zahtevno nalogu, ko skušajo prizadetost kolikor toliko omiliti z različnimi aktivnostmi učencev tudi v prostem času. Žal pa ugotavljajo, da se družbeno nerazumevanje pomembnosti in potrebnosti večkulturne vzgoje učencev kaže na vsakem koraku, začenši pri republiški izobra-

H. Jelovčan, foto: G. Šink

"Za te fante je prihod v Kranj strasno velika spremembra," pove ravnateljica domu učencev Ana Hafner. "S seboj prineseo drugačne navade. Ne obvladajo ležika, ne znajo izkoristiti 24 ur na dan v tujem kraju, v Kranju ostajajo tudi ob sobotah in nedeljah. Vse to moteče vpliva na razvoj njihove osebnosti in nekateri kljub velikemu prizadetju vzgojiteljev, kljub sprostavam ob videu, delu v klip-klap delavnicu, športnim in drugim zaposlitvam na tak ali drugačen način klorajo. Žal nekateri iščejo uteho, pogum tudi v alkoholu."

"Kulturni šok je hud," povzema besedo psiholog Leon Lojk. "Kdor le preveč trpi, ga že v pr-

zvezlvi skupnosti, ki predpisuje 30 učencev na enega domskega vzgojitelja.

"Učinki naše preventive so pišeči, kot bi radi," ocenjuje Leon Lojk, "tako da je treba včasih poseči tudi po zdravljenju. Letos smo se odločili za dve poskusni obliki pomoči učencem v stiski. V prvi skupini so fantje, za katere sumimo, da ležejo v zasvojenosti od alkohola. Domski hišni red preprevode vijenost, ki je lahko povod za izključitev. Vendar to mladega človeka ne reši. Zato lahko izbera: ali neha piti sam ali se vključi v našo skupino (ki seveda ni skupina zdravljenih alkoholikov, ker vendarle menim, da še niso pravi alkoholiki). V zadnjih nekaj letih smo napotili na opazovanje in posvetovanje k zdravniku pet ali šest učencev."

Predanost alkoholu je seveda le ena od ponesrečenih oblik osebnega izbora učencev za nadomestitev nezadovoljstva. Nekateri izberejo nasilje, drugi se potegnijo vase, tretji se spogledujejo s "travo", vse pa je slabo. Za učence s problemi - te pa ima večina najstnikov - imajo zato v načrtu še drugo poskusno obliko pomoči, ki pa je bolj preventivne narave in pravstvoljna kot prva. Pripravljajo debate na različne teme, kot: kako pridobiti več samozavesti, kako preživeti ločitev staršev, kako naj fantje pristopijo k dekletonu in podobno, kar zdaj marsikom bega misli in kali medsebojne odnose. Upajmo, da bodo čez leto dni že lahko dejali, da sta se obe novosti obnesli.

H. Jelovčan, foto: G. Šink

Še šest družin v "hiši strahov"

V bohinjski Soteski je znamenita železničarska stavba, na kateri sicer ne piše "na sončni strani Alp", že njen zunanj izgled pa je takšen, da na mah zbledi ves bliščičnega Bleda. Tudi za ta problem, kot že za številne bohinjske, bi lahko rekli - veliko besed in malo dejanj. Najmanj tri leta se že govoril o tem, da bodo stavbo, v kateri ni več vodne in električne, podrli in jo zravnali z zemljo, vendar je v njej še vedno šest družin, delavcev in delavk ter njihovih otrok iz drugih republik, ki so začasno prijavljeni v Soteski. Praznjenje stanovanj namreč ni tako enostavno kot praznjenje steklenic. Mamice, ki se je pravkar vrnila iz porodnišnice in ima v naročju dva tedna starega otroka, ni mogče vreči na cesto, tudi tedaj ne, ko ima v rokah sodniško odločbo.

Sakalcji že trenirajo. — Foto: F. Perdan

Pogovor z Martinom Pogačnikom

Tek mi bo za vedno ostal v spominu

Pogovarjal sem se z Martinom Pogačnikom, udeležencem Teki proti času. To je 11 letni fant, ki ga navdušuje košarka in janhanje, v zabavo pa igra tudi trobento in klavir. Postavil sem mu nekaj vprašanj o tem doživetju.

Kakšni so občuti se dan, dva meseca po teknu v New Yorku?

Tega izleta prav govorov ne bom pozabil. Še velikokrat se spominjam nanj. Potovanje je trajalo šest dni. Ob vseh navzočnostih na teku, smo veličali prečakali v hotelih. Pri povratku je bila velika letalska zamuda.

Kako je potekala pot sama?

Poleteli smo v London, kjer smo se zbrali vsi udeleženci. V Hyde Parku smo imeli vaje, ki niso uspele, ker nismo razumeli angleško. Vseh skupaj nas je bilo 240. Dan pred tekonom smo skupaj nadaljevali pot v New York. V Londonu sem si ogledal Big Ben in National Muzeum.

Kaj ti je najlepšega ostalo v spominu?

Najlepše mi je ostal v spominu tek sam. Bilo je resnično enkratno. Kako pa so te sprejeli sošolci? Kar mučno je bilo, ko sem moral vsakemu posebej pripovedovati. Vendar pa me niso zbadali. V svoji skromnosti mu je pri pogovoru pomagala tudi mama, ki ga je med drugim opozorila na eno podrobnost. Da je bilo prijetno v New Yorku tudi zato, ker se je pošteno nalokal Coca-Cola..

Po Bohinju gor in dol

Upanje je pol življenja

Bohinjska Bistrica, 15. novembra - Dobri poznavalci razmer vedo, da so v tako majhni občini, kot je radovljiska, kar tri središča - Radovljica z Lescami, Bled in Bohinj. Načelno so vsa enakovredna, v praksi pa se uveljavlja načelo (ugotovitev urbanih sociologov), da občinska skrb za kraje in ljudi upada z oddaljenostjo od upravnega in političnega središča. Bohinjci se zato večkrat počutijo zapostavljeni, v drugem planu, za Radovljico in Bledom. To svojo ugotovitev utemeljuje tudi s tem, da imajo na vodilnih položajih v občini zelo malo "svojih" ljudi: v izvršnem svetu ni nobenega, prav tako ne na "vrhu" občinskih družbenopolitičnih organizacij... Se vsaka občinska oblastna in politična "ekipa" si je tudi v Bohinju postavila enega od svojih "spominkov", a vsaka je ostala dolini in ljudem v njej tudi nekaj dolžna. Z bohinjskimi dolgov pa je tako kot jugoslovanskimi - odlašajo se iz leta v leto, iz generacije v generacijo...

V stavbi sem bil tokrat že tretjič in vse bolje se strinjam s tistimi, ki ji pravijo "hiša strahov". Stavba brez številnih oken (ven so jih zaradi nevarnosti novih vselitev izbrili miličniki oz. železničarji) zgleda kot zgubana in škrbasta stara, o kateri pa njeni stanovalci vendarle govorijo s spoštovanjem. Življenje v obupnih razmerah ima vsaj eno dobro lastnost: vse je zastonj, nič ni treba plačevati, ne električne in ne vode. "Po vodo za umivanje hodimo v Savo, za pitje v bližnji vodnjak," pravi Vaska Stankova, mati dveh otrok, sicer doma iz Kočanov v Makedoniji. "Odrasli se kopamo v tovarnah, kjer smo zaposleni, ostali doma v banji ali škafu, poleti pa kar na Savu." Ste morda kdaj razmisljali, da bi se vrnili v Makedonijo, sem vprašal Vasko. Odgovor je bil nikak: nihče od teh, ki so zadnja leta bivali v železničarski stavbi v Soteski (pred tremi leti je bilo še sedemnajst družin), se ni vrnil v domači kraj. "Ni dela in zasluga," zatrjuje Vaska. "Nekateri so "poslali" domov le otroke in se sami preselili v zasebne sobe, drugi so dobili stanovanja... Meni in možu slabo kaže, za solidarnostne ne izpoljujejo pogojev, ker sva tod prijavljena le začasno. Pred kratkim svet bila spet na sodišču - kot že večkrat dolje - in spet so nama odredili, da se morava izseliti. Toda - kam naj greva, se sprašujem."

Odgovor je v razmerah, ko delovne organizacije vnašajo v stanovanjske pravilnike poleg socialnih tudi ekonomska merila, vse bolj nejasen. Ali pa tudi? Vzajemljivost je v tem, da se vse posredno vpleta v življenje. Centrala bo v kratkem načenčena, januarja naj bi začeli zbirati denar za omrežje. Koliko bodo morali prispevati krajani? Zanesljivih izračunov še ni. Prve ocene, ki so narejene na osnovi števila 250 naročnikov, kažejo, da bi bila zdaj cena za telefonski priključek okrog pet milijonov dinarjev, vendar pa izračun ne upošteva vrednosti dela, ki bi ga krajani opravili sami.

C. Zaplotnik

uredništvo tel. 21860

Mladinsko društvo Britofa prvak

Kranj, 16. novembra — Pri TVD Partizan Britof je leta 1967 nastala tudi nogometna sekcija, ki je pozneje prerasla v nogometni klub Britof. V svojih vrstah imajo selekcije od pionirjev do članov, ki so že skoraj v ospredju nogometa na Gorenjskem. Vendr skrbijo pri klubu tudi za najmlajši nogometni podmladek, to so pionirji, ki obiskujejo prvi, drugi in tretji razred osnovne šole Josipa Broza Tita v Predosljah, ki ima veliko razumevanja za udejstevanje svojih učencev pri nogometu v Britofu. Za razmah nogometa v Britofu skrb upravni odbor in šest zavzetih trenerjev vseh moštov. Ob denarni podpori Oljarice bi radi v NK Britof potrebovali tudi pomoč zasebnih obrtnikov iz krajevne skupnosti.

V letosnjem sezoni igra mlađinsko moštvo, ki ga trenira Darko Klinč, v območni republiški mlađinski ligi. Mlađinci Britofa niso od muh, saj so jesenski del tekmovanja zaključili kot prvaki in imajo tri točke naskoka pred drugouvrščenimi mlađinci Solinarja iz Pirana in Svobode iz Kisovca. So edini predstavniki Gorenjske v tej ligi. Na sliki od leve proti desni stoje: Orlč, Bizjak, Novak, Vindišar, Ahčin, T. Sajović, trener Klinc, čepijo: Arženšek, Naglič, Ravnik, Ajdovec, Peternej, Burgar, M. Sajović in vratarja: Triller ter Pavlič. Na sliki niz Zupana in Jeriča, ki sta bila takrat odstopna.

Nogometni klub Britof že več let isči stili z ostalimi klubami, da bi našli skupni jezik za ustrezne odnose do obetavnih igralcev. Tako sedaj Primskovo, Sava, Triglav, Naklo ne dobijo prave kvalitete samih igralcev za višji rang tekmovanja. Poslani so že predlog za NZ Gorenjske da bi igralci vseh klubov na Gorenjskem dobili dvojno licenco v celotnem gorenjskem nogometnem prostoru.

Nogometno člansko moštvo Britofa je jesenski prvak v medobčinski ligi Gorenjske. Vodijo s tremi točkami naskoka pred Alpino iz Žirov in LTH. V igri imajo tudi kadete, ki so peti v ligi.

D. Humer
Foto: F. Perdan

Preddvorski veterani zmagujejo

Preddvor, 10. novembra — Pred 18 leti je bila pri TVD Partizan Preddvor-Bela ustanovljena rokometna sekcija in od takrat naprej se vrstijo uspehi preddvorskega rokometnika. Mnogo odličnih preddvorskih igralk in igralcev je odšlo, vendar prihajajo novi. Preddvor ostaja središče vzgoje mlađih, obetavnih igralcev, od katerih jih precej poberejo drugi, večji in gmotno močnejši klubi.

Veterani, tisti, ki so orali ledino preddvorskoga rokometu, se ne da. Nekateri so še naprej zvesti rokometu. To sta brata Matveja in Stane Nič, Bojan Mehle, Slavko Rehberger in Silvo Vidic, ki se jim je pridružil kasneje. Letos so se jim pridružili še nekatere, po letih nekoliko mlajši igralci. Moštvo igra v gorenjski rokometni ligi in je po jesenskem delu tekmovanja še edina neporažena ekipa. Preddvorski veterani pravijo, da je rokomet del njihovega življenja in da mu bodo ostali zvesti tudi kasneje, ko ne bodo mogli več igrati. Sedaj se še čutijo sposobne in prepricani so, da bodo prvi tudi pri končanem delu tekmovanja. Ne druži jih namreč le žoga, ampak tudi prijateljstvo. Ob tej priložnosti bi se preddvorski rokometni veterani radi javno zahvalili vsem, ki jim moralno in gmotno pomagajo pri nastopih. To so Peter Šavs (drobna galeranterija) iz Preddvora, Šivilstvo Klakočer z Bele, Diskoteka Primadona Vilija Zadnikarja in Mira Jakšiča ter Mesarija Sodnik s Tupalič.

J. K.

Veterani Preddvora, prvi v gorenjski rokometni ligi. Stojijo od leve proti desni: Miro Jakšič, Silvo Vidic, Bojan Mehle, Metod Zabret, Stane Nič in Slavko Rehberger, čepijo pa (od leve) Vojko Selišnik, Borut Kos, Iztok Komovec in Matvej Nič. Manjkata Vili Zadnikar in Kondi Pižorn.

Hokej na ledu

Jeseničani vrnili Partizanu

Jesenice 16. novembra — Trinajstica je trinajstica. Za nekatere je uspešna za druge ne. Prav trinajsto kolo v prvi zvezni hokejski ligi je prineslo zmagovalje Jeseničanom, Ljubljancam in Zagrebčanom. Jeseničani so doma gostili neugodnega nasprotnika Partizana iz Beograda. Partizan je povedel že z 2:0. Jeseničani se niso predali in zadnji tretjini so pokazali zobe in gladko premagali nasprotnika. Medveščak Gortan ni imel težav v Beogradu pri Crveni zvezdi, Kompas Olimpija pa ne z Vojvodino.

Izidi — Partizan 5:2 (0:1, 1:2, 3:0), Crvena zvezda: Medveščak Gortan 2:10 (1:3, 0:4, 1:3), Kompas Olimpija: Vojvodina 8:2 (1:1, 2:0, 5:1).

Konec tedna Jeseničani gostujejo v Laganu v Švici. Tu bodo nadaljevali tekmovanje v pokalu evropskih prvakov. Jeseničani bodo igrali s prvakom Švice Lugonom, prvakom ZRN Kölnom in prvakom Italije Bolzanom.

D. H.

ureja JOŽE KOŠNJEK

Smučarji skakalci pred novo sezono v Planici

Cilji: svetovni pokal in svetovno prvenstvo

Planica, 15. novembra — Pred letošnjo smučarsko skakalno sezono so oči uprte v tekme svetovnega pokala in članskega ter mlađinskega svetovnega prvenstva: nordijsko bo v Lahiju, mlađinsko pa na Norveškem. Iz Bordufosuja s severne Norveške se je v Planico v ponedeljek vrnila naša A smučarska skakalna reprezentanca. Ob pomoči organizacijskega komiteja Planica in trenerja Bogdana Norčiča so ta čas s snežnimi topovi usposobili 90-metrsko skakalnico v Planici. Na tej skakalni napravi trenirajo naši skakalci, reprezentantje Avstrije, ki imajo v svoji vrsti tudi Japonca, in reprezentanca ZRN.

Organizacijski komite Planica je s svojimi delavci in trenerjem naših skakalcev Bogdanom Norčičem ter s pomočjo treh snežnih topov usposobil 90-metrsko skakalnico v Planici. Na severu Norveške v Bordufosu so imeli prve priprave na snegu tudi naši A reprezentantje v smučarskih skokih. Le štiri dni so lahko trenirali, nato pa je prišla odjuga in pobrala ves sneg. V ponedeljek so se vrnili domov in že v torek so spet trenirali na 90-metrski skakalnici v Planici. Tu so bili na treningu tudi reprezentantje Avstrije, s katerimi trenira Japonec, ter reprezentantje ZRN. V teh dneh Planica pričakuje še ostale reprezentance Evrope, med njimi »novega« Elanovca Mattija Nykänen. Z Norveške so se vrnili Primož Ulaga, Miran Tepeš, Rajko Lotrič, Matjaž Zupan, Janez Debelak, Tomaž Dolar in Robert Kopac. Doma je zaradi bolezni ostal Matjaž Debelak. Tu je še Janez Štrin in to je vsa A članska reprezentanca. Zvezni trener je Luka Koprivšek, pomočnika pa Gabrijel Gros in Bogdan Norčič. Vse selekcije SZ Slovenije in SZ Jugoslavije so bili konec pretekle sezone domala na vseh točiščih, še posebej v absolutni konkurenči — Matjaž Debelak bronasta kolajna, srebrna ekipnega dela v Calgaryju, srebro Ulage na svetovnem prvenstvu v smučarskih poletih in njegov bron v končni razvrstitvi v svetovnem pokalu. Organizacijski odbor vodi Francij Bajt, častni predsednik pa je predsednik slovenskega sindikata Miha Ravnik.

je le navidezno enak. Ne kaže pa prezreti večjega dela na skakalnicah, pokritih z umetno snovjo, še posebej za mlade. Prve tekme za svetovni pokal bodo 3. decembra v Kanadi in nato v Ameriki. Ne moremo pričakovati, da lahko vsi ponovijo tako uspešno sezono, kot je bila olimpijska 1987-88. Kot pa smo videli pri skokih v torek v Planici, ni pesimizma.

● **Primož Kopač:** »Dobro smo opravili prvi snežni trening na Norveškem. A otoplitev je pobrala ves sneg in sedaj smo odhiteli v Planico. Sem še mlađinec in prepričan sem, da bom lahko dobro uspel na mlađinskem svetovnem prvenstvu na Norveškem. Moja želja je, da bi se uvrstil v reprezentanco za prve tekme svetovnega pokala in za svetovno člansko prvenstvo v Lahtiju. Rad bi v svetovnem pokalu dosegel mesta, ki prinašajo točke.«

● **Tone Justin je edini serviser skakalnih smuči Elan:** »Moje delo je priprava vseh Elanovih smuči, na katerih skakajo tekmovalci. Če imajo svojega servisera za mažo, pa jih nekateri pilijo in mažejo sami, pa sem še vedno tisti, ki jim pomagam pri mažah in pri vseh opaznih napakah naših skakalnih smuči.«

jo na lažji način.«

● **Rajko Lotrič:** »Končali smo vse planirane priprave. Prvi snežni trening je bil vse do otoplitev res pravi trening na snegu. Sedaj smo v Planici in čakamo na prve tekme za svetovni pokal. V tem bi rad dosegel čimveč točk in seveda želim priti v reprezentanco.«

● **Gabrijel Gros, pomočnik zveznega trenerja:** »Štiri dni so bili skoraj vsi enako vredni reprezentantom Norveške. Še vedno največ pričakujemo od starejših že prekaljenih tekmecev. Naše mlađe upe upe pa kalimo za prihodnost. V reprezentanci A je osem fantov. V Kanado in Ameriko na prve tekme gre šest. Določili jih bomo na osnovi treninga.«

D. Humer
Foto: F. Perdan

Škofjeločani obveščajo

Škofja Loka, 17. novembra — Smučarski klub Alpetour iz Škofje Loke vabi člane in ljubitelje smučanja na redni letni občeni zbor, ki bo v ponedeljek, 21. novembra, ob 17. uri v osnovni šoli Petra Kavčiča v Škofji Loki.

Občinski svet Zveze sindikatov Škofja Loka pa vabi ob zaključku 8. sindikalnih iger na razglasitev rezultatov in podelitev Bloudkovih priznanj. Prireditve bo jutri, 19. novembra, ob 20. uri v športni dvorani Poden.

J. K.

Kranj gosti Kikindo

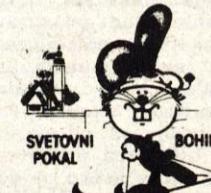
Kranj, 15. novembra — V tekmovanju prve B zvezne ženske košarkarske lige je bilo v soboto in nedeljo odigrano že tretje kolo. Košarkarice Sava Commerce iz Kranja so morale doslej še vedno priznati premoč vrstnicam. Vendar jim ti porazi niso vzelj morale. V Bečju so že pokazale svojo pravo vrednost, čeprav so doživele poraz šele v podaljšku.

To soboto ob 17. uri bodo doma v dvorani na Planini gostile ekipo iz Kikinde.

D. H.

Bohinjci čakajo sneg

Bohinjska Bistrica, 15. novembra — To velja tudi za organizacijski odbor že štiriindvdesetih mednarodnih smučarskih tekov FIS, ki bodo 14. decembra na znani progi v Bohinjski Bistrici. Moška tekma na 30 km v prosti tehniki bo druga za točke v svetovnem pokalu. Organizacijski odbor vodi Francij Bajt, častni predsednik pa je predsednik slovenskega sindikata Miha Ravnik.

Organizatorji pričakujajo, da se bo tekme moškega svetovnega pokala udeležilo 127 tekmovalcev iz Evrope in Amerike, Japonske in Avstralije. Le Kanadčanov ne bo. Dobili so že prijave iz Japonske 5, SZ 12, Avstrije 6 in Italije. Prijave pričakujajo še od Finske 8, Švedske 8, Norveške 8, Švice 6, ZRN 4, Francije 4, ČSSR 6, NDR 6, Poljske 4, Bolgarije 4, Jugoslavije 3, Španije 3, Liechtensteina 2, Velike Britanije 3. Avstrije 3, Madžarske 3. Vabilo pa so poslali še v Romunijo, na Nizozemsko, Dansko, Luksemburg in ZDA.

Proga je znana, že holomogiranja v Bohinjski Bistrici, rezervno prognoza pa imajo na Voglu.

D. Humer

Tržiško kegljaško prvenstvo

Mojca Sedminek in Franc Nunar zmagala

Tržič, 8. novembra — S finalnim nastopom osmih najboljih posameznikov in ekshibicijskim nastopom štirih najboljih posameznikov se je v Tržiču končalo občinsko kegljaško prvenstvo, na katerem je tekmovalo 30 žensk in 73 moških. Prvenstvo je odlično izpeljal Kegljaški klub Ljubljana, za potek po pravilih igre pa je skrbel nevormi Drago Koder.

Med ženskami je z odličnimi nastopi v nadaljevanju zmagala Mojca Sedminek, v sam vrh pa sta se prebili tudi Sabina Keršič in Hilda Mandič. Pri moških pa je povedel Štefan Ahačič, vendar ga je v drugem kolu prehitel lanski prvak Franc Nunar, ki je imel pred finalom kar 47 kegljev prednosti.

Njun finalni boj je bil zagrizen, vendar je Nunar ohranil prednost, čeprav je dosegel Ahačič boljši rezultat.

Med ženskami je zmagala Mojca Sedminek s 1060 keglji pred Sabino Keršič 1034, Hilda Mandič 1031, Vero Ovsenek 1012 in Marjeto Špik. Med moškimi je zmagoval Franc Nunar podrl 3394 keglej, Štefan Ahačič jih je 3371, Jože Košir 3310, Janko Kokolj 3240 in Janez Čerin 3235.

»Tako množična tekmovanja posebej dokazujejo, kako prav smo ravnali, ko smo kegljači zapuščeno tržiško kegljišče vzelj v našem in ga ponovno aktivirali. Kar precejšnja sredstva niso bila vrže na proč, ampak koristno naložena,« razmišlja ob zaključku uspešnega tekmovanja Drago Koder.

Telenokulturna skupnost je za najboljše prispevala kolajne kegljači pa so jim izročili spominske krožnike.

J. Kikel

Vaterpolo

Triglav tretji v Zrenjaninu

Kranj, 15. novembra — Začetek sezone v prvi B zvezni vaterpololski ligi bo konec januarja. V tej ligi bo nastopilo osem vaterpololskih moštev.

V prvi B zvezni ligi igra tudi moštv Triglav, ki ga trenira domaći trener Rado Čermelj. Priprave potekajo po načrtu. V Zrenjaninu je bil kvalitetni turnir v počastitev dneva republike. Nastopile so ekipi Medveščaka iz Zagreba, Beograd, Triglav in Proleter iz Zrenjanina.

Izidi — Proleter : Beograd 9:10, Medveščak : Triglav 11:10, Beograd : Medveščak 9:9 Proleter : Triglav 6:9, Triglav : Beograd 10:14, Proleter : Medveščak 8:7; **Vrstni red** — 1. Medveščak, 2. Beograd, 3. Triglav, 4. Proleter.

D. H.

Skupščina plavalcev Triglava

Kranj, 17. novembra — Drevi, v petek, ob 20. uri se bodo na redni letni skupščini v prostorih Iskre Kibernetike zbrali plavalci in plavalke starši in izvršni odbor PK Triglava iz Kranja.

Na skupščini bodo pod drobnogledom premeli uspehe in neuspehe pretekle

NAŠA NAGRADNA IGRA

Zlate snežinke za krvavška smučišča

Vetinja slovenskih smučarjev prisega, da so zadnja leta najbolje urejena prav širna krvavška smučišča. A ne le to: na Krvavcu se vztrajno trudijo, da smučarje prijetno presenečajo z novostmi, ki poprejjo smučarski dan. Za letos načrtujejo smučarski vrtec za najmlajše, tako da bodo starši lahko pustili na smučišču v varstvu svoje najmlajše in sami užili nekaj ur smuke. Veseli smučarski vrtec bo na voljo za skromno plačilo, za mlade pa bo nadvse prijeten, saj bo otroško smučišče privlačno opremljeno.

Krvavec ponuja v letošnji sezoni tudi deskanje na snegu, za prihodnjo sezono pa resno načrtujejo izgradnjo nove dvosednežnice, ki naj bi nadomestila staro vlečnico. Ne le, da je dotrajana, je tudi neprimerna, saj je pobočje ob vlečnici prestrmo.

Zato, ker je na Krvavcu vedno vse v redu in vedno kaj novega, zato, ker RTC Krvavec vztrajno skrbti za razvoj svojega visokogorskega smučišča, so dobili kar nekajkrat zlato snežinko, ki jo vsako zimsko sezono prejmejo najbolje urejena smučišča. V tem resnično na Slovenskem nimajo tekmece in upravičeno so lahko prepričani, da bo zlata snežinka tudi tokrat njihova.

V naši nagradni igri vas sprašujemo:
KOLIKOKRAT JE RTC KRAVEC DOBIL ZLATO SNEŽINKO
KOT NAJBOLJE UREJENO SLOVENSKO SMUČIŠČE?

Odgovore napišite na kupon, ga nalepite na dopisnico in jo do petka, 25. novembra, pošljite na naslov: uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj.

KUPON

Ime in priimek
Naslov
Odgovor

RTC Krvavec šestim izžrebancem podarja tri lepe smučarske kape in tri majice z napisom Krvavec.

Ljubljanska banka

GORENJC IN BANKA PRIHRANKA

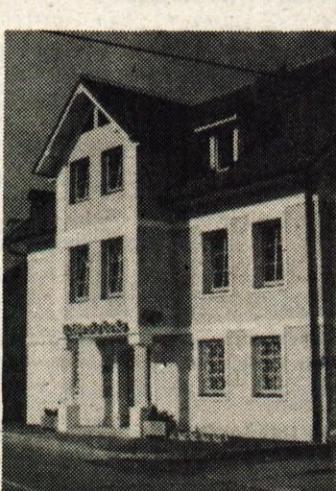
NOVA EKSPOZITURA LJUBLJANSKE
BANKE, TEMELJNE BANKE GORENJSKE
KRAJ V ŠENČURU

POSLOVNI ČAS

- dopoldne od 8. do 11. ure
- popoldne od 13.30 do 17. ure
- ob sobotah od 7.30 do 11. ure
- ob pondeljkih ZAPRTO

POSLI

- dinarsko poslovanje (hranilne vloge, tekoči računi, žiro računi)
- devizno poslovanje (devizne hranilne vloge, devizni računi, menjalni posli)
- ostalo poslovanje (vezave, sprejemanje položnic, informacije, svetovanje)

Temeljna banka Gorenjske Kranj

PRIJAZEN gorenjski NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

ALOJZ ŠKRJANEC

Za današnjega sogovornika bo morda kdo očital, češ da prehitetevamo čas, saj bo še prihodnji teden zastavl v kuhinji na Šmarjetni gori. Pa nič ne de; vsi, ki ga poznajo s Kokrice pri Kranju, od koder je doma, in so že imeli priložnosti okušati njegove jedi, vedo povedati le najboljše.

Poklicni kuharji pravijo, da ima vsaka kuhinja svoj okus. Čimveč kuhinj kuhar spozna, to-

liko bolj ga cenijo. Alojz Škrjanec je tak popotni kuhar. Celih sedemnajst let je križaril po tujih kuhinjah, največ avstrijskih, od Innsbrcka do Dunaja, bil celo na Norveškem, kjer pa ga je premagala polarna zima. Zadnji dve poletni sezoni je zadovoljeval okus vse manj petičnih tujih gostov na našem otoku Hvaru.

»Ce vprašate mene, sem za Italijansko kuhinjo; moja posebnost so fratelini in špageti z morskimi sadeži,« pravi Andrej Škrjanec. »Naša kuhinja je dobra, po krivici zapostavljenia in premagana od jedi na žaru. Do domačega turizma in gostinstva sem upravičeno kritičen, saj smo premalo vlagali vanj in v kadre.«

Zelo zelo malo prostora je v naših hotelih, restavracijah, gostilnah tudi za dobre kuharje. Bolje rečeno: prostor je, le cena niti približno ne diši po tisti, ki jo priznavajo kuharskim mojstrom v tujini. Alojz Škrjanec se rad vrača v rodni Kranj in je prepričan, da bo v zasebniški kuhinji na Šmarjetni gori našel večino tistega, česar je bil vajen v tujini, predvsem pa goste, ki bodo radi okušali njegove posebnosti.

H. J., foto G. Šink

Kaj je pisal Gorenjec novembra 1908

Sankališče v Bohinju

Zaslugi deželne zveze za tujski promet na Kranjskem je zopet pripisati, da se je pričelo delati sankališče v Bohinjski Bistrici, ki bo jako velikega pomena za tujski promet tudi pozimi, ker leži sneg v Bohinju včasih prav do konca aprila. Tako bo Bohinjska Bistrica postala prava postojanka za zimski šport. Za Tržačane in Gorjane bo Bohinj to, kar je za Dunajčane Semering, pa tudi iz drugih dežel bo imelo sankališče mnogo ljubiteljev, kakor hitro sankališče postane znano po svetu. Z delom se je že pričelo in najbrž bo vsaj večji del proge dovršen do večjega snega, da se bo lahko že letos drsalio in sankalo. Proga sankališča bo izpeljana na lev strani kolodvora nad tunelom, torej približno na poti, ki vodi na Črno prst. Končala se bo prav blizu kolodvora, torej, bo tudi v tem oziru jako udobno za sanakače, ker bodo imeli blizu postajo. Glede prenocišč in hotelske udobnosti je v Bohinju dovolj poskrbljeno.

Miloš Likar

Video studio Bled nagrajuje

Po dopustniškem odmoru smo spet začeli objavljati Top lestvico, ki jo pripravlja Janko Hausman iz Video studia Bled. Ob zadnji lestvici je zastavil tudi nagradno vprašanje, ko ste morali našteti vsaj pet filmov, v katerih je igral James Bond. Med številnimi pravilnimi odgovori smo izzrebali: Roman Križnar, Stružnikova 9 iz Šenčurja dobi kaseto s filmom z levestico, Kozjak Klemen iz Bledove 7 v Kranju dve pizzi in dva vrčka piva v bistroju hotela Toplice na Bledu, Romana Zoreč iz Dežmanove 11 v Kranju pa kosilo za dve osebi v gostišču Fortuna v Spodnjih Gorjah pri Bledu. Vsem nagradencem čestitamo, obvestilo o nagradi boste dobili po pošti.

13. ZLATA SLUŠALKA

Navdušila Petra Bizjak

Konec oktobra so v Iskri Telematiki v Kranju pripravili 13. zabavno prireditve, Zlatu slušalko. Na festivalu je nastopilo devet amaterskih pevcev in štirje ansambls. DO Iskra Telematika je najboljša dva nagradila z novim telefoniskim aparatom ETA 90 in ETA 80.

V nabito polni dvorani se je zbral več kot tisoč ljudi, ki so z zanimanjem spremljali prireditve. Prvo nagrado občinstva je dobila Petra Bizjak, 10 letna učenka iz Šentvida, ki je s svojim glasom in nastopom dokazala, da se lahko kosa z "velikimi" pevci. Dekle v modrem kriku in beli srajčki je navdušila poslušalce s pesmijo "Ne oziraj se za njo".

Strokovno žirijo pa je najbolj navdušila Romana Kristanec za izvedbo pesmi "Ti si željo mog života". Simpatična Kranjčanka je pesem res odlično zapela, zato ji je Branko Jovanovič, vodja ansambla Don Juan ponudil, da se predstavi tudi na njegovem katalogu.

Posebno denarno nagrado 100.000, ki jo je podelil Gorenjski glas, pa je dobila edina narodno-zabavna glasbena skupina na festivalu, ansambel Gruntarji s pesmijo "Marjanica iz Tancna".

Desetletna Petra je navdušila občinstvo. Foto: G. Šink

Ko smo čakali na odločitev žirije, je mikrofon vzel v svoje roke Nace Junkar, ki je s svojim nastopom dokazal, da je resnično pevec, s katerim se pri nas lahko kosa le malokdo. Z njim je nastopila Helena Blagne, s katero sta zapela pesem "Čuvaj to ljubezen". Pečat prireditvi so dali tudi fante ansambla Pop Design in simpatična Miša Molk. Vsi, ki so kakorkoli sodelovali na festivalu so bili navdušeni in obljubili so, da se srečajo spet na 14. zlati slušalki.

Nataša Bešter

Dahnili so da:

In Škofiji Loki: Judita Hvala in Damjan Slabe iz Rovt ter Mateja Svoljsak in Franci Zupanc iz Železnikov

Kam?

Šerbi za veseli večer

V gostišču Jeršin v Kranju, v njihovem discu Rosa, je vsak četrtek veselo: pripravljajo zabavno glasbene prireditve in modne revije ter nastope naših znanih pevcev in ansamblov.

Pred kratkim so imeli priložnost pozdraviti Duo black Jack iz Izole, nastopil pa je tudi čarovnik Lee. Zanimiva gostja večera je bila Šerbi, sodelovala pa so tudi plesne skupine.

Vsak četrtek so izvirni, zato pripravljajo za naslednji večer tekmovanje in izbor za miss kranjskih srednjih šol...

Šerbi s čarovnikom

Predstavile so se tudi plesne skupine in popestrile disco večer v klubu Rosa. Foto: Gorazd Šink

JEŽ

Dvojna morala

V omaricah, kjer predstavljajo spored kranjskih kinematografov, so ob napovedi predstav Zvezda porno filma (ime dovolj zgovorno pove, za kakšno vrst utemnost gre) namesto slik priložili beli listi s pomembnimi obvestilom. Na njem namreč piše, da slike niso za objavo, vendar si lahko vsakdo (razen otrok) ogleda trde priizore na platnu v dvoranah. Torej, v temi je dovoljeno razgajanje, na svetlobi ulice pa ne! Ali gre pri takšnem ravnjanju za dvojno moralo ali pa le za nov reklamni trik, kako bi privabili v kino čimveč gledalcev, naveličanih vsakdanje mehkobe?

Kje si sanitarna?

Bolj tenkočutne gospodinje, ki v nekaterih radovljiskih samostrežnah kupujejo živila in druge prehrambene artikle, pravijo, da jim nikakor noče v glavo misel: kako, da prodajalke nimajo opravljenega izpitja iz higienega minimuma? Tako sklepajo na osnovi strežbe po trgovinah, ki je vseprej kot higienika. Dekleta, ki strežejo z golimi rokami sadje in zelenjavjo, strežejo kruh, sir in salame?

Cudijo se zoprni kupci tudi sanitarni inšpekcijski, ki ne obiše take samostrežne. V poletni sezoni se čudijo tujih turistov, ki hočejo v svoji materniščini povedati, da si pri njih ne bi trgovci kaj takega upali privoščiti...

Čvek

Več pozornosti ženam

Toksična vlada je predlagala, da bi 22. november poimenovali "dan soprogov". Vsekakor ta predlog ni nastal po naključju, saj je ocena tamkajšnje vlade, da može premalo skrbijo za to, da bi žene popeljali na različne prireditve in počitnice. "Ko imajo prosti dan, raje gredo z moško družbo in igrajo golf, mi pa želim, da se to spremeni," je povedal eden izmed funkcionarjev.

Zenske pa ne bi bile ženske, če se tudi nad takšnimi zakoni ne bi pritožile. Neoznenjene, ločenke in vdove že protestirajo, da je to diskriminacija proti njim. Tako je "dan soprogov" še vedno pod vprašajem.

Barbara že ve

Barbara Bush, žena republikanskega ameriškega predsednika, je modra ženska. Ne tako zelo suha Barbara, stara 63 let, je odločno zavrnila ponudbo, da se fotografira istočasno v štirih ameriških zveznih državah. Morala bi se spustiti na zemljevid, na vse štiri in eno roko in nogo postaviti na eno državo. Zaslutila je, da bi se zanesljivo našel kak šaljivec, ki bi jo slikal od zadaj...

Nogometni kraljice

Samo zato, da bi njegova ekipa zmagala, je zapornik George Graham pobegnil iz zapora. Na tekmi je dosegel dva gola, ko pa je videl policijo, ki je blokirala izhod iz stadiona, se je pomešal med navdušeno publiko in se uspel izmakniti roki pravice. Nogometna je bil namreč obsojen in zaprt zaradi kraje. Sedaj ga išče policija in njegovo moštvo, ki mu sporča, da se sicer lahko skriva, vendar naj vrne vsaj dress, ki ga je odnesel s tekme.

Katere barve naj bo letalo?

Lufthansa je anketirala svoje potnike o tem, kakšne barve naj bodo njena letala. Firma je namreč predlagala, da bi bili poslej avioni rdeče barve. A izkazalo se je, da bi bila to napačna poteza, kajti anketirani niso za spremicanje barve, ker menda sedanja vlivajo zaupanje in je bolj plenitvena kot rdeča. Zelo malo potnikov je menilo, da bi bila z rdečo barvo izgled bolj »napreden«.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS**ZA DAN REPUBLIKE in NOVO LETO**

CIPER — odhod 24. nov., vrnitve 1. dec., 7 dni v hotelu Kanika Beach v Limassolu, možnost fakultativnih izletov v Nikozijo, Kolossi, Curium, Paphos, samostan Kykko v pogorju Trodos, z ladjo v Izrael.

IZRAEL — odhod 28. nov., vrnitve 5. dec., ogled Jeruzalema, Betlejema, Mrtvega morja, Jerihon, doline reke Jordan, Tiberie, Gilejskega jezera, Nazareta, Kafarnauma, Haife, Tel Aviva in Jaffe.

CIPER, EGIPT — odhod 29. dec., vrnitve 5. jan., bivanje in silvestrovjanje v hotelu Kanika Beach v Limassolu, plačani izleti v Nikozijo, Paphos, Curium. Možnost fakultativnega izleta z luksuzno ladjo Princesa Marissa v Egipt (2. — 4. jan.) ogled Kaira, piramid in sfinge v Gizi.

Posebne ugodnosti za otroke do 12 let!

INFORMACIJE IN PRODAJA ARANŽMAJEV:
Adria Airways, Kuzmičeva 7.
tel. 061/315-727 in vse pooblašcene turistične agencije v Sloveniji.

*Izberite si darilo ali voščilo
pravočasno*

**KNIGE ZA OTROKE
VSEH STAROSTI****IGRAČE****VOŠČILNICE****NOVOLETNI PROGRAM****Unicef**

v Mladinski knjigi
na Titovem trgu v Kranju

*Obdarimo in voščimo
skupaj*

**M - KŽK Gorenjske
TOZD AGROMEHANIKA**
Kranj - Hrastje 52/a

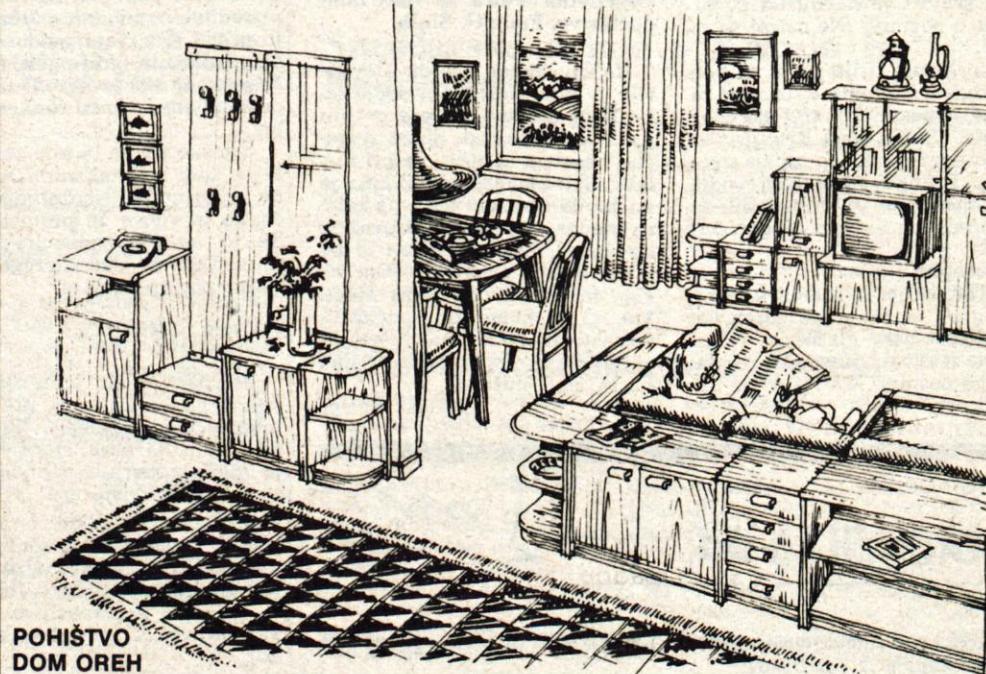
nudi brezobrestni kredit ali popust za traktorje **TOMO VINKOVIĆ**, Bjelovar TV-420 in TV-523 ter program lastne proizvodnje (**škropilno tehniko**)

Pri nakupu malega traktorja **TOMO VINKOVIĆ** prihranite 370 starih milijonov. Količine so omejene.

Telefoni: Centrala (064) 36-461, 36-751, 36-764, 34-033, 34-034, 34-032, PSC Hrastje (064) 34-035.

alples
industrija
pohištva

Železniki
telefon:
064/67-121
66-155

POHIŠTVO
DOM OREH

TV MEHANIKA
PORENTA, BREG OB
SAVI 75

Če se vam je pokvaril vaš TV aparat in ga želite imeti popravljenega v enem ali dveh dneh, pokličite na tel.: 40-347
SE PRIPOROČAM!

GORENJSKI GLAS
VEČ KOT ČASOPIS
expres izdelava

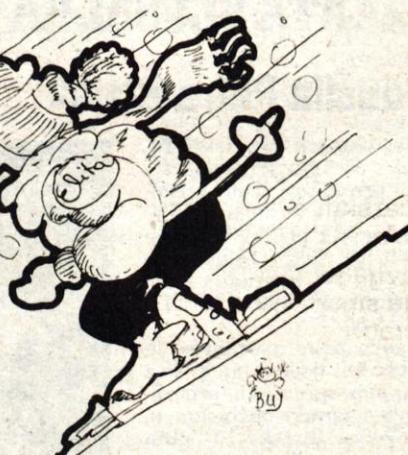
optika aleš
kranj - janka pucija 9
planina II, tel. 064/34-471

Elita

Elita ŠPORT na SMUČARSKEM SEJMU v KRANJU
od 17. do 20. novembra 1988**ZA VAS SMO PRIPRAVILI:**

tekaške nogavice	4.660.- din
smučarske rokavice	6.220.- din
tekaške usnjene rokavice	20.700.- din
smučarske pulije	30.290.- din
otreške trenirke	
	45.000.- do 55.000.- din

in še veliko in pestro izbiro ostalih športnih izdelkov!

NASVIDENJE NA SMUČARSKEM SEJMU V KRANJU!**starši**

razveselite svoje malčke s praktičnim darilom v Murkini poslovalnici ELGO vam nudimo

otroška kolesa od

80.000.-

do 210.000.-

za starost 2 - 6 let

Kupite lahko na 4 mesečno brezobrestno potrošniško posojilo.

Vabi vas ELGO Lesce.

murka

ALPETOUR

TURISTIČNA AGENCIJA
ŠKOFJA LOKA

ZA DAN REPUBLIKE VAS VABIMO V:

TUHELJSKE TOPICE Z ANTENO, ODH. 26.11.
BENETKE, 1 DAN, AVTOBUS, ODH 29.11.
SALZBURG, 1 DAN, AVTOBUS, ODH. 29.11.

**UPOKOJENCI - LETUJTE Z NAMI V RABCU
PO UGODNIH CENAH**

NOVO: OTOK RAB JESEN IN POZIMI, VIKEND, 7 ALI 14 DNI NA MORJU, AVTOBUSNI PREVOZ, CENA OD DIN 140.000 (UGODNO)

V VSEH NAŠIH POSLOVALNICAH LAHKO REZERVIRATE LETALSKE PREVOZE NA DOMAČIH IN MEDNARODNIH PROGAH.

- sestavljivo pohišvo
- DOM OREH in TRIGLAV
- predsobe in spalnice AL
- klubske in jedilne mize
- karnise in cvetličnjaki

Naštete izdelke našega proizvodnega programa lahko dobite v vseh salonih s pohištvtom.

Še posebej vam priporočamo obisk v naši maloprodaji v Železnikih, kjer vam ob nakupu nudimo

**25 % POPUST PRI PLAČILU Z
GOTOVINO ALI OBROČNO
ODPLAČEVANJE**

market

MALLE

MARKET IN RESTAVRACIJA
V BRODEH NA KOROŠKEM 3 KM OD AVSTRIJSKE MEJE

ZNIŽANO OD 18.11.1988 - 3.12.1988

REGIO KAVA BRASIL 1 kg	54.90	MILKA ČOKOLADA 300 g 	23.90
ITAL. RIŽ V KANTI 5 kg	34.50	MEHČALEC ZA PERILO 4 l	24.90
RAMA MARGARINA 1/2 kg	14.90	LAK ZA LASE TAFT 1 dz	24.90
ANANASOV KOMPOT 1 dz	8.90	BANANE 1 kg	9.90
SPAR JEDILNA ČOKOLADA 1/4 kg	13.90	MANDARINE 1 kg	9.90
SPAR ROZINE 1/2 kg	8.90		

SPAR

Kako izbirati čevlje za alpsko smučanje?

Janez Šmitek, vodja
tekmovalne službe v Alpini

Ugotovitev, da še tako kakovostne smuči za alpsko smučanje ne veljajo veliko brez dobrih čevljev, ni nova. Še več; prednosti smuči brez čevljev niti ne moremo spoznati. Najsi ima avto še tako dobro podvozje, brez ustreznih gum ne morete voziti hitro in varno. Podobno je v alpskem smučanju. Lahko imate najboljše smuči in čevlje pa ob sneženju brez očal ne bo šlo.

Razvoj smučarskih čevljev je v zadnjem času delal ogromne korake pri materialih, konstrukciji, zaklopkah oziroma, bolje rečeno, možnostih regulacije. Smučar, ki ima noge na X ali na O, naj seže po takih, ki imajo regulator kantinga, s katerim napako v stoji na smučeh popravi.

Pri nakupu alpskih smučarskih čevljev izbiramo model na osnovi treh dejavnikov: SMUČARSKEGA ZNANJA, MODE in DENARJA.

Pri vsakem opisu čevlja je navedeno, kakšnemu smučanju je namenjen. Za vrhunskega smučarja, ki obvlada strm svet, grbine, ki je doma na vseh vrstah snega in ki je hiter - v ta razred sodijo seveda tudi tekmovalne discipline - ima Alpina v svoji Alphi prav gotovo čevlj, ki prenese primerjavo z vsakim dosežkom svetovne konkurenčnosti. Če to ne bi bilo res, Grega Benedik, recimo, s štartno številko 20 ne bi mogel zmagati na finalni tekmi svetovnega pokala v Sarajevu. "Alpinini" tekmovalci Petrovič, Žan in Grilc so bili svetovni mladinski prvaki.

V Sloveniji, kjer je smučanje narodni šport številka ena, je dobrej smučarjev veliko. Zanje je v Alpinini kolekciji na voljo več modelov, ki se med seboj razlikujejo po izgledu in so namenjeni različnim nogam. Če je nekomu MS 950 pretesen, bo zadovoljen z MS 850, ki je za močnejše noge. Iz istega razloga je narejena tudi Alpinina pahljača čevljev za povprečne smučarje in za naraščaj.

Moda je dejavnik, ki ga smučarski strokovnjaki zanemarjajo. Prodaja pa kaže, da je barva zelo pogosto odločilna. Zato se Alpina s svojimi sodelavci po celi svetu trudi, da bi sledila modne zapovedi in ima vrsto modelov v različnih barvnih kombinacijah.

Na žalost so domači smučarji pri nakupu čevljev vse pogosteje odvisni od bolj ali manj praznih žepov. Zato je še toliko bolj bistven resen premislek pred nakupom kot včasih, saj je znan rek: nimam toliko denarja, da bi kupoval poceni.

Ko ste se odločili za model, je potrebno izbrati primerno velikost. Osnovno pravilo pri tem je: vzemite si čas. Velikost določene številke se namreč med proizvajalci lahko precej razlikuje.

Obujte smučarske nogavice in pomerite "svojo" številko. Nikoli ne ocenjujte velikosti, ne da bi zapeli zaklopke. V tem primeru vam bo čevlj premajhen. Če imate občutek, da vam je čevlj prav, pomerite še številko manjšega. Vsekakor pa naj vam prodajalec izvleče notranji čevlj, obujte ga, pomembno je, da peta lepo sede na svoje mesto. Čevlj je premajhen takrat, ko prsti tiščijo v sprednjo steno!

Prevelik pritisk na prste, ali kjerkoli že, pomeni neudobje, slabšo prekravavitev, smučarja bo zeblo. Večina pa smuča v prevelikih čevljih, ne le za eno številko, ampak tudi za več številk. V tem primeru je vodenje smuči slabo, še huje pa je, da varnostne vezi ne delujejo, ker se pri padcu noga premika v čevlju.

Veliko ljudi ima deformirane noge. Leta in leta trpijo, ker ne vedo, da se da problem odpraviti.

Alpina ima celo vrsto servisov po Sloveniji. Zakaj veselje na snegu ne bi bilo popolno?

POSEBNA PONUDBA
IZ IZVOZNEGA
PROGRAMA ISKRA

VARILNI APARATI

za varjenje v zaščiti plina CO₂
v raznih tipih in izvedbah za

- AVTOKLEPARJE
- KLJUČAVNIČARJE
- MONTERJE
CENTRALNIH
KURJAV

Izkoristite priložnost ugodnega
nakupa s plačilom na 5 obrokov brez
obresti ali s čeki vnovčljivimi v
5-mesečnem zaporedju
30% polog je prvi obrok

V PRODAJALNAH:

MERKUR

- MERKUR - KRANJ tel.: 26-461
- GLOBUS - KRANJ tel.: 24-151
- KAŠMAN - ŠKOFJA LOKA tel.: 620-863
- ŽELEZNINA - RADOVLJICA tel.: 75-672
- KOVINA - LESCE tel.: 75-594
- UNION - JESENICE tel.: 81-985

OBLAČILA NOVOST TRŽIČ
64290 TRŽIČ

Delavski svet razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornosti

VODENJE KOMERCIJALNEGA SEKTORA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- da ima višjo izobrazbo ekonomske ali komerzialne smeri
- 3 leta in pol ustreznih delovnih izkušenj
- aktivno znanje enega tujega jezika.

Na razpisanih delih in nalogah bo kandidat imenovan za dobo 4 let.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naslovite na »razpisno komisijo« v 8 dneh po objavi na naslov: Oblačila Novost Tržič, Trg svobode 33.

O izidu izbire bomo kandidate pisno obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

M - KŽK Gorenjske
TOZD KMETIJSTVO Kranj

nudi cenjenim kupcem vse vrste sadnega drevja:

jablane, hruške, slive, breskve, marelice, češnje, višnje, ameriške borovnice in drugo jagodičevje.

Navedeno sadno drevje in jagodičevje lahko dobite v našem obratu VRTNARIJA PLANINA (pri pokopališču) vsak dan od 7. do 14. ure.

SE PRIPOROČAMO!

SREDNJA TEKSTILNA, OBUTVENA IN GUMARSKA SOLA Kranj p.o.
Cesta Staneta Žagarja 33
64000 Kranj

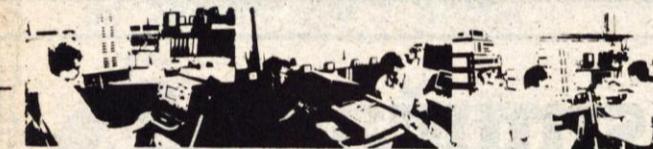
Odbor za delovna razmerja in varstvo pri delu Srednje tekstilne, obutvene in gumarske šole Kranj razpisuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom dela in naloge

POUČEVANJE ESTETIKE IN MODELIRSTVA

Nastop dela 1. 2. 1989.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih je predpisal strokovni svet SRS za vzgojo in izobraževanje oziroma so določeni v vzgojnoizobraževalnimi programi.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh na naslov: Srednja tekstilna, obutvena in gumarska šola Kranj, Cesta Staneta Žagarja 33.

Iskra

ISKRA KIBERNETIKA Kranj
industrija merilno regulacijske in stikalne tehnike Kranj, n.sol.o.

Na osnovi sklepov Komisij za delovna razmerja objavljamo naslednja prosta dela in naloge:

1. VODJA MONTAŽE ELEKTRONSKIH SISTEMOV V TOZD STEVCI

2. VODJA POVRŠINSKE OBDELAVE V TOZD TOVARNA SESTAVNIH DELOV

3. VODJA KUHINJE V TOZD RESTAVRACIJA

K sodelovanju vabimo kandidate, ki poleg splošnih, z zakonom določenih, izpolnjujejo naslednje pogoje:

Ad 1.: visoká izobrazba elektrotehnične stroke, smer elektrotehnika in najmanj 5 let ustreznih delovnih izkušenj.

Ad 2.: visoka izobrazba kemiske tehnologije in najmanj 5 let delovnih izkušenj na področju galvanskih in drugih površinskih obdelav.

Ad 3.: višja izobrazba gostinske stroke in vsaj 5 let ustreznih delovnih izkušenj.

Prijave z ustreznimi dokazili pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: ISKRA KIBERNETIKA Kranj, KADRÓVSKA SLUŽBA, Savska loka 4, 64000 Kranj, kjer dobite lahko tudi podrobnejše informacije (tel.. 064-22-221, int. 2391 oz. 3549).

IZOLACIJE SERVIS
VREDNOSTNI
KUPON

20.000 din - do 31.12.1988 vnovčitev ob popravilu skrinje, če rosi ali ledeni od zunaj
Ropret Bojan: 064-45-352

STUDIO LIHNIDA

Ul. Janka Pucija

3 (Planina III)

tel.: 34-523

KITAJSKA AKUPRESURA

ZANESLJIVA METODA ZA ODPRAVO KAJENJA, PREKOMERNE TEŽE IN SLABEGA POČUTJA
PON., SREDA, PETEK
OD 16. DO 20. URE

VIDEOTEKA

LIKOZARJAVA 27

TEL.. 36-770

POLEG NAJNOVEJŠIH FILMOV VAM NUDIMO TUDI PRESNEMAVANJE IZ SUPER 8 FILMOV NA VIDEOTRAK TER SNEMANJE S KAMERO PO NAROČILU ZA VSE PRILOŽNOSTI

VSAK DAN OD 17. — 20.
IN V SOBOTO
OD 10. — 13.

TOPLI KOTIČEK

ZA PRAVO DRUŽINSKO UGODJE

S PROIZVODI PREVERJENE VISOKE KVALITETE

- OKNA
- VRATA
- POLKNA
- ROLETE
- ŽALUZIJE

- MONTAŽNE HIŠE
- PREGRADNE STENE
- VRTNE GARNITURE
- STENSKE OBLOGE
- DOPOLNILNI PROGRAM

ODVISNO OD NAKUPA

- POPUST 15% NA GOTOVINSKO PLAČILO
- KREDIT NA 3, 6 IN 12 MESECEV PO UGODNI OBRESTNI MERI
- BREZPLAČEN PREVOZ, MONTAŽA
- DOBER STROKOVNI NASVET
- PROSPEKTE IN INFORMACIJE DAJE

JELOVICA

PRODAJNA MESTA: ŠKOFJA LOKA, MURSKA SOBOTA, CELJE, NOVA GORICA, IZOLA

OSNOVNA ŠOLA
PROF DR. JOSIPA PLEMELJA
64260 BLED

Osnovna šola prof. dr. Josipa Plemlja Bled, razpisuje dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA - RAVNATELJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še posebne pogoje, ki so določeni z zakonom o osnovni šoli:

- da ima višjo ali visoko izobrazbo pedagoške smeri in opravljen strokovni izpit;
- da ima najmanj pet let neposrednih delovnih izkušenj v vzgojnoizobraževalnem delu, po opravljenem strokovnem izpitom;
- upošteva moralno etična merila in uresničuje samoupravljanje;
- ima organizacijske in strokovne sposobnosti, ki pogojujejo samostojnost, ustvarjalnost in uspešnost opravljanja del in nalog v pogojih gradnje.

Mandat traja 4 leta. Ni reelekcija.

Nastop dela po dogovoru. Stanovanja ni.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: Osnovna šola prof. dr. Josipa Plemlja Bled, Seliška ul. 3 s pripisom »za razpisno komisijo«.

DEDEK MRAZ KUPUJE V MURKINIH TRGOVINAH

PIKA Radovljica

PLETNA Bled

UNION Jesenice

MANUFAKTURA Lesce

Največja izbira igrač za oroke vseh starosti!

Izbirate lahko med didaktičnimi igračami, lutkami, glasbenimi instrumenti, igračami iz pliša ali gume, avtomobilčki, letali in železnicami na baterijski pogon. Ne smemo pozabiti na veliko izbiro kock za sestavljanje itd... Dedek Mraz vsekakor ne bo v zadregi pri obdarovanju naših najmlajših.

IGRAJTE SE Z NAMI

murka

formula EL

za mrzle dni in noči

HLAČE, JAKNE IN KRILA IZ TERMO JEANS

za prijetnejše smučanje

SMUČARSKI KOMBINEZONI IN HLAČE ZA VSO DRUŽINO

za najrazličnejše priložnosti

MODNE IN TOPLJE HLAČE IZ VOLNENEGA BLAGA IN ŽAMETA**ZA VSO DRUŽINO IN PO UGODNIH CENAH**

v tovarniški prodajalni

Elkroj

v trgovskem centru Deteljica v Bistrici pri Tržiču

VLADIMIR NAZOR» RO ZA ORGANIZIRANI ODMOR DJECE I OMLADINE GRADA ZAGREBA

Zagreb, Maksimirška 51

Na podlagi sklepa Komisije za delovna razmerja DO 26.10.1988 objavlja prosta dela in naloge

KUHAR - 1 delavec v PJ »Naša djeca« Kranjska gora, Borovška 48

Pogoji: priučena kuharica z dvema letoma delovnih izkušenj

PREDNOST: IV. stopnja strokovne izobrazbe kuharske smeri

Rok za prijavo je 8 dni. O rezultatih bomo kandidate obvestili v roku 30 dni po opravljenem postopku. Ponudbe pošljite na zgornji naslov.

KOP**KOVINSKO PODJETJE KRANJ**
Kranj, Šuceva ulica 27

Delavski svet DO KOP Kranj na podlagi predhodnega sklepa objavlja dela in naloge

PRIPRAVNIK - za delo v finančno računovodskem sektorju

Pogoji: končana VII/1 ali VI/1 stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri. Delo združujemo za določen čas - za čas pripravnštva, to je 12 ali 9 mesecev odvisno od stopnje izobrazbe. Po pripravnški dobi ima delavec možnost združiti delo za nedoločen čas.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratek življenjepis naj kandidati pošljajo v 8 dneh po objavi tega oglasa na naslov: KOVINSKO PODJETJE KRANJ, Šuceva 27, 64000 Kranj. Kandidati bodo pisno obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

Radenska**NARAVNO ZDRAVILIŠČE****RADENCI****POMURCI SMO ŽILAVI, ZDRAVI LJUDJE. TAKŠNE NAS JE NAREDILA NARAVA, NAŠE MINERALNE IN TERMOMINERALNE VODE, TAKŠNI LAJKO POSTANETE TUDI VI!**

Zdaj vam nudimo tudi NOVOST - oblage z zdravilnim blatom!

In kakšne so cene paketov?

— za 7 dni plačate 6 (cena od 266.000 din naprej)

— za 10 dni pa le 8 (cena od 353.000 din naprej)

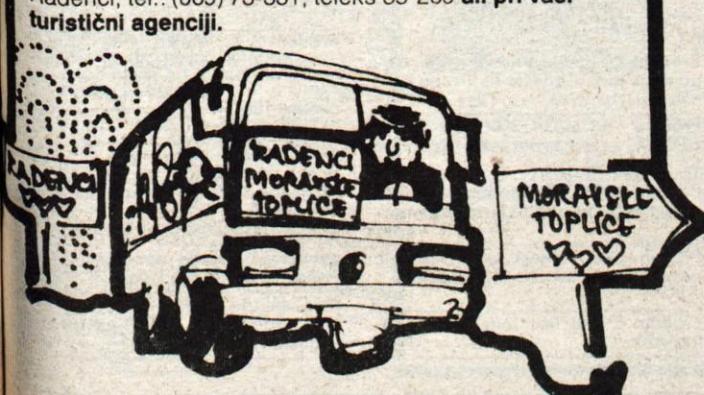
V ceno so vključeni polni penzioni, posvet z zdravnikom, kopeli v mineralni vodi, pitna kura, rekreacija, neomejeno kopanje v zaprtem bazenu, turistična taksa in popoldan v Moravskih Toplicah s kopanjem v termalni vodi in večerjo.

Starši! En otrok do 7. leta starosti ima brezplačno bivanje in penzion, za vsakega naslednjega pa nudimo 30% popusta za bivanje in penzion.

Poseben popust nudimo tudi upokojencem.

Program lahko odplačate na obroke.

Informacije in rezervacije: Zdravilišče Radenci, 69252 Radenci, tel.: (069) 73-331, teleks 35-269 ali pri vaši turistični agenciji.

Hotel**CREINA****Kranj**

*Vabimo vas v
našo
RESTAVRACIJO
in VINOTEKO,
kjer boste
solidno
postreženi s
prvorstno
hrano!*

vodja kuhinje Tone Gjurjan

m metalkaMETLAKA LJUBLJANA
TOZD TRIGLAV TRŽIČ n.solo.
Cesta na Loko 2, 64290 TRŽIČ

Objavlja proste delovne naloge in opravila

1. VODJA TEHNIČNEGA SEKTORJA

Pogoji: VII. oz. VI. stopnja izobrazbe kovinsko-predelovalne smeri in 3 oz. 5 let delovnih izkušenj znanje nemškega ali angleškega jezika sposobnost samostojnega odločanja organizacijske sposobnosti izpit HVT

Rok prijave je 15 dni po objavi. Prijave pošljite v zaprti ovojnici na Metalko Ljubljana, TOZD Triglav Tržič, Cesta na Loko 2, Tržič 64290 s pripisom »komisiji za imenovanje delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi«.

OSNOVNA ŠOLA PREŠERNOVE BRIGADE ŽELEZNIKI

Komisija za delovna razmerja Osnovne šole Prešernove brigade Železniki razpisuje dela in naloge

HIŠNIKA - KURJAČA

za podružnične šole - s sedežem na PŠ Selca.

Delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom, s 3-mesečnim poskusnim delom.

Pogoji: KV delavec mizarske, kjučavničarske, električarske stroke.

Nastop dela je 26.12.1988.

Pisne prijave s potrebnimi dokazili pošljite v 8 dneh v tajništvu šole. O izidu izbire bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po poteku prijavnega roka.

aerodrom ljubljana p.o.**64210 LETALIŠČE BRNIK**

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

PROGRAMER

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

VII. stopnjo zahtevnosti ustrezne smeri znanje angleščine ali nemščine

Kandidati morajo izpolnjevati tudi posebne pogoje, ki veljajo za delo na letališču in mejnen prehodu.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s poskusno dobo 90 dni.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Aerodrom Ljubljana, 64210 Brnik.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po odločitvi samoupravnih organov.

**YAMAHA LUXMAN KENWOOD
SHARP NAKAMICHI JVC****HI-FI STEREO CENTER JÄGER**

Borovljke, Loiblstr. 12, Hauptplatz 17

**PROSLAVLJAMO Z VAMI
DRUGI ROJSTNI DAN!**

od 18. do 27. novembra 1988

SHARP video 100 OB, netto 599 DM — samo 50 kom
HITACHI video 530, tri glave, netto 999 DM — samo 20 kom
HITACHI video kamera WM 40 komplet z priborom netto 2390 DM — samo 10 kom**SONY PIONEER TOSHIBA FISHER
BLAUPUNKT PHILIPS HITACHI****KOMPAS
JUGOSLAVIJA****ZIMSKE POČITNICE - SMUČANJE****88/89**

● Več kot 8000 ležišč v smučarskih središčih JUGOSLAVIJE, AVSTRRIJE, FRANCIJE, ITALIJE, BOLGARIJE, ČSSR, ŠPANIJE, ŠVICE in ZDA ter ZSSR.

● POSEBNA PONUDBA ZA VSE, KI ŽELijo NEKAj VEč
● KOMPASOVI SNEŽNI KLUBI - POPUSTI - DARILO ZA ZVESTOBO - ŠPORT IN REKREACIJA - ZABAVA - PROGRAM ZA OTROKE - IZLETI IN ŠE MARSIKAJ! DOBRODOŠLI V KOMPAS KLUBIH:

— BOVEC - posebni popusti za člane kluba pri nakupu smučarskih vozovnic!

— BOHINJ

— MALLNITZ

Avstrija

POČITNICE 88 - DOMOVINA

● Program PRAZNIČNIH POČITNIC ob DNEVU REPUBLIKE 5 dni

● Sprejemamo že prijave za NOVOLETNE POČITNIŠKE ARANŽMAJE ter POČITNICE OD OKTOBARA DO MAJA - SENIOR KLUB v DUBROVNiku, na HVARU in MALEM LOŠINJU!

POČITNICE 88 - TUJINA

KONKURENČNE CENE:

● CIPER, Larnaca, Limassol; odhodi vsak četrtek, cena že od 915.000 din naprej

● TUNIZIJA, Hamamet, odhodi vsak petek, cena že od 1.036.000 din naprej

● IZRAEL, Nathanya, odhod vsak ponedeljek, cena že od 1.013.000 din naprej

KOMPASOVI JESENSKI IZLETI PO DOMOVINI IN K SOSEDOM

PRIPOROČAMO ZA POSAMEZNIKE IN SKUPINE - DOSTOPNE CENE!

● HRVATSKO ZAGORJE, 1 in 2 dni, od 56.000 do 132.000 din

● VIPAVSKA DOLINA in GORIŠKA BRDA, 1 dan, 49.500 din (obisk vinske kleti)

● ZGORNJEŠAVINSKA DOLINA VABI, 1 in 2 dni od 41.000 do 85.500 din (prijetno s koristnim)

● TITOVO VELENJE, 1 in 2 dni, od 46.800 do 100.800 din

ZA DAN REPUBLIKE

PO DOMOVINI IN K SOSEDOM

● GRADEC-RADENCI, 2 dni, 28.11., 120.000 din

● BRIONI, 5 dni, 16.11., 240.000 din

● HVAR, 5 dni, 26.11., 385.000 din

● ČRNA GORA, 3 dni, 27.11., 485.000 din

● DUBROVNIK, 1 dan, 27.11., 196.000 din

● OHRID-SOLUN, 5 dni, 25.11., 789.000 din

S KOMPASOM NA KONCERTE

● IGGY POP, 1 dan, 18.11., 90.000 din München

● BON JOVI, 1 dan, 19.12., 90.000 din, München

KOMPASOVI IZLETI V TUJINO ZA DAN REPUBLIKE IN NOVO LETO

● BENETKE, 1 dan, 29.11.

● SALZBURG, 1 dan, 29.11.

● DUNAJ, 2 in 3 dni, od 165.000 din naprej, 28.11.

● PADOVA, 1 dan, 26.11.

● SAN MARINO-RIMINI, 2 dni, 29.11.

● URBINO-SAN MARINO, 3 dni, 25.11.

● BISERI TOSKANE, 4 dni, 26.11.

● RIM SKOZI STOLETJA, 5 dni, 26.11.

● KLASIČNA GRČIJA, 7 dni, letalo/avtobus, 24.11.

● BUDIMPEŠTA, 3 dni, 27.11.

● SOFIJA, 4 dni, letalo, 25.11.; letalo/avtobus, 6 dni, 25.11.

● SVETA DEŽELA JERUZALEM, 8 dni, 28.11., 9. in 26.12.88

● JORDANIJA-JERUZALEM, 8 dni, 30.12.

● EGIPT, 9 dni, 22.11.; 16.12., 30.12.

● CIPER, 8 dni, 24.11., 29.12.

● BERLIN - vzhodni, 1 dan, 29.11., posebno letalo

● PRAGA, 3 dni, 27.11.

● DUNAJ-ŠOPRON, 3 dni, 28.11.

● VARŠAVA, 5 dni, 26.11.

● BRATISLAVA-GYOER, 3 dni, 27.11.

● MOSKVA-LENINGRAD, 30.12.

● SIBIRJA, MOSKVA-IRKUTSK-BAJKALSKO JEZERO, 27.12., 8 dni

● LONDON, 5 dni, 26.11., 30.1

MALI OGLASI**tel.: 27-960****cesta JLA 16****APARATI STROJI**

Prodam SKOBELJNI STROJ z žago. Zg. Duplje 20

Prodam TV ISKRA Montreal, ekran 55, star 6 let. Tel.: 36-741 17775

Prodam črno-belo TV gorenje, cena ugodna. Zevnikova 4/a, Kranj(Oreh) 17780

Nujno prodam električni šivalni STROJ singer nemški, komplet z omrlico, zelo malo rabljen. Tel.: 79-593, od 16. do 18. ure dopoldan, razen sobote in nedelje 17804

Prodam scharp DECK, dve kaseti. Tel.: 51-054 17808

Prodam STROJ AUMANN za navijanje tuljav. Tel.: 21-104 17818

Prodam KOMBINIRKO HOBY 89, novo. Tel.: 77-887, Bled 17840

TRAKTOR ferguson 41 KW, 55 konjički, 400 ur po generalni, prodam za 500 SM. Gorenja vas Reteče 45 17843

Prodam malo rabljeno rotacijsko kosilnico 165 VIKON. Primerna za lažji traktor. Tel.: 42-954 17855

Prodam kompresor z garancijo Trudbenik, pritisk 16-20 atmosfer, 50 litrski. Jože Kunšič, Polje 20, Zasip Bled, popoldan 17856

Prodam hišni računalnik COMMODORE 64 in avtomatski FOTOAPARAT. Tel.: 21-623 17870

Prodam barvni TV corting. Tel.: 68-061 17891

Ugodno prodam nov VIDEOREKORDER. Tel.: 25-014, popoldan 17927

Prodam TRAKTOR universal 45, dobro ohranjen in polovico milade krave za meso. Trstenik 2 17930

Prodam VIDEOREKORDER gorenje, v garanciji. Tel.: 39-225 17942

Prodam šivalni STROJ ruža seleckonic. Tel.: 39-231 17951

Prodam rabljen HLADILNIK, barvni TV in PRALNI STROJ. Tel.: 21-097 17959

Prodam MOLZNI STROJ VEROVITICA, skoraj nov. LIKOZAR, Ulica Ignacijevska 5, Cerknje 17962

Ugodno prodam ŠTEDILNIK in peč KUPPERSBUSCH. Tel.: 47-060 17970

Prodam TRAKTOR ZETOR 5011, CISTERNO za gnojnico, TROSILEC umetnega gnoja, rotacijsko KOSILNICO, DODAJALNO MIZO za puhalnik. Rozman, Gasilska 2, stražišče - Kranj, tel.: 21-117 17977

Prodam RADIOKASETOFON-dvojni, 40 W, avtogram 145 SR 13, smuči 160 cm, tekaške smuči s palicami, dirkalno kolo in kamp opremo. Tel.: 23-221 17988

Prodam TRAKTOR štore 402. Plemelj, Selo 48 18010

Prodam starejši črno-bel in barvni TV Gorenje. Tel.: 45-069 18011

Pralni STROJ gorenje, star 4 leta, brezihen, prodam. Tel.: 40-133, med 19. in 20. uro 18021

Prodam črno beli TV ET 108 na daljnisko vodenje, star 3 leta. Tel.: 42-108 18037

Prodam VIDEOREKORDER FISCHER, Tel.: 77-316 popoldan 18039

VIDEO KAMERO JVC GRC-9 s carisnko deklaracijo prodam. Tel.: 57-529 po 15. uri 18040

Ugodno prodam motor za transportni trak (brez traku), oznaka 200-300-250 U z navodili. malo rabljen, izvedba SACS motor. Janez Plemelj, Prešernova 10/c, Bled 18047

Enosno traktorsko prikolicu nostilnost do 2 tone, ter enobrazdini in dvobrazdni plug prodam. Velesovo 16, tel.: 42-524 18084

Po ugodni ceni prodam pralni stroj Gorenje PS 663 bio, TV color telefunken-ris z novim ekranom. Tel.: 21-285, po 16. uri 18088

Prodam dva brusilna STROJA. Eden z delom. Majerič, Praše 42, Mavčiče 17849

Prodam eno leto star PRALNI STROJ gorenje 90 SM. Tel.: 34-663 o 18095

Prodam pralni stroj za 75 SM in starejši električni štedilnik za 5 SM. Medvešček, Mencingerjeva 3, Kranj 18097

Prodam pralni stroj GORENJE v garanciji za 20 odstotkov cene. Zg. Brnik 127 18116

Prodam barvni TV nacional, 43 ekran. Tel.: 57-330 18124

GRADBENI MATERIAL

Ugodno prodam 5 cm STIROPOR za fasade ali estrije. Tel.: 45-626 17801

Prodam smrekov OPAZ, 15 kvad. m lajdinskega poda in električni bojler 80 litrski, malo rabljen. Tel.: 57-988 17813

Prodam STROJ AUMANN za navijanje tuljav. Tel.: 21-104 17818

Prodam KOMBINIRKO HOBY 89, novo. Tel.: 77-887, Bled 17840

TRAKTOR ferguson 41 KW, 55 konjički, 400 ur po generalni, prodam za 500 SM. Gorenja vas Reteče 45 17843

Prodam malo rabljeno rotacijsko kosilnico 165 VIKON. Primerna za lažji traktor. Tel.: 42-954 17855

Prodam kompresor z garancijo Trudbenik, pritisk 16-20 atmosfer, 50 litrski. Jože Kunšič, Polje 20, Zasip Bled, popoldan 17856

Prodam hišni računalnik COMMODORE 64 in avtomatski FOTOAPARAT. Tel.: 21-623 17870

Prodam barvni TV corting. Tel.: 68-061 17891

Ugodno prodam nov VIDEOREKORDER. Tel.: 25-014, popoldan 17927

Prodam TRAKTOR universal 45, dobro ohranjen in polovico milade krave za meso. Trstenik 2 17930

Prodam VIDEOREKORDER gorenje, v garanciji. Tel.: 39-225 17942

Prodam šivalni STROJ ruža seleckonic. Tel.: 39-231 17951

Prodam rabljen HLADILNIK, barvni TV in PRALNI STROJ. Tel.: 21-097 17959

Prodam MOLZNI STROJ VEROVITICA, skoraj nov. LIKOZAR, Ulica Ignacijevska 5, Cerknje 17962

Ugodno prodam ŠTEDILNIK in peč KUPPERSBUSCH. Tel.: 47-060 17970

Prodam TRAKTOR ZETOR 5011, CISTERNO za gnojnico, TROSILEC umetnega gnoja, rotacijsko KOSILNICO, DODAJALNO MIZO za puhalnik. Rozman, Gasilska 2, stražišče - Kranj, tel.: 21-117 17977

Prodam RADIOKASETOFON-dvojni, 40 W, avtogram 145 SR 13, smuči 160 cm, tekaške smuči s palicami, dirkalno kolo in kamp opremo. Tel.: 23-221 17988

Prodam TRAKTOR štore 402. Plemelj, Selo 48 18010

Prodam starejši črno-bel in barvni TV Gorenje. Tel.: 45-069 18011

Pralni STROJ gorenje, star 4 leta, brezihen, prodam. Tel.: 40-133, med 19. in 20. uro 18021

Prodam črno beli TV ET 108 na daljnisko vodenje, star 3 leta. Tel.: 42-108 18037

Prodam VIDEOREKORDER FISCHER, Tel.: 77-316 popoldan 18039

VIDEO KAMERO JVC GRC-9 s carisnko deklaracijo prodam. Tel.: 57-529 po 15. uri 18040

Ugodno prodam motor za transportni trak (brez traku), oznaka 200-300-250 U z navodili. malo rabljen, izvedba SACS motor. Janez Plemelj, Prešernova 10/c, Bled 18047

Enosno traktorsko prikolicu nostilnost do 2 tone, ter enobrazdini in dvobrazdni plug prodam. Velesovo 16, tel.: 42-524 18084

Po ugodni ceni prodam pralni stroj Gorenje PS 663 bio, TV color telefunken-ris z novim ekranom. Tel.: 21-285, po 16. uri 18088

Prodam dva brusilna STROJA. Eden z delom. Majerič, Praše 42, Mavčiče 17849

Prodam strešno opeko folc Kikindabroveč in suha drva. Voglie 86, Šenčur 17885

Prodam suhe lipove PLOHE in DESKE. Tel.: 78-613 17908

Prodam dilce za opaz ali fabjon. Ferjan, Olševec 36/a, Predvor 17919

Prodam lesene drogove za fasadini oder 50 kosov. Žitnik, Hosta 10, Škofja Loka 17923

Prodam cementni ŠPIČAK. Tel.: 45-484 17945

Prodam tri palete 96 kosov SIPOREK-SA 60x37,5x25, 10 odstotkov cene. Šter, tel.: 50-358, popoldan 17953

Prodam DESKE colarice II. vrsta. Tel.: 40-585 17958

Ugodno prodam nove dvigne stopnice. Tel.: 43-047, popoldan 18085

Prodam kostanjeve deske in plohe. Tel.: 46-039, Kokalj, Sr. vas 4, Golnik 18091

Poceni prodam rabljen bobroveč. Tel.: 21-579 o 18114

Prodam 8 m dolge špirovce. Tel.: 68-662 17882

Prodam strešno opeko folc Kikindabroveč in suha drva. Voglie 86, Šenčur 17885

Prodam suhe lipove PLOHE in DESKE. Tel.: 78-613 17908

Prodam dilce za opaz ali fabjon. Ferjan, Olševec 36/a, Predvor 17919

Prodam lesene drogove za fasadini oder 50 kosov. Žitnik, Hosta 10, Škofja Loka 17923

Prodam cementni ŠPIČAK. Tel.: 45-484 17945

Prodam tri palete 96 kosov SIPOREK-SA 60x37,5x25, 10 odstotkov cene. Šter, tel.: 50-358, popoldan 17953

Prodam DESKE colarice II. vrsta. Tel.: 40-585 17958

Ugodno prodam nove dvigne stopnice. Tel.: 43-047, popoldan 18085

Prodam kostanjeve deske in plohe. Tel.: 46-039, Kokalj, Sr. vas 4, Golnik 18091

Poceni prodam rabljen bobroveč. Tel.: 21-579 o 18114

Prodam 8 m dolge špirovce. Tel.: 68-662 17882

Prodam strešno opeko folc Kikindabroveč in suha drva. Voglie 86, Šenčur 17885

Prodam suhe lipove PLOHE in DESKE. Tel.: 78-613 17908

Prodam dilce za opaz ali fabjon. Ferjan, Olševec 36/a, Predvor 17919

Prodam lesene drogove za fasadini oder 50 kosov. Žitnik, Hosta 10, Škofja Loka 17923

Prodam cementni ŠPIČAK. Tel.: 45-484 17945

Prodam tri palete 96 kosov SIPOREK-SA 60x37,5x25, 10 odstotkov cene. Šter, tel.: 50-358, popoldan 17953

Prodam DESKE colarice II. vrsta. Tel.: 40-585 17958

Ugodno prodam nove dvigne stopnice. Tel.: 43-047, popoldan 18085

Prodam kostanjeve deske in plohe. Tel.: 46-039, Kokalj, Sr. vas 4, Golnik 18091

Poceni prodam rabljen bobroveč. Tel.: 21-579 o 18114

Prodam 8 m dolge špirovce. Tel.: 68-662 17882

Prodam strešno opeko folc Kikindabroveč in suha drva. Voglie 86, Šenčur 17885

Prodam suhe lipove PLOHE in DESKE. Tel.: 78-613 17908

Prodam dilce za opaz ali fabjon. Ferjan, Olševec 36/a, Predvor 17919

Prodam lesene drogove za fasadini oder 50 kosov. Žitnik, Hosta 10, Škofja Loka 17923

Prodam cementni ŠPIČAK. Tel.: 45-484 17945

Prodam tri palete 96 kosov SIPOREK-SA 60x37,5x25, 10 odstotkov cene. Šter, tel.: 50-358, popoldan 17953

Prodam DESKE colarice II. vrsta. Tel.: 40-585 17958

Ugodno prodam nove dvigne stopnice. Tel.: 43-047, popoldan 18085

Prodam kostanjeve deske in plohe. Tel.: 46-039, Kokalj, Sr. vas 4, Golnik 18091

Poceni prodam rabljen bobroveč. Tel.: 21-579 o 18114

Prodam 8 m dolge špirovce. Tel.: 68-662 17882

Prodam strešno opeko folc Kikindabroveč in suha drva. Voglie 86, Šenčur 17885

Prodam suhe lipove PLOHE in DESKE

MALI OGLASI, OSMRITNICE

Prodam GOLFA JGL, letnik 1981. Tel.: 37-854 18003

Prodam SIMCO 1100, prva registracija 1977, dobro ohranjena, registrirana do oktobra 1989. Cena 350 SM. Jenšterle, Stara cesta 15, Kranj 18007

Prodam 126 P, letnik 1981. Tel.: 23-742 18013

Prodam JUGO 45, letnik 1982 ali menjam za Z 750. Tel.: 44-674 0 18014

Karamboliran FIAT 126 P, letnik 1980, ugodno prodam, celega ali po delih. Tel.: 73-344 18015

Prodam LADO 1500, letnik 1983. Stojan, Škojeloška 3, Kranj 18016

Prodam JUGO, letnik 1983 november. Tel.: 82-420 18018

Poceni prodam VW 1302, neregistriran v voznem stanju. Mandelj, Bazovška 15, Radovljica 18019

R 18, letnik 1984, ugodno prodam ali zamenjam za drug avto. Tel.: 37-430, od 15. do 19. ure 18024

Prodam Z 101, celo ali po delih in moped APN 4. Tel.: 82-861, int. 22 dopolan 18025

VW SCIROCCO GTI 1,8 L, novi model, ugodno prodam. Predsolje 1/b, tel.: 39-253 18026

VW BUS TYP 24, letnik 1973, registriran do julija 1989, ugodno prodam. Konc, Golnik 55 18027

R 18, letnik 1984 - julij prodam za 20 M. Tel.: 26-683 18028

Prodam Z 101 GTL 55, star 2 leti. Možina Marjan, DOLENČICE 4, POLJANE, tel.: 65-072 18033

Prodam R 4 TL, letnik 1979 dobro ohranjen. Tel.: 38-660 18034

Prodam FIAT 750, desna stran karambolirana. Tel.: 24-661 18035

Prodam Z 101 letnik 1983. Ogled danes od 14. do 17. ure. Oblak, Voglarjeva 6, Naklo 18036

AUDI 80 CC TURBODIESEL, letnik 1986, kovinsko siv, 41000 km, prodam. Tel.: 76-104, od 19. do 20. ure 18042

VISO CLUB, letnik 1982 in SPACEK furgon, poceni prodam. Tel.: 27-628 18044

Prodam KADETTA B in FIČKA po delih. Posavec 115 o 18045

Poceni prodam R 4, letnik 1976, registriran, nevozen, motor v okvari. Šmidova 11, Kranj 18049

Poceni prodam DIANO. Urbanc, tel.: 27-972 18050

Prodam JUGO 45, letnik 1984, dodatno opremljen. Tel.: 57-848 18051

Prodam SKODA 120 LS, letnik 1979. Rogelj, Žabljek, tel.: 46-164 18053

Prodam Z 750, vozen neregistriran. Tel.: 25-053 18055

Prodam FIAT 126 P, letnik 1978, dobro ohranjen, registriran do septembra 1989. Frida Povalej, Frankovo nas. 1, Škofja Loka 18057

Prodam GOLFA, letnik 1986, bencin 1300. Tel.: 33-096 18058

Prodam FIAT 126 P, letnik 1980. Poljanšek 57, tel.: 68-188 18059

Prodam R 18 letnik 1984 karamboliran celega ali po delih. Tel.: 40-043 18060

R 4, letnik 1977, registriran do 13.10. 1989, cena 320 SM, prodam. Tomič Slavko, Ravne 18, Tržič 18071

Ugodno prodam zelo dobro ohranjen AUSTIN 1300. Ogled v petek, Berce, Hafnarjeva pot 20, Stražišče 18072

Prodam MOTOR diferencial menjalnik za PEUGEOT 404 bencin ter MINI-JA po delih. Savska 42 Kranj, tel.: 33-557 18074

Prodam rezervne dele za R 12, menjalnik, prednje in zadnje steklo, dinamo, štarter, vodno črpalko, zadnja vrata. Milojevič, Žabnjak 64 18075

Poceni prodam TAM 5000 kasoner, dobro ohranjen. Tel.: 33-853 18077

Prodam UNO 60 S, letnik 1986. Beton, Hotemaže 70, Preddvor 18080

Prodam ŠKODO 105 L, letnik 1979, cena 220 SM, registracija do junija 1989. Tel.: 50-826 o 18081

Prodam Z 750, letnik 1983 ali zamenjam za starejši večji avto. Tel.: 34-692 18082

Prodam FORD CAPRI, letnik 1980. Možnost plačila na dva obroka. Tel.: 81-606 18101

Poceni prodam DIANO, letnik 1977 in SIMCO 1308, obnovljena, letnik 1978. Kranjska 29, Šenčur 18102

AUSTIN 1300, nujno prodam. Tel.: 80-000 18106

Z 750 LE, letnik 1982, stalno garažirano, prvi lastnik, prevoženih 36000 km, registrirano do maja 1989, prodam. Tel.: 22-079 18112

Prodam BMW 320, letnik 1977. Tel.: 21-876 18121

Prodam VW 1300, letnik 1971, v vozemem stanju, neregistriran. Tel.: 68-007 18126

Ugodno prodam nov kombiniran hladilnik in Z 750, letnik 1976, registriran do 3. junija 1989. Partizanska pot 13, Kokrica Kranj, tel.: 22-042 18128

ZAPROSITVE

Če želite HONORARNO ZAPOSЛИTE za prodajo otroških in vsestransko uporabnih uspešnic, sprejemamo pisne prijave: MLADINSKA KNJIGA, p.p. 12, 6420 NAKLO 17502

Klub križ se ljudje težko odpovedo stvarem, ki jih potrebujejo. Sreča za vas, ki take stvari prodajamo. Tel.: 24-971, samo v petek po 11. uri 17720

Honorarno delo na dom nudim samostojni krajočaci - šivilci. Šifra: BUTIK 17794

Dekle za pomoč v bifeju iščem. Blizina Kranja, Tel.: 40-651 17812

V redno delovno razmerje sprejemam SLIKOPLESKARJA in PKV delavca. Tel.: 39-552 17821

AKVIZITER-sposoben in delaven! Ekskluzivni izdelek, nepogrešljiv v vsakem gospodinjstvu. Zaslugek neomejen!

Poskus, ne bo ti žal! Poklici v soboto, od 10. do 12. ure ali od 17. do 19. ure na tel.: 22-618 17831

oDelo-honorarno ali polhonorarno išče študent. Šifra: V Kranju ALI OKOLICI 17835

Izredna prodajo otroškega programa! Interesenti kličite tel.: 51-636, od 20. do 21. ure 17847

Mlad fant išče kakršnokoli honorarno delo po službi. Šifra: VESTEN-ZASLUŽEK 17860

Nujno sprejemam kakršnokoli delo na dom in na Planini II, menjam enosobno družbeno stanovanje za večje. Tel.: 36-701 17928

Prodam LADO 1500, letnik 1983. Stojan, Škojeloška 3, Kranj 18016

Prodam JUGO, letnik 1983 november. Tel.: 82-420 18018

Poceni prodam VW 1302, neregistriran v vozemem stanju. Mandelj, Bazovška 15, Radovljica 18019

R 18, letnik 1984, ugodno prodam ali zamenjam za drug avto. Tel.: 37-430, od 15. do 19. ure 18024

Prodam Z 101, celo ali po delih in moped APN 4. Tel.: 82-861, int. 22 dopolan 18025

VW SCIROCCO GTI 1,8 L, novi model, ugodno prodam. Predsolje 1/b, tel.: 39-253 18026

VW BUS TYP 24, letnik 1973, registriran do julija 1989, ugodno prodam. Konc, Golnik 55 18027

Zapostim TAJNICO, obvezno zanje enega tujega jezika in vodenje knjig v zasebni obrti. Prošnje pošljite na naslov OKORN PAVEL, Jaka Platiša 9, Kranj 18062

Iščem žensko, ki bi bila pripravljena 2x na tečen pomagati v gospodinjstvu. Kličite med 8. in 10. uro zjutraj na tel.: 34-347 18069

Z decembrom iščeta dve 40-letni prijatelji honorarno delo, izključno v po-poldanskem času, od 15. ure dalje, v okolici Tržiča Kranj. Terensko delo odpade. Šifra: HONORAR 18096

Iščem karšnokoli honorarno popol-dansko delo. Šifra: EKONOMSKI TEHNIK 18115

ŽIVALI

Prodam JARKICE. Golniška cesta 1, Kokrica, Kranj

Prodam 4 tedne starega BIKCA. Tel.: 42-396 17806

Prodam BIKCA simentalca, starega 10 dni. Triler, Okroglo 6, Naklo, tel.: 47-764 17810

Prodam LABRADORKO z rodbovnikom. Tel.: 39-886 17814

oProdam OSLICO, vajeno nošnje. Pač Močnik, Sv. Peter nad Begunjami 17826

Prodam težko KRAVO pred četrti-tečitivo. Jan, Višelnica 13, Zg. Gorje 17827

Prodam dva 14 dni stare BIKCA. Kranjska c. 9, Šenčur 17834

Prodam 6 mesecev staro ŽREBICO, krizno Haflinger. Igor Lebar, Žirovnička 48 17836

Ugodno prodam leto dni stare KOKOŠI za zakol ali nadaljnjo rejo. Globocnik, Voglje 85 17861

Prodam PRASIČE težke 35 kg in pujske, stare 8 tednov. Sp. Brnik 60 17872

Prodam tri PRASIČE od 150-160 kg, domaća kma. Voglje 95 17889

Prodam PEKINEZA z rodbovnikom, star 4 meseca. Tel.: 34-412 17898

Prodam BIKCA za zakol. Tel.: 67-159 17901

Prodam tri tedne staro TELČKO frizijo. Voglje 64, tel.: 49-076 17907

Prodam 14 dni starega BIKCA. Sp. Besnica 135 17926

Prodam KRAVO brejo 9 mesecev, drugo tele in telico, brejo 8 mesecev. Bergant, Sv. Tomaž 6, Selca 17937

Prodam BIKCA simentalca, starega tri tedne in PRASIČA za zakol. Zalog 37, Cerkle 17956

Prodam čistokrvne nemške ovčarje z rodbovnikom. Tel.: 27-841 17989

Prodam KRAVO po teletu. Ribno Gorjenjska 3, Bled 17990

Prodam brezo črno-belo telico. Nomen 18 18008

Prodam TELETA simentalca, starega 7 tednov. Zg. Besnica 11 18012

Oddam PSIČKO nemško ovčarko, stara tri leta. Kornišek Elizabeta, Sr. Bela 46, Preddvor o 18022

Prodam 6 tednov starega BIKCA. LAHOVČE 27 18061

Prodam dva PRASIČA za zakol ali polovice. Lahovče 43 18067

Prodam TELČKO po izbiri ali menjam za jalovo goved. Virmaše 42, Šk. Loka 18089

Ugodno prodam nov kombiniran hladilnik in Z 750, letnik 1976, registriran do 3. junija 1989. Partizanska pot 13, Kokrica Kranj, tel.: 22-042 18128

Prodam 6 mesecev brejo telico simentalko. Jelenc, Dolenja vas 12, Selca 18092

Prodam BIKCA, starega 6 tednov in 70 kvad. na opaža. Tel.: 74-846 18093

Prodam čistokrvnega PSA dobermana. Tel.: 42-825 18099

Prodam TELICO frizijo, 8 mesecev brejo. Strahinj 68 18122

Prodam PRASIČE in 6 tednov stare čistokrvne ovčarke. Posavec 123, tel.: 39-886 18119

MISTIKA! Večnost ENEGA trenutka!

Skrivnost POSELDNJEGA ugibal NOVE dimenzij TRILOGIJA: Od prebujanja... DO PREBUJENJA. Naročila: Rakoven Radovan, Zg. Bitnje 124 Žabica. Cena: 19.900 din 17966

oMontaža zdidnih in stropnih oblog. Kvalitetno in poceni. Tel.: 21-842 18087

Popravljamo TV sprejemnike in obnavljamo oslabele TV ekrene. Tel.: 39-886 18119

OSTALO

Inštruiram matematiko in računalništvo. Tel.: 43-030 17778

Iščem starejšo ali mlajšo gospo, ki bi bila pripravljena uvajati štiri in pol let dekliso v nemški jezik. Naslov v oglašnem oddelku. 17848

Inštruiram matematiko za srednje šole. Tel.: 21-623 17871

Inštruiram angleščino in slovenščino na osnovne šole ter za prvi in drugi letnik srednje šole. Cena 8000/uro. Tel.: 74-331, popoldan 17905

Koliko stane liter radenske, piva in mleka

Eni lahko dražijo, drugi ne morejo

Kranj, 15. novembra - Pri zadevanje za višjo odkupno (in prodajno) ceno mleka je bilo in ostaja še naprej "paradna disciplina" Slovenske kmečke zveze in Zveze slovenske kmečke mladine na socialno-sindikalnem polju zaščite delavskega standarda. Odkupna cena, ki je bila v preteklih dveh mesecih še nekako spremenljiva, je spet zdržnila pod razumno mejo. Cena 643 dinarjev za liter mleka je po izračunih Kmetijskega inštituta Slovenije po koncu oktobra krila le še 65 odstotkov izdatkov prireje mleka na kmetijah. V kmečki zvezzi kajpak zahtevajo, da se kot merilo za oblikovanje odkupne cene mleka za november vzame na inštitutu izračunana cena - to je 987 dinarjev za liter. Ker bodo kmetje dobili novembra oddano mleko plačano šele okrog 15. decembra, bo cena predstavljala le še 80 odstotkov realne vrednosti. Problem pa ni samo cena, ki jo zvezna vlada še naprej trdno drži na vajetih. Vse

več kmetov se pritožuje nad dočkanjem maščobe v mleku. Kmečka zveza javno opozarja na to, zahteva neodvisno kontrolo mlečne tolšči in predlaga drugačen, bolj pravičen način plačevanja mleka. Ker hranišča vrednost mleka ni odvisna le od tolšči, temveč tudi od drugih sestavin, naj bi bil 40-odstotni delež polne cene mleka določen, ostali znesek pa naj bi bil odvisen od količine tolšči v mleku.

Kmetje in delavci v kmetijstvu pa ob vsem tem nečesa ne razumejo: zakaj nekateri v tej državi lahko dražijo izdelke, drugi jih ne morejo, zakaj nekateri lahko iz dneva v dan spravljajo delavstvo v vse hujšo revščino, drugi morajo ščititi delavski standard in varovati, da revščina ne bi "prerasla" v socialne nemire. Tudi kmetje hodijo v trgovine in dobro vedo, da je trenutno liter radenske (ki sama teče iz zemlje, le ujeti in očistiti jo je treba) dražji od litra navadnega mleka (za 50 dinarjev) in da je, de-

Verjamem, da je hrana že zdaj za številne družine predraga, vendar je potem treba razčistiti - ali je predraga tudi radenska, pivo, obleka, obutev, ali so predraga tudi gnojila, kmetijski stroji, krmila, rezervni deli, nafta...

C. Zaplotnik

Srečanje kmečkih žena v Tržiču

Tržič, 21. novembra - Letno srečanje predsednic aktivov kmečkih žena Gorenjske letos pripravljajo v Tržiču. Srečanje bo v četrtek, 24. novembra, ob 9. uri v paviljonu pod pošto. Po otvoritvi bo predavanje z diapozitivi o udeležbi na svetovnem kongresu o ekonomiki gospodinjstva v ZDA. Ob 11. uri pripravljajo razgovor o dosednjem delu aktivov kmečkih žena ter dejavnosti v prihodnjem. Po razgovoru si bodo kmečke žene ogledale tržički muzej in Kurnikovo hišo.

V. S.

Dede Mraz do vsakega otroka

Kranj, 16. novembra - Pred razočaranjem, ki ga je lani pripravil dedek Mraz, ko je zadnji mesec odpovedalo financiranje po več let trajajočem samoupravnem sporazumu, so se organizatorji letos primerno zavarovali. Denar za prireditve ob koncu leta letos zbirajo sistemsko.

Pred leti so v Kranju podpisali poseben samoupravni sporazum, po katerem je občinsko združeno delo zbiralo denar za praznovanje dedka Mraza. Časi blagostanja so minili in lani večina delovnih organizacij ni več hotela prispevali, zbrali so pre malo denarja in decembra se težavo priklicali dedka Mraza.

Ob lanskih težavah so poudarili, da je treba financiranje dedka Mraza rešiti sistemsko in letošnje prireditve bodo že plod novega načina. Tri interesne skupnosti prispevajo letos denar za otroško prireditve: cestno-komunalna za okrasitev in razsvetljavo, kulturna za prireditve in skupnost otroškega varstva za prireditve po vrtcih. Čeravno so letos organizatorji zadebi ob težave obubožanih sisov, jim je na ta način uspelo zbrati domala polovico potrebnega denarja. Ostalo bodo zbrali z najemnimi prodajnega prostora na osrednji prireditvi ter ob reklami proizvajalcev, ki bodo ponujali svoje blago na prazničnih stojnicah.

Kranj bo letos prazničen ves zadnji decembrski teden. Od 24. do 30. decembra bo okrašeno mesto gostilo dedka Mraza z velikim spremstvom in množice kranjskih otrok. Največ prireditve bo na Tišovem trgu, spred z dedkom Mrazom, konjeniki, folkloristi, mažoretkami, godbeniki in otroki pa se bo vil skozi vse mesto. Dedek Mraz bo vabil najmlajše na gledališke in kino predstave. Tudi otroci z obrobja ne bodo prikrajšani, saj je koordinacijski odbor za praznovanje dedka Mraza pri kranjski SZDL poskrbel, da bo tudi v krajevih skupnostih izven mesta pisana prednoletna ponudba.

Organizatorji obeta bogat in kakovosten program. Obdaritve pa na žalost tudi letos ne bo. Če bi hoteli z darilom razveseliti osem tisoč predšolskih otrok v občini, bi potrebovali vsaj 40 milijonov, če bi se seveda vsak malček zadovoljil z darilom v vrednosti pet tisočakov. Žal bo organizatorju letos uspelo zbrati le nekaj več kot pol te vsote, zato bodo otroki obdarili s prireditvami, medtem ko so darili spet prepričena večji ali manjši iznajdljivosti (in gmotni zmožnosti) delovnih organizacij.

D. Z. Žlebir

Meja, 15. novembra - 41-letni Ivo Zavrl iz Srednjih Bitenj je na Meji povzročil prometno nesrečo, v kateri je bil sam laže, njegov soprotnik Boris Klajder, star 32 let, iz Kranja pa huje ranjen. Zavrl je s fičkom pripeljal z Jepreč in na Meji sekal blagi desni ovinek, ker je bila cesta prazna. Toda nasproti je nenadoma pripeljal z osebnim avtom Vlado Štimac iz Kranja. Čeprav sta oba voznika zavirala, jima nesreča ni uspelo preprečiti. Trčenje je Zavrla in sopotnika vratio v avtomobil. Ranjena so odpeljali v Klinični center v Ljubljano. Za obo so odredili tudi odvzem krvi, ker so sumili, da sta bila pod vplivom alkohola. Foto: G. Šink

Novosti "primera JBTZ"

Za pravno državo!

Novo sporocilo Odbora - vojaški preiskovalni sodnik uvedel pripor zoper slovenskega vojaka. Gorenjska protestna prireditve jutri, v soboto, 19. novembra, ob 20. uri v kranjski Gimnaziji.

21. november, ko mora četverica političnih obsojencev stopiti na stran zapornih resetek, se nezadržno približuje, prav tako se tudi širi obseg informacij s tega področja. Odbor v svojem 65. sporočilu med drugim obvešča javnost, da razume stališče predsedstva CK ZK Slovenije, izjavo Zborna slovenskih kulturnih delavcev in društva dramatskih umetnikov kot pomemben korak k izpolnitvi zahteve Odbora podane 19. oktobra. Odbor je tedaj zahteval, da zakoniti organi SR Slovenije odložijo izvršitev sodbe vse dotlej, dokler ne bo ta sodba temeljila na ustanovi in zakonih, ki so z njo v skladu, dokler ne bo pojasnjena narava spornega vojaškega dokumenta in njegova ustavnost, dokler ne bo pojasnjeno politično ozadje, ki je pripeljalo do procesa in dokler ne bo skupščina SR Slovenije sporocila svojih stališč v zvezi s tem.

Povsem drugačna pa je vsebina 66. Odborovega sporočila, kjer je gorova o informacij, da je vojaški preiskovalni sodnik vojaškega sodišča v Beogradu pred tednom dni odredil pripor in začel preiskovalni postopek zoper slovenskega vojaka Mira Selimovića iz Mengsa, ki ga sumijo kaznivega dejavnosti terorizma in zdrževanja za sovražno delovanje.

Po kulturnem mitingu in prireditvi v Mostecu bodo vsi tisti, ki prisegojo na suverenost in spoštovanje človekovih pravic, lahko to potrdili s svojo udeležbo na **ljudskem zborovanju v pondeljek, 21. novembra, na ljubljanskem Trgu revolucije v popoldanski čas.**

Posebna gorenjska kulturna prireditve z naslovom "Sonce tone v rdeč zaton" in sodelujočimi: APZ France Prešeren, Rudijem Šeligm, Nikom Grafenauerjem in Poldetom Bibičem pa bo, kot smo že poročali, jutri, v soboto, 19. novembra, ob 20. uri, v večnamenskem prostoru kranjske Gimnazije.

V. Bešter

NOVINARSKI VEČER

nedelja, 20. novembra,
ob 16. uri
v OŠ dr. Ivan Tavčar
GORENJA VAS

Planinska koča na Jakobu je odprta - V soboto, 12. novembra 1988, so na Jakobu nad Preddvorom svečano odprli na mestu, kjer je pred skoraj desetimi leti pogorela nekdanja koča, novo planinsko stavbo. Pri obnovi pogorišča in izgradnji objekta so sodelovali delavci Iskre, učenci tamkajšnjega šolskega centra in člani planinske sekcije Iskra pri PD Kranj, ki kočo tudi upravlja. Na slovesnosti se je zbral prek 500 planincev, katerim je spregovoril glavni direktor Iskre Kibernetike Peter Kobal, udeležence pa je pozdravil tudi predsednik PD Kranj Franc Ekar. (S) - Foto: F. P.

Socialistično zvezo prehiteva čas

Radovljica, 15. novembra - Socialistično zvezo moramo prenoviti, ji dati svežine in jo odpreti tudi politično drugače mislečim ljudem, ker bo sicer oblikovanje vzporednih političnih strank v procesu družbene demokratizacije neizbežno, pa tudi ljudje, če za njihova razmišljanja ne bo nikjer prostora, ne bodo sodelovali pri urejevanju in razrejevanju družbenih zadev. SZDL naj se končno že odrese transmisije vlog, saj so časi za njeno takšno vlogo minili. To je zadnje čase pogosto slišati. O tem so med drugim govorili tudi na tokovem srečanju gorenjskih predsednikov krajevnih konferenc SZDL, prvem tovrstnem na našem območju. Petim predsednikom krajevnih konferenc smo zastavili vprašanje: kakšna je današnja vloga SZDL, ali je organizacija sposobna prenoviti sebe in se odpreti, tudi političnemu pluralizmu.

Marjan Jagodic, predsednik krajevne konference SZDL Grad: »Mislim, da ima SZDL še vedno pomembno vlogo, vendar se otepa, vsaj za podeželske krajevne konference lahko govorim, z vedno večjo nepripravljenostjo ljudi za delo. Problemi se začenjajo že pri iskanju ljudi za predsednika. Glede Slovenije in Jugoslavije pa mislim tole. Ni prav, da imajo nas Slovence po Jugoslaviji za črno ovco. Preveč nesramno nas napadajo. Upoštevati morajo, da smo le malo bolj razviti in da zato tudi drugače gledamo na probleme. Upam, da se bo po 17. seji le kaj spremeni. Upam na zmago razu ma.«

Janko Slabe, predsednik krajevne konference SZDL Železniki: »Vloga SZDL je od kraja do kraja različna. Če je kraj aktiven, je aktivna tudi SZDL. SZDL na vasi ni samo politično delo, ampak vse, kar se v vasi dogaja. Razmere v Jugoslaviji so se malo umirile, vendar se bojim, da ne bo spet zašli na staro tir. Negativno je, da se politiki obnašajo nepolitično, da se javno krejajo in razburjajo ljudi. Sami med seboj bi mo-

rali najprej razčistiti. Za vsako izgovorjeni besedo pa tudi ni treba nagnati vika in krika. Mislim, da se SZDL v Sloveniji bolj odpira in demokratizira kot v Jugoslaviji, seveda pa s tem ne se moremo biti zadovoljni.«

Vinko Strgar, predsednik krajevne konference SZDL Bitnje: »Pri prenovi SZDL kasnimo. Organizacija bi moral biti že davno bolj odprtia tudi za drugače misleče. Precej smo že zamudili. Zato za marsikoga naša organizacija ni več zanimiva. Če bi se SZDL res odresla transmisije vlog partije, potem bi mogoče lahko zadostila tudi težnjam po političnemu pluralizmu, sicer pa ne. Mislim, da se pa razvoj dogodkov le nagiba k strankam.«

Franc Praprotnik, predsednik krajevne konference Ljubno: »Seveda lahko SZDL marsikaj naredi in se spremeni. Toda, kako. Predsednik je volonter, vse je na prostovoljni osnovi, prav od teh ljudi pa terjamo največjo odgovornost. Po krajevnih konferencah govorimo o povsem določenih stvareh, ki jih ni treba politično obarvati, na primer ceste, varstvo okolja. Samo ljudem je treba sedeti, potem ni težko najti rešitev. Okrog pluralizma, takšnega ali drugačnega, pa naj se najprej zmenijo na višjih ravneh, vendar na zdravih, realnih osnovah.«

Andrej Poklukar, predsednik krajevne konference Ljubno: »Govorim lahko za krajevno konferenco SZDL. Naša je dovolj odpta in povezana na vsemi v kraju, zameni pri svetu krajevne skupnosti. V Sloveniji je SZDL še posebej pod Smoletovim vodstvom pridobila na pomenu. Mislim, da mora naprej graditi na izročilu OF, kjer je možnost tudi za politični pluralizem.«

J. Košnjev, slike F. Perdan

25 let turizma v Naklem

Naklo, 18. novembra - Zato, da bi uredili kraj in oddajali sobe ob magistralski cesti, so pred 25 leti (19. novembra) ustanovili Turistično oljeplavško društvo v Naklem. S posojilom so že po treh letih zgradili turistični objekt z recepcijo in bifejem ter pri 29 lastnikih oddajali 133 turističnih postelj. Stiri leta kasneje je imelo društvo že avtokamp. Stevilo prenočitev je takrat naraslo na 8000. Potem so razvijali različne dejavnosti in 1970. leta je bilo naklansko turistično društvo ocenjeno kot sedmo najbolje urejeno naselje v Sloveniji. Potem pa se je Kranj v tem delu opredelil za skladščino cono in nazadnje je Naklo obšla tudi avtocesta (brez priključka oziroma izstopa). Pa vendar se do danes ni ponovila zgoda izpred poldrugega desetletja, ko je v Tržiču turistična dejavnost zamrla zaradi izgradnje ljubljanske ceste. Letos je Naklo zabeležilo 3000 prenočitev tujih gostov od 17000 pri 19 lastnikih sob, ki imajo 135 turističnih postelj.

25-letnico društva bodo v Naklem proslavili drevi (danes), ko bodo ob 17.30 odprli razstavo Turističnega društva skozi čas. Ob 18. uri pa bo v Domu družbenopolitičnih organizacij slavnostna akademija, na kateri bodo nastopili otroci iz vrtca in osnovne šole, ansambel Albatros in oktet Prijatelji.

Sporne nadstrešnice v Cankarjevem naselju

Bo republiški poduk zaledel?

Radovljica, 11. novembra - Stanovalci Cankarjevega naselja v Radovljici so na podlagi potrdila, ki ga je novembra lani izdal komite urejanje prostora in varstvo okolja SO Radovljica, postavili na parkirišču najprej eno vrsto pokritih garaž oz. nadstrešnic, pred namenom pa še drugo, za stavbo, v kateri so trgovine in gostinski lokal.

Čeprav je že gradbeni inšpektor opozarjal pristojne organe v občini, tudi izvršni svet, da je izdano potrdilo v nasprotju z zakonom o graditvi objektov, zakonom o urejanju naselij in drugih posegih v prostor in zazidalnim načrtom za Cankarjevo naselje, je občinska vlada v celoti podprla delegatki odgovor, ki ga je na vprašanje krajevne skupnosti Radovljica pripravil komite za urejanje prostora in varstvo okolja. Kot pa se je izkazalo, je izvršni svet podprt ni drugega kot nezakonito ravnanje občinskega upravnega organa. Bo trdrovarno vztrajal pri svojem stališču tudi zdaj, ko krajevna skupnost Radovljica zahteva ponovno odgovor na delegatko vprašanje, zastavljeno na seji ministro sredo, in ko je že znan "poduk z republike"? Republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora je namreč po nadzorstveni pravici razveljavil potrdilo radovljiskega komiteja hišnemu svetu Cankarjevega naselja 44-50. V odločbi namreč črno na belem piše, da pri garažnih boksih ne gre za pomožni objekt, temveč za objekt, za katerega je po odloklu potrebljeno lokacijsko dovoljenje. Po zazidalnem načrtu v Cankarjevem naselju niso pravilne pokrita parkirišča, anšak nasprotno - odprtia.

Ta odprtia ravnali v Radovljici - ali bodo priznali nezakonito ravnanje ali se bodo pritožili na Vrhovno sodišče Slovenije - niti ni protutevstvijo.

C. Zaplotnik